czytam, więc wiem

GAZETA Białostocka
WSPÓŁCZESNA

Cena gazety w prenumeracie pocztowej 1,35 zł.

ISSN 0137-9488

www.wspolczesna.pl

6 listopada 2013
środa
215(17905)
1,90 zł (w tym 8% vat)

Włoski plan zajęć bywa dłuższy >>9

W ramach cyklu przedstawiamy system edukacji w Italii

DZIŚ
po południu / w nocy
7° 3°
>>2

Białystok >> 10 mln zł do podziału. Było o co walczyć.

W tej bitwie liczył się każdy głos

Andrzej Zdanowicz
azdanowicz@wspolczesna.pl

Księża namawiali parafian na nabożeństwach, dyrektorzy szkół angażowali setki uczniów, nauczycieli i ich rodziny. Wszystko po to, żeby zdobyć pieniądze z białostockiego budżetu obywatelskiego.

O budowę bulwarów św. Jana Teologa przy ul. Herberta na TBS-ach zabiegali księża tamtejszej parafii prawosławnej. Na swojej stronie internetowej opublikowali wykonane przez architekta projekty i wizualizacje planowanych bulwarów z alejkami, amfiteatrem i siłownią pod wolnym powietrzu.

Ekumeniczna kampania

– Mamy około tysiąca wiernych – mówi ks. Michał Czykwin z parafii pw. św. Jana Teologa. – Nawet gdyby wszyscy głosowali, to nie mielibyśmy szans na wygraną, dlatego przeprowadziliśmy kampanię.

Wsparli ich duchowni sąsiedniej parafii rzymskokatolickiej. W obu kościołach księża podczas nabożeństw namawiali wiernych do poparcia budowy bulwarów.

– O pomoc poprosiliśmy także uczniów. Wydrukowaliśmy ulotki, które oni rozdawali – opowiada ks. Michał. – Chodzili nawet po domach sąsiadów i tłumaczyli im, jak należy głosować.

Nikt za swoją pracę nie wziął ani grosza. Projekt zdobył prawie 6 tys. głosów, najwięcej ze wszystkich.

O pieniądze biły się też placówki oświatowe. Zespół Szkół nr 6 w Białymstoku złożył trzy projekty. Wsparcie z budżetu obywatelskiego zdobył jednak tylko jeden – budowa infrastruktury sportowej w lesie Pietrasze. Każdy uczeń i nauczyciel z tej szkoły był proszony o to, by namówił swoją rodzinę do głosowania.

Budżet obywatelski

Miasto na projekty obywatelskie wyłożyło 10 mln zł. W głosowaniu, spośród 51 propozycji, mieszkańcy wybrali siedem: Bulwary Jana Teologa, I etap koncepcji Węglowej, kładkę nad rzeką Białą, Centrum Sportów Miejskich, drogę osiedlową na Bacieczkach, infrastrukturę sportową w lesie Pietrasze i boiska osiedlowe.

Niektórzy zawiedli

– Rozdawaliśmy gotowe karty do głosowania z wpisanymi naszymi projektami – mówi Lech Szargiej, dyrektor zespołu szkół. – Rozkład głosów świadczy jednak o tym, że nie wszyscy z nich korzystali. W naszej szkole uczy się około 900 uczniów. Z moich analiz wynika, że na nasze projekty głosowali rodzice około połowy z nich.

Szkoła o poparcie projektów poprosiła lokalnego proboszcza, przeprowadziła także kampanię w internecie.

Podobną kampanię zorganizowała Szkoła Podstawowa nr 37 w Białymstoku. Cezary Kamieński, rodzic jednego z jej uczniów, zgłosił do budżetu obywatelskiego budowę kładki nad rzeką Białą na Dziesięcinach

– Przeliczyliśmy, że jeśli mamy 428 uczniów, to ich rodzice i dziadkowie dadzą nam około półtora tysiąca głosów – mówi Tadeusz Gaszyński, dyrektor placówki. – Uczniowie przygotowali plakaty reklamowe i ulotki. Do poparcia projektu zachęcaliśmy również rodziców przedszkolaków, które przychodzą do nas na zajęcia sportowe, oraz grupy sportowców korzystających z Orlika. Poprosiliśmy także proboszcza parafii pw. św. Kazimierza, by po mszy zaapelował o wsparcie projektu. W samą niedzielę przybyło nam 250 głosów. W sumie nazbierało się ich ponad 3,5 tys. zł.

Wspierali się nawzajem

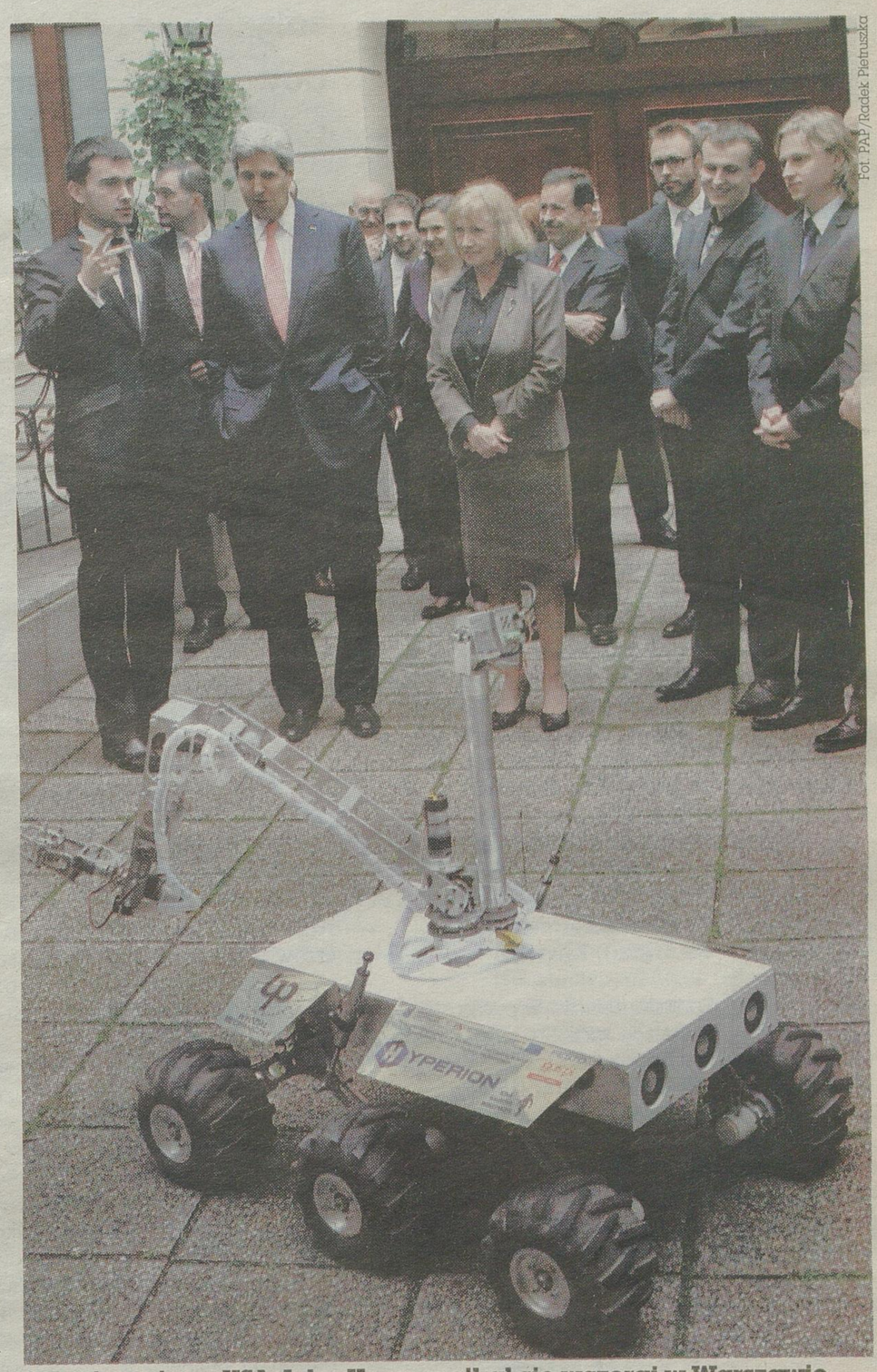
Takich możliwości jak parafie czy szkoły nie miało działające od kilku miesięcy Stowarzyszenie Parkour Białystok, które wnioskowało o utworzenie Centrum Sportów Miejskich na terenie magazynów wojskowych przy ul. Węglowej.

– Poparło nas środowisko osób uprawiających sporty ekstremalne. Niektórzy na ulicy zachęcali do głosowania – mówi Mariusz Pieńczykowski, prezes stowarzyszenia. – Przy okazji promowaliśmy projekt zagospodarowania Węglowej zgłoszony przez Kreatywne Podlasie.

I etap społecznej koncepcji Węglowej, zgłoszony przez Kreatywne Podlasie, zdobył ponad 4 tys. głosów. Zakłada ona wybudowanie boisk i siłowni oraz doprowadzenie mediów.

Ogólnie w głosowaniu dotyczącym budżetu obywatelskiego wzięło udział 40,5 tys. osób. Ponad 8 tys. głosów uznano za nieważne. Powody były różne odrzucano głosy osób, które kilkakrotnie brały udział w głosowaniu, głosy oddane przez osoby niepełnoletnie, niezameldowane w Białymstoku oraz te, które podały błędny numer PESEL. ▲

Kerry podziwiał dzieło naszych studentów

Fot. PAP/Radek Pietruszka

Sekretarz stanu USA John Kerry spotkał się wczoraj w Warszawie z młodymi polskimi naukowcami, uczestnikami programu ministerstwa nauki „Top 500 Innovators" i twórcami marsjańskiego łazika Hyperion. Szef amerykańskiej dyplomacji dopytywał też o szczegóły konstrukcji i działania Hyperiona.
Łazik zbudowali studenci Politechniki Białostockiej. W tym roku zwyciężył on w prestiżowych, międzynarodowych zawodach takich łazików University Rover Challenge w USA – osiągnął najlepszy wynik w historii zawodów, zdobywając 493 na 500 możliwych punktów.
Uczelnia wzięła udział w konkursie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Generacja przyszłości" i otrzymała 366 tys. zł. Łazik ma sześć niezależnie napędzanych i sterowanych kół, manipulator przegubowy, system GPS oraz system wizji. Jest przystosowany do poruszania się w terenie pustynnym, piaszczystym i kamienistym; może pokonywać 50-stopniowe pochylenia. (PAP)

Więcej o wizycie Johna Kerry`ego na str. 7.

Sport:

▲ **Piłka nożna. Wasilków krok bliżej do... europejskich pucharów.** Zespół lidera IV ligi KS Wasilków awansował wczoraj do ćwierćfinału Pucharu Polski na szczeblu okręgu pokonując trzecioligową Warmię Grajewo 1:0.

>>24

Magazyn:

▲ **Nie wiem jak wrócić do żywych.** O tym, że „nie żyje", dowiedział się rok po pogrzebie. Po dwóch latach od „swojej oficjalnej śmierci" pierwszy raz stanął nad własną mogiłą. – Nie potrafię znaleźć słów, aby powiedzieć, co wtedy czułem – mówi Jarosław. >>czytaj w piątek

promocja

PRENUMERATA

Masz pytanie?
Potrzebujesz informacji?

Zadzwoń:
85 74 89 500
lub napisz:
prenumerata
@wspolczesna.pl

Dziś listopadowy numer miesięcznika dla Prenumeratorów

Twoja gazeta w prenumeracie

Bial

Sonda

Czy manifestacje, marsze i inne publiczne wystąpienia skutecznie wymuszają na władzy dokonywanie zmian?

Ewa Piekarska
rolnik, Ełk

Manifestacje, marsze czy protesty mają sens. Tylko w ten sposób obywatele mogą wyrazić swój sprzeciw w demokratycznym kraju, w którym żyjemy. Czasami nie przynosi to skutku, ale mam nadzieję, że w sprawie sześciolatków uda się przeprowadzić referendum. Nie chcę, żeby moja córka poszła do szkoły od września, jeżeli powstanie jakaś akcja protestacyjna, to wezmę dzieci i wyjdę na ulicę protestować przeciwko tej krzywdzącej reformie. **kow**

Katarzyna Potocka-Mitter
inżynier sanitarny, Łomża

Uważam, że manifestacje i demonstracje to ważne narzędzie ułatwiające wyrażanie potrzeb i nastrojów społecznych, które daje nam demokracja. Ale czy skuteczne, to trudno powiedzieć. Czasem nawet te najbardziej spektakularne demonstracje nie przynoszą oczekiwanych zmian. Chociaż z drugiej strony warto zauważyć, że grupy zawodowe, które głośno upominają się „o swoje" raczej na tym zyskują. **kpb**

Jarosław Żaborowski
pracownik PKS, Suwałki

W normalnie funkcjonującej demokracji takie protesty mają sens. Rządzący powinni z tego wyciągać wnioski. Nie wierzę natomiast, aby nawet największe protesty miały jakikolwiek wpływ na obecny rząd. Platforma Obywatelska, wbrew swojej nazwie, obywateli w ogóle nie słucha. Można więc protestować do woli i nawet wielomilionowe demonstracje niczego nie zmienią. To bardzo przykre, ale tak to odbieram. **(tom)**

Ewa Olkowska
emerytka, Knyszyn

To smutne, ale wydaje się, że w Polsce ludziom nie pozostaje nic innego niż krzyk. Kiedy organizowane jest referendum, to władze zachęcają do bojkotu. Mówią: nie idźcie. Ale nie powiedzą nauczycielom, żeby nie krzyczeli. Jest wiele przykładów, gdy takie publiczne protesty przyniosły efekty. Tak było np. w przypadku „Matek I i IV kwartału". Trzeba próbować. Wyrażanie poglądów to nasze prawo i przejaw demokracji. **(ika)**

Pogoda >> na jutro

po południu / w nocy

Białystok 7° 4°
Ciśnienie 986 hPa

Łomża 8° 4°
Ciśnienie 987 hPa

Suwałki 6° 3°
Ciśnienie 979 hPa

Ełk 7° 4°
Ciśnienie 988 hPa

Zachmurzenie duże. Opady deszczu. Wiatr słaby, po południu i nocy także okresami umiarkowany, południowo-zachodni.

Białystok >> Lekarka i pielęgniarki mają dostać łącznie ponad 70 tys. zł, bo...

Szpital kliniczny źle informował

Sąd przyznał pracownikom szpitala zakaźnego odszkodowania. Płacy im jednak przywrócić nie może.

Urszula Ludwiczak
uludwiczak@wspolczesna.pl

Po przejęciu przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny dwóch szpitali: zakaźnego i gruźliczego, pracownikom przejmowanych jednostek wypowiedziano dotychczasowe warunki płacy. Odtąd wszyscy na tych samych stanowiskach mieli zarabiać podobnie – jak w USK.

W szpitalu gruźliczym ta zasada spowodowała, że większość pracowników otrzymała podwyżki, ale w szpitalu zakaźnym pensje zostały obcięte – niektóre nawet do 30 proc.

– Straciłyśmy miesięcznie nawet po 500 zł. To bardzo dużo – mówiły nam wczoraj pielęgniarki ze szpitala zakaźnego.

Nowych warunków nie przyjęło w sumie 20 pielęgniarek i 5 lekarzy z 400-osobowej załogi. Ich wnioski o przywrócenie dotychczasowych warunków płacy trafiły do sądu. Ten sprawy czterech pielęgniarek i jednej lekarki połączył w jedną, resztę zawiesił do czasu wydania orzeczenia w pierwszej sprawie.

Wczoraj sąd uznał, że przywrócić dawnych warunków płacy nie może. Dlatego nowe pensje pracowników będą obowiązywać, mimo że zarówno stare jak i nowe zarobki powodów mieszczą się w widełkach nowego regulaminu wynagradzania. Sąd stwierdził jednak, że pracownikom należy się odszkodowanie za niedopełnienie przez USK dwóch wymogów formalnych podczas wypowiadania dotychczasowych warunków. Według sądu, szpital nie zachował zasad uzgodnionych ze związkami zawodowymi dotyczących konsultacji wynagrodzeń po ich obniżeniu, a pracownicy nie byli odpowiednio poinformowani o planowanych zmianach.

– Informacja o nowej płacy powinna być przedstawiona pracownikowi na piśmie, musi być dla niego zrozumiała – mówił sędzia Maciej Łukaszewicz. – Powoływanie się przez szpital na informacje medialne w tym temacie nie są wystarczające i mogą być mylące.

Dlatego USK ma zapłacić odszkodowania w wysokości trzymiesięcznych poborów. Pielęgniarki mają otrzymać po ok. 11 tys. zł, lekarka 27 tys. zł.

– Jesteśmy zaskoczone takim wyrokiem, musimy to przemyśleć – mówiły pielęgniarki. – W sumie jest dla nas korzystny, chociaż nie o to nam chodziło.

– Biorąc pod uwagę ustawę o ochronie danych osobowych szpital nie mógł przekazać związkom zawodowym informacji o wysokości wynagrodzeń poszczególnych pracowników – komentuje Bogusław Poniatowski, dyrektor USK. – O tym jednak, czy będziemy się odwoływać od wyroku sądu, zadecydujemy po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia. **(luk)**

Bronili się przed fuzją

Uchwała sejmiku województwa w sprawie oddania dwóch szpitali: gruźliczego i zakaźnego Uniwersytetowi Medycznemu i połączenia ze szpitalem klinicznym podjęta została w sierpniu 2011 r. Pracownicy przyłączanych placówek walczyli o unieważnienie tej decyzji aż do lutego br.

Społeczeństwo >> Nie musimy iść na pocztę, żeby wysłać list

Koniec lizania znaczków

Tradycja odręcznego pisania listów powoli odchodzi do lamusa. Klienci Poczty Polskiej mogą już nawet bez wychodzenia z domu kupić w internecie, a następnie wydrukować znaczki pocztowe. W sieci mogą też napisać i wysłać list, który później w papierowej formie dostarczy listonosz.

– Wszystkie tego typu innowacje, oszczędzają nam czas i koszty są pozytywne – komentuje prof. Jan Poleszczuk, socjolog z Uniwersytetu w Białymstoku. – PKP wprowadziło np. bilet elektroniczny, którego nawet nie trzeba drukować, tylko pokazać konduktorowi na ekranie swojego smartfona, laptopa czy tabletu. Dziś młodzi ludzie w zasadzie już od przedszkola zaczynają obcować z nowoczesną technologią. Jeszcze dwa pokolenia i prawdopodobnie wszystko będziemy mogli załatwić przez internet.

Neoznaczek i neolist dostępne są na platformie internetowej Poczty Polskiej, www.envelo.pl, od końca ub. miesiąca. Ile osób skorzystało z tej usługi?

– Z uwagi na krótki okres funkcjonowania platformy Envelo nie dysponujemy jeszcze konkretnymi danymi liczbowymi. Ale nowe produkty cieszą się wśród klientów dużym zainteresowaniem – mówi Piotr Goldanowski z Poczty Polskiej.

Nic dziwnego. Cena tzw. neoznaczka kupionego w sieci nie różni się od tej w urzędzie pocztowym, a zalet jest wiele.

– To duża wygoda, bo oznacza, że jeśli nie jest to konieczne, nie będzie trzeba stać w kolejce na poczcie, aby kupić znaczek – ocenia białostoczanka Marta Bakier. – I tak często robię zakupy online, więc dobrze, że coraz więcej usług będzie dostępnych przez internet.

Klienci mogą sami wybrać oprawę graficzną neoznaczków. Przed fałszerstwem chronią je zabezpieczenia (kod data matrix). Po zakupie on-line można wydrukować go na kartce papieru, etykiecie samoprzylepnej lub bezpośrednio na kopercie.

Korzystając z urządzeń mobilnych od kilku miesięcy można już wysyłać widokówki czy życzenia urodzinowe na tzw. neokartkach. Klient może sam edytować zrobione przez siebie zdjęcie lub skorzystać z gotowych grafik.

– Takie udogodnienia nie będą dostępne dla wszystkich. Nie będą mogły z nich skorzystać na przykład osoby starsze, które nie korzystają z internetu lub nie mają do niego dostępu – słusznie zauważa 31-letni Krzysztof Kantor, białostoczanin korzystający z usług pocztowych.

Z tego powodu tradycyjny znaczek pocztowy, czy własnoręcznie wypisywane kartki pocztowe, prawdopodobnie nie znikną.

– Zmiany cywilizacyjne nie zachodzą z dnia na dzień. Świat rozmaitych usług nie przeniósł się jeszcze do internetu. Ale świata nie zawrócimy – dodaje prof. Poleszczuk. **(ika)**

Fot. A. Chomicz

– Możliwość kupienia znaczka i wydrukowania go w domu to świetny pomysł – uważa Marta Bakier z Białegostoku.

Region >> Na granicy

Od piątku znowu będą kontrole

Od 8 listopada funkcjonariusze Straży Granicznej znowu pojawią się na polsko-litewskich przejściach. Kontrole będą wznowione na czas tzw. szczytu klimatycznego, czyli do 23 listopada.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych granicy nie można będzie przekraczać w dowolnym miejscu, a tylko w jedenastu punktach. Kierowcy samochodów ciężarowych będą mieli do swojej dyspozycji przejście w Budzisku, Trakiszkach i Ogrodnikach, a osobówek, poza wcześniej wymienionymi punktami także w Berżnikach, Sudawskich, Trompolach, Krejwianach, Burbiszkach, Poszeszupiu, Grzybinie i wsi Podlaski.

Funkcjonariusze SG zapewniają, że kontrole nie zakłócą ruchu granicznego.

– Będzie odbywał się, tak jak do tej pory, czyli płynnie – informuje Katarzyna Zdanowicz z POSG w Białymstoku. I apeluje do podróżnych, by pamiętali o dokumentach tożsamości, które będą sprawdzane podczas kontroli. Ma to m.in. uniemożliwić wjazd do naszego kraju osób, które mogą zakłócić porządek. **(hel)**

Słubice >> Białostoczanin

Odpowie za atak na Miecugowa

Słubicka prokuratura rejonowa skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko 25-letniemu białostoczaninowi Oskarowi W., który podczas tegorocznego Przystanku Woodstock zaatakował dziennikarza TVN Grzegorza Miecugowa.

– Mieszkaniec Białegostoku został oskarżony o zakłócenie przebiegu imprezy masowej i naruszenie nietykalności cielesnej Grzegorza Miecugowa. Grozi mu do dwóch lat pozbawienia wolności – powiedział wczoraj rzecznik Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp. Dariusz Domarecki.

Podczas przesłuchań w prokuraturze Oskar W. przyznał się do winy i wyjaśnił, że w ten sposób zaprotestował przeciwko – jego zdaniem – nieprawdziwym informacjom podawanym przez stację TVN. **(PAP)**

miejsowość >>

Świąteczne świerki

Przygotowania do Bożego Narodzenia rozpoczął już magistrat. Wczoraj został rozstrzygnięty przetarg na ustawienie oraz udekorowanie żywych choinek w centrum miasta.

– Wpłynęły dwie oferty: od Zieleni Miejskiej i od firmy Garden-Com Katarzyna Rafałko. Pierwsza zaproponowała 25 490 zł. Druga oferta była znacznie wyższa i przekraczała kwotę szacunkową – informuje Andrzej Karolski, dyrektor departamentu ochrony środowiska w Białymstoku.

Dlatego świątecznymi drzewkami zajmie się Zieleń Miejska. Świerki do 3 grudnia pojawią się na Rynku Kościuszki, Placu Uniwersyteckim oraz na skwerze przy Pałacyku Gościnnym. 4 grudnia choinki zostaną udekorowane lampkami typu LED.

– Dekoracja świetlna będzie uruchomiona 6 grudnia. Drzewka będą zdobiły centrum miasta jeszcze w styczniu i lutym – dodaje Andrzej Karolski.

Przypomina, że do zadań firmy która wygrała przetarg będzie należała codzienna pielęgnacja choinek. **(mg)**

Zaproszenie

▲ **Już w piątek** o godz. 20 w klubie Gwint przy ul. Zwierzynieckiej 10 wystąpi legenda polskiego rocka – Kobranocka. Jako support usłyszymy białostocki zespół Święci. Natomiast w sobotę, o godz. 20 w klubie Herkulesy przy ul. Mickiewicza 2c rozpocznie się koncert zespołu Kryzys. Jako goście wystąpią zaś dwa białostockie zespoły: Święci (ponownie) i Londyn 70. Święci to kapela wykonująca szeroko pojęty rock alternatywny z elementami punka, rapu, a nawet reggae. Natomiast Londyn 70 gra ostrego punka. **(uk)**

Akcja >> Dzięki naszym wpłatom z 1 procenta i dowolnym datkom

Iza może mieć potrzebną terapię

Jestem ogromnie wdzięczna wszystkim, którzy przekazali swój 1 proc. podatku na rzecz Izy – mówi Anna Wasiluk, mama dziewczynki.

Urszula Ludwiczak
uludwiczak@wspolczesna.pl

Czteroletnia Iza ma zdiagnozowany autyzm dziecięcy. Rodzice dowiedzieli się o chorobie córeczki w kwietniu ubiegłego roku. – Iza skończyła dwa latka i nadal nie mówiła, miała też niepokojące zachowania, była bardzo ruchliwa, często nam uciekała, krzyczała – wspomina mama dziewczynki. – Gdy porównywałam ją z dziećmi znajomych w jej wieku, niepokoiły mnie te objawy.

Rodzice dostali skierowanie do Ośrodka „Dać Szansę". Tam już na wstępie logopeda stwierdził, że widzi u dziewczynki cechy autyzmu. – Początkowo nie chciałam w to uwierzyć – przyznaje pani Ania.

Diagnozę jednak potwierdzono podczas specjalistycznych badań. – Od tego czasu życie naszej rodziny zmieniło się diametralnie – mówi pani Ania. – Wszystko jest podporządkowane Izie. Każdego dnia walczymy o prawidłowy rozwój naszej córeczki. Od razu zaczęliśmy terapię.

Iza właściwie codziennie ma zajęcia wspomagające jej rozwój. Dzięki temu robi postępy, chociaż nadal nie mówi.

– Od września tego roku córka chodzi do przedszkola przy białostockim oddziale Krajowym Towarzystwie Autyzmu – mówi Anna Wasiluk. – Bardzo się cieszymy, że udało się nam tam dostać, bo Iza ma tu wszystko, co jej potrzebne. Są specjalne zajęcia dla takich dzieci, doskonała opieka terapeutyczna. Córka zaczęła też posługiwać się mową zastępczą. Mamy specjalny katalog z obrazkami, dzięki którym może nam pokazać, co chce. Pokazuje plac zabaw i wiemy, że chce iść się pobawić albo że chce iść na spacer. To dla nas ogromna zmiana, bo możemy się w końcu z córką komunikować.

A. Chomicz

– Szukamy ciągle różnych form pomocy, wszystkiego, co mogłoby pomóc córeczce – mówi pani Anna (na zdjęciu z Izą). – Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy już nam w tym pomogli.

Po przedszkolu Iza chodzi na zajęcia ze wspomaganego rozwoju, do logopedy, na dogoterapię. Musi być na specjalnej diecie, brać suplementy.

– Aby sprostać wszystkim potrzebom Izy, potrzebujemy miesięcznie ok. 1500 zł – szacuje pani Anna. – To dla nas bardzo dużo. Dotąd ratowaliśmy się jakoś kredytami. Teraz dzięki temu, że wiele osób poruszyła historia naszej córeczki, możemy pokryć sporo jej potrzeb z pieniędzy, które wpłynęły na subkonto Izy w Fundacji Dzieciom „Zdążyć z pomocą".

Głównie w ramach 1 proc. podatku, ale i dobrowolnych wpłat na rzecz dziewczynki udało się zebrać część potrzebnych funduszy.

– To pieniądze, które możemy przekazać tylko na leczenie i terapię Izy, fundacja zwraca nam koszty po przedstawieniu rachunków – mówi pani Anna. – Wykupiliśmy już córeczce pierwszą serię treningu słuchowego metodą Tomatisa. 15 dni takiej terapii, po 2 godziny dziennie to koszt ok. 1500 zł. A aby przyniosła jakiekolwiek efekty, potrzeba przynajmniej 2-3 serii.

Rodzice chcą też, aby dziewczynka pojechała na delfinoterapię. Ta metoda daje dobre efekty u dzieci autystycznych. – Wcześniej na pewno nie moglibyśmy sobie na to pozwolić – mówi pani Anna. – Szukamy teraz miejsca, gdzie koszty nie będą zbyt duże. Może pojedziemy do Mińska.

Według psychologów, Iza ma duże szanse na to, aby w przyszłości samodzielnie funkcjonować. Jednak do tego celu jeszcze długa droga. ▲

Izie można pomagać dalej, wpłacając dowolną kwotę na jej subkonto. Fundacja Dzieciom „Zdążyć z pomocą," ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa nr konta 15 1060 0076 0000 3310 0018 2615, z dopiskiem: 18883 Izabela Wasiluk.

Ogrodniczki >> W przyszłym tygodniu ruszą przygotowania

Zimowe szaleństwo w snowparku

To, że jesteśmy w tym roku w Ogrodniczkach, to naturalna kolej rzeczy – mówi Michał Kalenik ze Stowarzyszenia 0-85, które w podbiałostockiej miejscowości urządziło snowpark. – Chcemy to miejsce rozwijać i dbać o to, żeby było o nim głośno.

Tegoroczna odsłona zimowego parku jest już drugą, organizowaną przez stowarzyszenie. Jak zapewniają jego członkowie, nic by się jednak nie udało, gdyby nie pomoc wspólnoty gruntowej Ogrodniczek, która udostępnia ziemię i władz Supraśla.

– Za tydzień chcemy wejść na teren z koparką i zacząć przygotowania – dodaje Michał. – Będziemy między innymi przygotowywać górki, hopki, żeby móc rozstawiać się tam z przeszkodami. Później zostanie nam tylko czekać na śnieg.

W przygotowania zaangażowanych jest kilkanaście osób. Robią wszystko na zasadzie wolontariatu. Najlepszą zapłatą jest to, że będą mogli szaleć na stoku.

– Pomaga nam dużo osób, które korzystają z parku zimą – dodaje Marcin Sosnowski ze stowarzyszenia. – Im więcej ludzi przychodzi, tym szybciej wszystko idzie.

W. Wołkielewicz

Marcin Sosnowski (z lewej) i Michał Kalenik zapraszają do Snowparku Ogrodniczki

– Jeśli chodzi o atrakcje, to myślimy między innymi o tym, żeby zorganizować warsztaty freestylowe – dodaje Michał. – Chcielibyśmy w tym roku położyć nacisk na rozwijanie umiejętności lokalnych zawodników, podnoszenie ich poziomu jazdy.

Czy uda się pobić (dosyć wysokie) wyniki frekwencyjne z ubiegłego roku, przekonamy się już niebawem. **(uk)**

Utrudnienia

▲ **Ul. Sobieskiego.** Od dzisiaj do 9 listopada prowadzony będzie remont ul. Sobieskiego na odcinku od ul. Starobojarskiej do ul. Próżnej. Prace polegające na frezowaniu nawierzchni, regulacji wysokościowej studni i wpustów ulicznych, wykonaniu warstwy wiążącej oraz warstwy ścieralnej, prowadzone będą przy połówkowym zawężeniu jezdni.

▲ **Ul. Sienkiewicza.** Od piątku do niedzieli zostanie zamknięty dojazd do ul. Jurowieckiej od strony ul. Sienkiewicza. Powodem jest układanie warstwy ścieralnej. Kierowcy, chcący dojechać do ul. Jurowieckiej, zostaną skierowani na objazd poprzez ul. Ogrodową. Zmienione zostaną trasy autobusów. W sobotę i niedzielę zostanie też zamknięty dojazd do ul. Białówny od ul. Sienkiewicza. Dojazd będzie odbywał się od ul. Malmeda poprzez ul. Zamenhoffa. Autobusy będą poruszały się objazdem poprzez ul. Skłodowskiej. **(mg)**

Kultura >> Nowe miejsce w mieście

Zmiana Klimatu się otwiera

Muzyka, literatura, teatr, spotkania i czarna kawa. To znajdziecie w Zmianie Klimatu, nowym miejscu na kulturalnej mapie Białegostoku.

Lokal mieszczący się przy ul. Warszawskiej 6 miał już wprawdzie kilka otwarć, ale tych nigdy za wiele. Dlatego od wczoraj Zmiana Klimatu otwiera się ponownie, oficjalnie i to aż przez kilka dni. Już dziś o godz. 20 swoimi magicznymi dźwiękami wnętrze Zmiany wypełnią Domowe Melodie. Zespół, który szturmem zdobywa nowych fanów, i którego „Grażka", czy „Zbyszek" dobrze brzmią nie tylko w internecie czy na płycie na pewno porwie was do tańca i zmusi do zadumy.

Jutro o godz. 20 rozpocznie się Klub Podróżnika Pikuś. O wojażach opowie Marcin Lenkiewicz. W piątek o godz. 20 rozpoczną się KO-BEATY, czyli pierwsza z cyklu imprez muzycznych, którym ton (i beat) nadają kobiety. A na początek Rozgwiazdy, czyli Dj Pralinka (znana szerzej jako Miss God) i Nala (Magda Mimbla). W sobotę o godz. 20 Koronkiewicz & Córkowie, czyli filmy, filmy i jeszcze raz filmy. A w niedzielę o godz. 19 łyk teatru, czyli czytanie sztuki Michała Stankiewicza „Kto nie klaszcze nie ma ręki". **(uk)**

kondolencje

Wyrazy szczerego współczucia
KASI i WOJTKOWI
KONOŃCZUKOM
z powodu śmierci
MAMY i TEŚCIOWEJ

składają koleżanki i koledzy z „Gazety Współczesnej"

bial

Bielsk Podlaski >> Firmy potrzebują ludzi z konkretnymi umiejętnościami

Brakuje pracy i pracowników

Młodzi bezrobotni i pracodawcy muszą poznać swoje oczekiwania.

K. Jankowski, (majkel)
kjankowski@wspolczesna.pl

Kończący szkołę bezskutecznie poszukują pracy, a jednocześnie pracodawcy nie mogą znaleźć osób chętnych do zatrudnienia w swoich firmach.

Dane statystyczne w powiecie bielskim pokazują, że jest tu jedna z najmniejszych stóp bezrobocia w całym województwie podlaskim. Także tej jesieni wskaźnik pokazuje niewiele ponad 9 proc., gdy w skali województwa przekracza 14. Jednak dla osób, które bezskutecznie poszukują pracy, dane statystyczne nie są żadnym pocieszeniem.

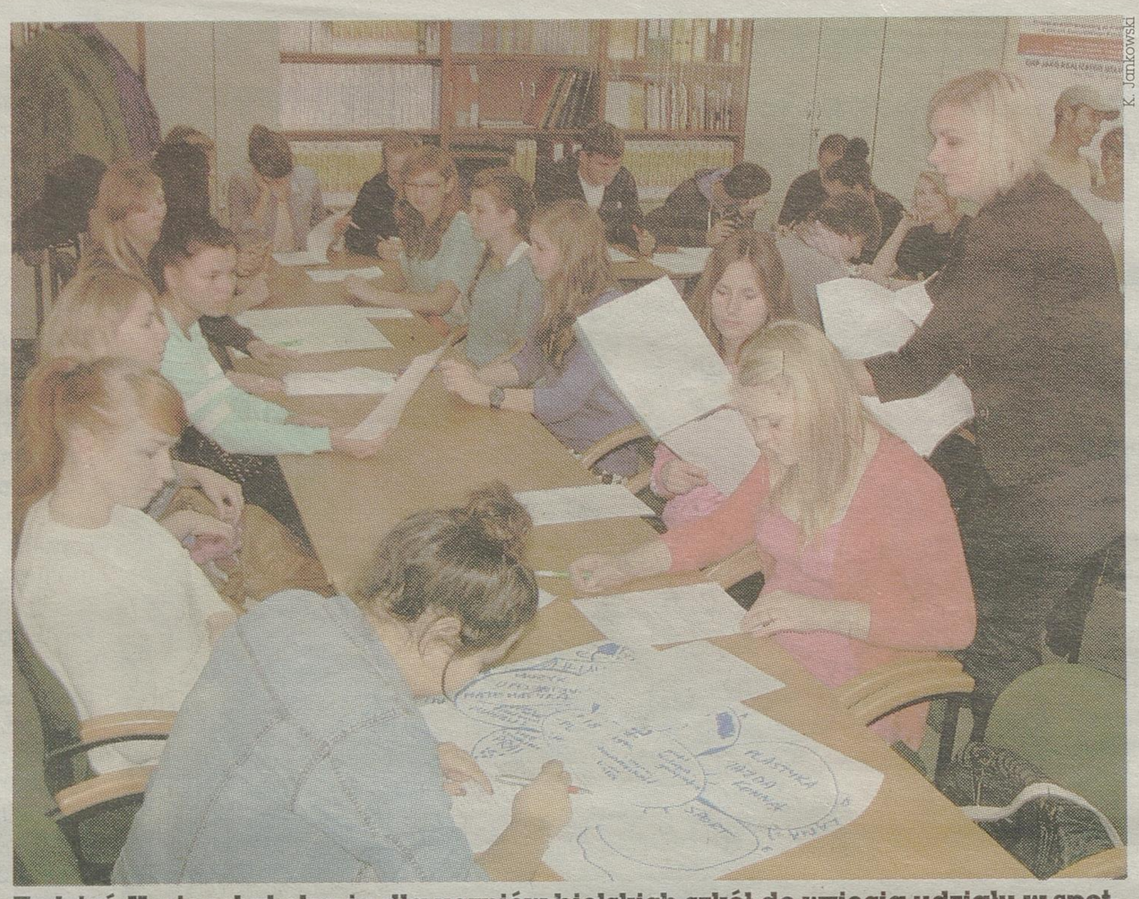
Żyją wyobrażeniami

Dane urzędu pracy pokazują, że co czwarty zarejestrowany to osoba poniżej 25. roku życia.

– Jest sporo młodych bezrobotnych i rośnie grupa osób poszukujących zatrudnienia z wyższym wykształceniem – mówi Beata Dawidziuk, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim. – Zauważamy też coraz większe grono młodzieży bez kwalifikacji, która edukację kończy na gimnazjum.

W październiku bielski PUP we współpracy z miejscowym Młodzieżowym Centrum Kariery włączyły się w organizację Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery. Wspólnie przeprowadzano spotkania z uczniami, rozmawiano o wyborach zawodowych młodych ludzi, a także robiono testy predyspozycji zawodowych.

– Często wyniki testów pokrywały się z dotychczasowymi wyborami młodzieży. Uczniowie szkół zawodowych mają predyspozycje do branż technicznych, a licealiści do zawodów społecznych – opowiada Aneta Fionik, doradca Młodzieżowego Centrum Kariery w Bielsku Podlaskim.

K. Jankowski

Tydzień Kariery był okazją dla uczniów bielskich szkół do wzięcia udziału w spotkaniach z doradcami i przeprowadzenia testów predyspozycji zawodowych

Większy problem młodzi ludzie mają z wejściem na rynek pracy i ze świadomością, jak on wygląda w praktyce.

– Oczekują, że skończą studia, a po nich będzie na nich czekała etatowa praca. I nieważne, jakie to będą studia, oby był papierek, bilet do dalszego lepszego życia – martwi się Aneta Fionik.

Większą świadomość mają ci, którzy pracy już szukali. Oni zresztą też mają wiele zastrzeżeń do postawy pracodawców: oferowanej płacy, warunków i umów o pracę, wymagań od kandydata.

– Często słyszałem odpowiedzi, że jestem za młody, że potrzebują osoby starszej z doświadczeniem – opowiada bielszczanin Mateusz Mucha. – W państwowym urzędzie wymaganiami był licencjat z prawa lub administracji oraz co najmniej 5 lat doświadczenia w zawodzie. Student nie ma szans na nabycie takiego doświadczenia w okresie studiów, nawet w przypadku systemu zaocznego.

– Sytuacja na rynku jest ciężka. Powinno być więcej szkoleń dla osób szukających pracy – mówi Andrzej Pieczyński.

Zaoferuj coś pracodawcy

Zarówno poszukujący pracy jak i bielscy pracodawcy podkreślają, że szkolenia mają sens, jeśli są skierowane do bezrobotnego, którego chce zatrudnić konkretna firma.

– Dziś wszyscy kandydaci do pracy znają się świetnie na komputerze, ale już nie na pracy, do której wykonania się zgłaszają – mówi Irena Siergiejuk z zarządu firmy SPE w Bielsku Podlaskim.

Firma SPE przyznaje, że tak jak inni lokalni pracodawcy, sama dokształca przyszłych pracowników. I podkreśla rolę odpowiedniego kształcenia.

– Młodzież powinna pamiętać, że od lat brakuje nam kandydatów z praktycznymi umiejętnościami i wykształceniem technicznym – mówi Irena Siergiejuk.

W tym kierunku idzie też bielski PUP organizując tegoroczne programy dla bezrobotnych.

– Stawiamy także na przekazywanie informacji o wzajemnych oczekiwaniach pomiędzy pracodawcami, a osobami poszukującymi zatrudnienia – mówi dyrektor bielskiego PUP Beata Dawidziuk.

Konkurs >>

Książka dla Was. Piszcie!

Czy wszystko jest prowincją? Jak pisał Siegfried Lenz: „prawdziwe metropolie są w nas". I prawdziwe prowincje też. Ostatecznie, jak powiada Tadeusz Słobodzianek, każdy ma taką prowincję, jaką sobie wybiera. I właśnie o prowincjach w polityce, prawie i życiu można poczytać w książce Bogdana Białka pt. „Prowincje", która ukazała się nakładem wydawnictwa Charaktery.

Białek urodził się w 1955 roku w Białymstoku. Jest wydawcą, dziennikarzem, psychologiem. Jako dziennikarz zadebiutował w sierpniu 1973 w „Gazecie Białostockiej". W Kielcach zamieszkał w 1979 roku. W 1980 roku założył „Notes", jedno z pierwszych pism solidarnościowych, i był jego redaktorem naczelnym. Pracował też naukowo na WSP w Kielcach, a potem na UJ. W połowie lat 80. związał się z Instytutem Psychologii Zdrowia. Porzucił jednak psychologię. W roku 1997 rozpoczął wydawanie „Charakterów" – pierwszego polskiego magazynu psychologicznego „dla każdego". Z czasem utworzył Wydawnictwo Charaktery, które obok flagowego tytułu wydaje inne czasopisma psychologiczne oraz książki. Książka ukazała się w 40-lecie pracy dziennikarskiej Białka. Żeby ją zdobyć, piszcie maila z danymi i uzasadnieniem dlaczego ją chcecie dziś w godz. 11-11.05 na ukrutul@wspolczesna.pl. **(uk)**

Region >> Dofinansowanie na zakupy

Szpitale kupią nowy sprzęt

Prawie milion zł przyznał Zarząd Województwa Podlaskiego podległym placówkom ochrony zdrowia na zakup niezbędnego wyposażenia.

Szpital wojewódzki w Łomży wzbogaci się m.in. o laser okulistyczny, stymulator zewnętrzny serca, dermatoskop, respirator noworodkowy i kilka innych o wartości blisko 470 tys. zł.

Szpital wojewódzki w Białymstoku za kwotę ok. 109 tys. zł zakupi system neuromonitoringu w chirurgii tarczycy. System ten w znacznym stopniu ogranicza możliwość uszkodzenia nerwu krtaniowego podczas zabiegu wycięcia gruczołu tarczycy.

Szpital psychiatryczny w Choroszczy z kolei otrzymał blisko 60 tys. zł na zakup sprzętu i wyposażenia na oddział rehabilitacji neurologicznej – m.in. urządzenia do pionizacji, zestawy do ćwiczeń logopedycznych i usprawniających mowę.

Szpital wojewódzki w Suwałkach dzięki kwocie 85 tys. zł będzie mógł zakupić 4 aparaty KTG na potrzeby oddziału położniczo-ginekologicznego (jeden z aparatów będzie przystosowany do pomiaru tętna płodu ciąży mnogiej). Natomiast suwalski ZOZ psychiatryczny za kwotę blisko 300 tys. zł zmodernizuje system przeciwpożarowy szpitala. **(luk)**

reklama
SZYBKIE POŻYCZKI
PRZEZ SMS I PRZEZ INTERNET
do 2000 zł na 15 lub 30 dni
NA DOWOLNY CEL I BEZ WYCHODZENIA Z DOMU
wyślij sms o treści KONTAKT na 664 079 800 lub wejdź na:
www.morgis.pl
Pomocna Pożyczka Sp. z o. o. z siedzibą w Gdańsku krs nr 0000119517

Region >> Przed nami Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych

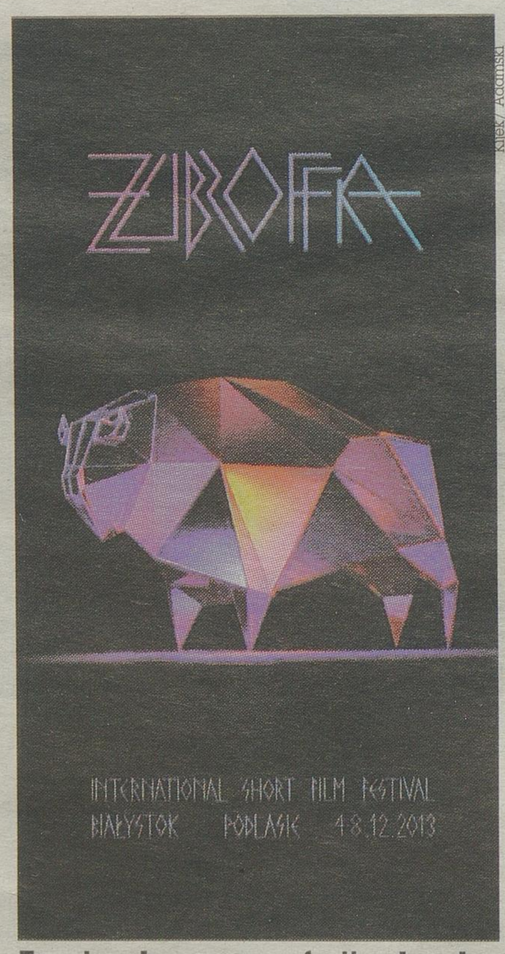
ŻUBROFFKA nadciąga. Przygotujcie się.

Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych ŻUBROFFKA znów zaskakuje. Twórcy, na miesiąc przed kolejną edycją, mogą się pochwalić nową stroną internetową, czołówką i plakatem festiwalowym. O zwizualizowanie potęgi żubra i krótkometrażowego kina zadbał duet artystyczny Kijek /Adamski.

Formuła festiwalowej czołówki jest otwarta, a jego bohater – lustrzany żubr, pojawiać się będzie w różnych nietypowych miejscach, w różnych porach roku. A już w grudniu zawita do Białegostoku i na Podlasie.

Przez 8 lat festiwal mocno ewoluował – z małej kameralnej imprezy w klubie Fama do największej w północno-wschodniej Polsce imprezy filmowej. Warto też wspomnieć, że ŻUBROFFKA trafiła na listę najciekawszych festiwali filmowych na świecie prestiżowego magazynu kinowego World of Shorts wydawanego przez portal Daazo.com.

W programie tegorocznej edycji znajdzie się ponad 200 filmów z całego świata. Dodatkowo w tym roku organizatorzy rozpoczynają współpracę z ShortsTV – jednym z czołowych światowych dystrybutorów filmów krótkometrażowych. Jej efektem jest premierowa prezentacja tegorocznych nominowanych i nagrodzonych Oscarami filmów w kategorii najlepszy krótkometrażowy film fabularny i animowany. Dodatkowo, zwycięzca Grand Prix festiwalu, oprócz nagrody o wysokości 2 tysiące euro, ma szansę podpisać umowę z ShortsTV na międzynarodową dystrybucję filmu.

Kijek/ Adamski

Za wizualną oprawę festiwalu odpowiada duet Kijek/Adamski

W ramach pokazów specjalnych, po raz kolejny pojawi się panorama Midnight Shorts. W jej ramach prezentowane są współczesne filmy inspirowane kinem kultowym. Nowością będzie przegląd animowanych filmów dokumentalnych. Zobaczymy 10 tytułów z 8 krajów, w tym z Polski. W Białymstoku zobaczymy także specjalnie przygotowane zestawy krótkich filmów m.in. z Bułgarii, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Ukrainy, Rosji i Wielkiej Brytanii. Będą też smakowite i wyjątkowe śniadania filmowe: Hiszpańskie i English breakfast, czyli połączona konsumpcja kina i narodowych smakołyków.

W ramach festiwalu nie zabraknie atrakcji muzycznych. Będą towarzyszyć każdemu dniu imprezy. A potrwa ona od 4 do 8 grudnia, nie tylko w Białymstoku, ale też w regionie. Dodatkowo odbędą się atrakcyjne warsztaty. Wśród nich warto zwrócić uwagę na zajęcia z animacji Coffee-On-Glass. Poprowadzi je uznana rosyjska animatorka Svetlana Filippova. Z kolei warsztaty dziennikarskie będzie prowadziła krytyczka filmowa Magda Sendecka.

Pełen program festiwalu znany będzie już wkrótce. Na imprezę, jak co roku, zaprasza główny organizator festiwalu, którym jest Białostocki Ośrodek Kultury – DKF „GAG". **(uk)**

Uroczystość u muzyków

Fot. A. Zgiet

Wczoraj wiceminister kultury Monika Smoleń wzięła też udział w uroczystości podpisania i wmurowania aktu erekcyjnego w ścianę nowego budynku Wydziału Instumentalno-Pedagogicznego w Białymstoku Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie. Inwestycję finansuje resort kultury. Na trzech kondygnacjach znajdzie się m.in. 14 sal. Zakończenie budowy planowane jest na koniec września 2015 roku. (ak)

Podlaskie >> 6-latki w szkole. Reforma wchodzi z problemami.

Za dużo dzieci w klasach

Są niedociągnięcia, ale zdaniem kuratorium podlaskie szkoły są nieźle przygotowane na przyjęcie młodszych dzieci.

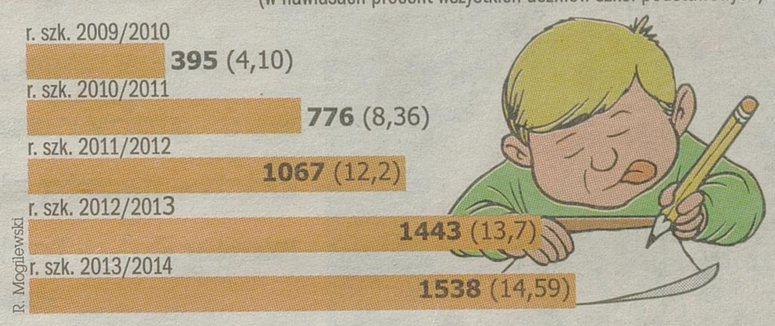
Aneta Boruch
redakcja@wspolczesna.pl

Zespół Szkół Samorządowych w Augustowie jako jedna z trzech podlaskich placówek znalazł się w opracowaniu Ratuj Maluchy „Szkolna rzeczywistość 2013/14". Wytknięto jej m.in. zbyt liczne klasy pierwsze i brak zajęć wychowania fizycznego dla najmłodszych uczniów.

– Mamy tylko jedną klasę, liczącą 28 uczniów – wyjaśnia Janusz Wierzbicki, dyrektor ZSS z Augustowa. – Od czwartej klasy będzie to oddział sportowy, dlatego rodzice celowo zapisują do niej dzieci. W innych jest ich po 26, 21, a nawet 19.

Dyrektor Wierzbicki przypomina też, że ten problem zniknie od przyszłego roku. Bo zgodnie z przepisami klasy pierwsze nie będą mogły mieć więcej niż 25 uczniów. I dodaje, że w jego szkole, mającej profil sportowy, dzieciom wcale nie brakuje aktywności fizycznej. Choć w młodszych klasach nie są to typowe zajęcia w-f, tylko tzw. wychowanie ogólnorozwojowe, które pozwala na różne formy aktywności.

LICZBA 6-LATKÓW, KTÓRE ROZPOCZYNAJĄ NAUKĘ W PODLASKICH SZKOŁACH
(w nawiasach procent wszystkich uczniów szkół podstawowych)

– Dzieci bawią się hula-hop, mają różnorodne piłki, jeżdżą na basen – wylicza Izabela Kuryło, mama jednego z uczniów augustowskiej szkoły. – Nie zgadzam się z zarzutem, że dzieci mają za mało zajęć sportowych.

Oprócz placówki z Augustowa, w opracowaniu znalazły się też białostockie SP 4 i SP 49. Tu podstawowym problemem są zbyt liczne klasy. Ich dyrektorzy podkreślają, że często dzieje się tak, ponieważ rodzicom bardzo zależy, aby dziecko chodziło do klasy wybranej nauczycielki. I wtedy godzą się z faktem, że grupa dzieci będzie spora. – W miarę możliwości będę starał się obniżyć liczebność oddziałów, ale nie zrobię tego administracyjnie – mówi Tomasz Blecharczyk, dyrektor SP 49. – Natomiast będę w tej sprawie rozmawiał z rodzicami poprzez wychowawców.

Szkoły, które znalazły się w opracowaniu, skontrolowało kuratorium podlaskie. Zaleciło ono podjęcie działań, aby zmniejszyć liczebność klas, ale nie dopatrzyło się poważnych uchybień.

– Większość zarzutów nie potwierdziła się – podkreśla Wiesława Ćwiklińska, wicekurator podlaski. – Moim zdaniem nasze szkoły są dobrze przygotowane na przyjęcie sześciolatków.

Wicekurator dodaje, że od kilku lat liczba 6-latków w szkole w naszym regionie systematycznie rośnie. Na razie rodzice mieli wybór w tej sprawie. W 2014 r. obowiązkiem szkolnym objęte zostaną 6-latki z pierwszej połowy 2008 r. Pozostałe dzieci z tego rocznika rozpoczną naukę w 2015 r.

Gm. Puńsk >> Umorzone śledztwo

Nie znaleźli sprawcy dewastacji tablic

Choć śledztwo zakrojone było na dużą skalę, sprawców zdewastowania dwujęzycznych tablic nie udało się ustalić. Sprawa została więc umorzona.

– Wciąż pozostaje jednak w kręgu naszego zainteresowania – zastrzega Ryszard Tomkiewicz, rzecznik prasowy suwalskiej prokuratury. – Jeśli tylko pojawią się nowe okoliczności, postępowanie wznowimy.

Pod koniec czerwca ktoś zamalował białą i czerwoną farbą pięć tablic z polskimi i litewskimi nazwami miejscowości na terenie gm. Puńsk. Straty oszacowano na 1,5 tys. zł. Było to już drugie tego typu zdarzenie. W 2011 r. w podobny sposób zniszczono aż 28 tablic. Nieznani do dzisiaj sprawcy oblali farbą także znajdujący się w Puńsku obelisk.

O ile w tamtym postępowaniu tropu nie było, o tyle w tym, które dotyczyło zdarzenia z czerwca tego roku pojawiły się informacje, że sprawcy zostawili wiele śladów, a ich zatrzymanie jest kwestią czasu. – Sprawdzaliśmy liczne okoliczności, ale na tej podstawie nikomu zarzutów przedstawić nie można było – mówi prokurator Tomkiewicz.

Zniszczone w czerwcu tablice obecnie są czyszczone. Wkrótce mają wrócić na swoje miejsce. Wcześniej nie było to możliwe, bo prokuratura zabezpieczyła je jako dowód rzeczowy. **(tom)**

Region >> Wyniki raportu FOR

Nasze sądy nie są takie złe

Sądy Okręgowe w Łomży i Suwałkach zostały docenione w rankingu Forum Obywatelskiego Rozwoju. Na ponad 45 placówek tej kategorii w całej Polsce zajęły one 6. miejsce. Sąd Okręgowy w Białymstoku uplasował się na dobrej – 8. pozycji. Tuż za podium uplasował się zaś Sąd Apelacyjny w Białymstoku, który na 11 sądów zajął 4. miejsce.

Raport FOR „Sądy na wokandzie 2013" opierał się na trzech kryteriach: przejrzystość i dostęp do informacji publicznej, szybkość postępowania i jego efektywność. Jak wynika z badań, właśnie na przewlekłości postępowania i opieszałość sądów najbardziej skarżą się Polacy. Tworząc ranking badacze brali pod uwagę m. in. liczbę spraw zakończonych w danym sądzie w stosunku do liczby zatrudnionych sędziów, liczbę spraw przypadających na jednego asystenta oraz zależność pomiędzy całością wydatków w 2012 r. a liczbą zakończonych spraw. Oceniali również średni czas trwania postępowania w sądzie, a także czy i w jaki sposób pracownicy sądu odpowiadają na zapytania kierowane drogą mailową i telefoniczną. **(ika)**

Religia >> Odprawiono najstarszą liturgię

Z apostolskim rodowodem

Dawną liturgię św. Jakuba Apostoła – najstarszą znaną liturgią Kościoła powszechnego – odprawiono we wtorek w prawosławnej katedrze pw. św. Mikołaja w Białymstoku. Odprawia się ją w Cerkwi 5 listopada.

Autorstwo liturgii przypisuje się pierwszemu biskupowi Jerozolimy – Świętemu Jakubowi. Współcześni liturgiści w większości przyjmują, że powstała ona na przełomie IV i V wieku. Nie wykluczają jednak, że niektóre modlitwy i gesty sięgają czasów apostolskich.

Trudnością dla duchownych, którzy w latach 90. ubiegłego wieku doprowadzili do wznowienia odprawiania tej liturgii w Polsce, był przede wszystkim tekst. Udało się go zdobyć z zagranicy dopiero w latach 80. **(PAP)**

reklama

Białostocki Ośrodek Kultury zaprasza

Materiały promocyjne

Contemporary Noise Sextet zagra na żywo do filmu niemego „Piccadilly". Pokaz odbędzie się w ramach cyklu Klasyka Kina już 14 listopada o godz. 19 w białostockim kinie Forum. Bilet kosztuje 15 zł. Prelekcję przed filmem wygłosi Sławomir Nowaczek. „Piccadilly" w reż. Ewalda André Duponta to prekursor filmu noir. Kiedy menadżer nocnego klubu Piccadilly odkrywa taneczny talent jednej z chińskich pomocnic, czyni z niej główną atrakcję klubu, co wzbudza zazdrość dotychczasowej gwiazdy... Contemporary Noise Sextet – grupa założona przez braci Bartka i Kubę Kapsa (współtworzących kiedyś Something Like Elvis), wcześniej znana też jako Contemporary Noise Quintet. Ich muzyka często bywa określana jako energetyczny jazz z elementami muzyki filmowej. Takie określenie nie dziwi, zważywszy że zespół ma na koncie muzykę do wielu filmów oraz do spektakli teatralnych. **(uk)**

Rutka-Tartak >> Na parafialnym cmentarzu

Karteczki na grobach

akcja redakcja

Proboszcz chce „likwidować" groby naszych bliskich – skarżą się mieszkańcy Rutki-Tartak.

Helena Wysocka
hwysocka@wspolczesna.pl

Duchowny mówi, że chodzi mu wyłącznie o uporządkowanie nekropolii. – Jeśli rodziny czy opiekunowie chcą utrzymywać grób, to nie ma żadnego problemu – tłumaczy ks. Ireneusz Czyżewski. – Wystarczy, że zgłoszą się do parafii.

Na granity nie stać

W Rutce-Tartak jest tylko jeden cmentarz. Należy on do miejscowej parafii. W końcu minionego tygodnia na niektórych miejscach pochówku pojawiły się informacje: grób do likwidacji. Na karteczkach znajdowało się też nazwisko proboszcza, telefon kontaktowy i prośba o pilny kontakt. – Takich „wezwań" jest co najmniej kilkadziesiąt, jak nie kilkaset – twierdzi nasz Czytelnik (nazwisko i imię do wiadomości redakcji). – Karteczki są niemal na wszystkich krzyżach drewnianych oraz betonowych. Mało tego, znajdują się nawet na grobach dwóch żołnierzy, którzy zginęli podczas wojennej zawieruchy.

Rozmówca dodaje, że działanie proboszcza nie jest całkowicie zrozumiałe.

– Wygląda na to, że na cmentarzu mogą być tylko pomniki granitowe – ironizuje mężczyzna. – Problem w tym, że nie każdego na to stać.

I zapowiada, że jeśli groby żołnierzy zostaną zrównane z ziemią, to sprawą zainteresuje organy ścigania. Jak mówi, nie może być tak, że ktoś poświęca życie za naszą wolność i nie ma gdzie zapalić mu świeczki.

– Z tego co wiem, to jeden z tych mężczyzn był wychowywany w domu dziecka – dodaje. – Pewnie nie ma nawet rodziny, która mogłaby dbać o miejsce pochówku. Nie mówiąc już o tym, że miałaby zainwestować w zakup nowego nagrobka.

Ksiądz: Trzeba zrobić porządek

Parafią w Rutce-Tartak, od roku rządzi ks. Ireneusz Czyżewski. Duchowny zabrał się za porządki w parafii. Otoczenie kościoła jest już uporządkowane. Teraz przyszedł czas na cmentarz. Tym bardziej, że to, co tam się dzieje, pozostawia wiele do życzenia.

– Sporo grobów jest bardzo zaniedbanych – informuje kapłan. – W niektórych przypadkach, na miejscach pochówku znajdują się tylko resztki krzyży czy tabliczek, albo sterta śmieci i gruzu. Takiej sytuacji nie można dłużej tolerować.

Tym bardziej, co zauważa rozmówca, że nekropolia jest mała i zaczyna brakować miejsc na kolejne pochówki.

– O powiększeniu istniejącego cmentarza nie może być mowy – dodaje rozmówca. – Oczywiście, będziemy myśleli o zakupie nowej działki, ale to kwestia czasu. Trzeba bowiem uzyskać wszystkie urzędowe pozwolenia. Najpierw więc chcemy uporządkować istniejący teren. Ogrodzić go i wykorzystać wolne miejsca.

Proboszcz przypomina, że obowiązujące przepisy zezwalają na ponowny pochówek w grobach starszych niż 25 lat. Co wcale nie oznacza, że tak właśnie będzie w Rutce-Tartak.

– Jeżeli krewni czy opiekunowie miejsca pochówku zgłoszą się do mnie i poinformują, że będą o nie dbać, pozostanie bez zmian – deklaruje duchowny.

reklama

Nasze plebiscyty >> Nauczyciel Wuefu i Uczeń-Sportowiec

Chcemy nagrodzić szkolnych sportowców, którzy grają fair

Uścisnąć dłoń najlepszemu sportowcowi na Gali Sportu „Gazety Współczesnej"? To da się zrobić. Właśnie to jest nagrodą w konkursie, który kierujemy do uczniów. Wystarczy wziąć udział w konkursie „Zawsze fair play" i narysować, z czym ta zacna idea – nie tylko zresztą sportowa – się kojarzy.

W nagrodę – oprócz wręczenia nagród najlepszym sportowcom – laureatów i całe ich klasy zaprosimy na wycieczkę po redakcji.

To jednak nie koniec zmagań, jakie proponujemy uczniom i ich nauczycielom. Chcemy nagrodzić również tych, którzy na co dzień nie zapominają o tej ważnej idei fair play.

Do 27 listopada czekamy na zgłoszenia do plebiscytu na Najlepszego Nauczyciela Wychowania Fizycznego. Jeśli w Twojej szkole zajęcia prowadzi wuefista, który ma fajne, niestandardowe pomysły na tę lekcję, który słucha uczniów i potrafi przekonać ich, że sport jest naprawdę ok – zgłoś go do plebiscytu. Można to zrobić na kilka sposobów. Na kandydatury czekamy pod adresem nauczyciel@wspolczesna.pl. Należy podać imię i nazwisko nauczyciela, nr kontaktowy, szkołę i miejscowość, w której uczy. Czekamy także pod nr tel. 85 748 96 00 (od poniedziałku do piątku, w godzinach 10-13). W „Teraz Białystok" i „Gazecie Współczesnej" drukujemy także kupon. Wypełniony należy wysłać lub dostarczyć do na adres: „Gazeta Współczesna", ul. św. Mikołaja 1, 15-419 Białystok. Sylwetki wszystkich kandydatów przedstawimy w gazecie już 3 grudnia. Tego dnia rozpocznie się głosowanie.

Jednak głosować będziemy nie tylko na najlepszych nauczycieli wuefu. Chcemy też wybrać najpopularniejszego ucznia-sportowca. O nominowanie młodych sportowców poprosiliśmy nauczycieli i dyrektorów szkół. Bo chcemy, by byli to uczniowie, którzy dobre wyniki osiągają również w nauce i którym nieobce są zasady fair play. **(agsa)**

KUPON
Najpopularniejszy Nauczyciel WF 2013
Zgłaszam kandydata do plebiscytu
Imię i nazwisko kandydata | Nr kontaktowy
Szkoła | Miejscowość
Więcej na www.wspolczesna.pl/nauczycielwf

Partner wschodzący Białystok
Patron honorowy Podlaski Kurator Oświaty

Krótko ze świata

UE >> Komisja budżetowa Parlamentu Europejskiego po raz kolejny odłożyła wczoraj głosowanie nad budżetem UE na lata 2014-2020. Powód to niedopięte prace nad reformą polityki spójności i niechęć rządów do podjęcia prac nad systemem dochodów własnych UE. Według źródeł w europarlamencie głosowanie w komisji nad nowym wieloletnim budżetem powinno odbyć się 14 listopada, aby cały PE mógł zatwierdzić budżet na sesji plenarnej w Strasburgu między 18 a 21 listopada. Planowane początkowo na wtorek głosowanie przełożono, bo ani państwa członkowskie ani komisja PE ds. rozwoju regionalnego nie zatwierdziły jeszcze nowych zasad polityki spójności w latach 2014-2020, które mogą mieć wpływ na wieloletni budżet. Eurodeputowani uważają też, że rządy krajów Unii wciąż nie wypełniły wszystkich zobowiązań, które są warunkiem zgody PE na wieloletnie ramy finansowe.

Norwegia >> Mężczyzna, podejrzany o uprowadzenie w poniedziałek autobusu i zasztyletowanie trzech osób, ma 30 lat, pochodzi z Sudanu Płd., bezskutecznie ubiegał się o azyl i zostanie z Norwegii odesłany – podała wczoraj norweska policja. Krytykowana jest ona za powolne reagowanie, podobnie jak ponad dwa lata temu po zamachach Andersa Breivika, który w Oslo i na wyspie Utoya zabił łącznie 77 osób. Do poniedziałkowego morderstwa doszło w górskim rejonie na drodze z Oslo do Aardalstangen. Podejrzany został zatrzymany przez strażaków, których powiadomiono o wypadku drogowym. Na miejsce przybyli przed policją i to oni ujęli mężczyznę wymachującego nożem. Powiadomiony patrol policyjny, będący 90 km dalej, na miejsce jechał objazdami, obawiając się, że mniejsze drogi mogą być zamknięte.

Bangladesz >> Co najmniej 150 banglijskich żołnierzy paramilitarnych sił ochrony pogranicza, zostało skazanych na karę śmierci za zabójstwa, spiski i podpalenia podczas buntu w 2009 r. Około 350 innych żołnierzy, na 823 sądzonych w tym procesie, dostało wyroki do 14 lat więzienia. W krwawej masakrze zginęły 74 osoby, w tym 57 oficerów i dowódców. Większość ofiar zginęła w strasznych okolicznościach: byli torturowani, ich ciała pocięto na kawałki lub palono żywcem. Członkowie paramilitarnych jednostek BDR (Bangladesh Rifles) zbuntowali się 25 lutego 2009 r. Protestowali przeciw dyskryminacji i domagali podwyżki żołdu oraz lepszych warunków odbywania służby. Rebelia szybko rozprzestrzeniła się po całym kraju, ale została stłumiona po 33 godzinach. **(PAP)**

Polityka >> Sekretarz stanu USA o obronie antyrakietowej i współpracy w NATO

Kerry „słodził" i obiecał tarczę

John Kerry, sekretarz stanu USA, zachwalał wczoraj amerykański sprzęt wojskowy. I zapewnił, że w 2018 r. pojawią się w Polsce elementy tarczy antyrakietowej.

To jedne z niewielu konkretów po zakończonej wczoraj wizycie Johna Kerry'ego w Polsce. Spotkał się on z Radosławem Sikorskim, ministrem spraw zagranicznych; premierem Donaldem Tuskiem i szefem resortu obrony Tomaszem Siemoniakiem. Polska była jedynym krajem w Europie na trasie sekretarza stanu USA. Co przywiózł Kerry Polakom?

Zapewnił, że USA nie zakładają rewizji swoich planów dotyczących budowy w Polsce elementów tarczy antyrakietowej.

– Nic się nie zmieniło w tej dziedzinie. Plany obrony antyrakietowej są jak najbardziej aktualne - mówił. – W okolicach roku 2018 będzie w Polsce działała tarcza. Rozmieścimy na tym terenie to, co jest planowane, ten plan się nie zmienił, nie przewiduję, żeby nastąpiły zmiany – uściślił.

Amerykański program obrony przeciwrakietowej został ogłoszony w 2009 r. Opiera się na okrętach wojennych wyposażonych w system AEGIS, którego elementem są rakiety SM-3. Umożliwia to przemieszczanie systemu z jednego regionu do drugiego. Rakiety SM-3 od lat używane są do ochrony wojsk USA w Europie.

Z czasem mają do tego dojść radary rozlokowane w Europie Południowej. W dalszej fazie – około 2015 r. – USA przewidują umieszczenie lądowej wersji rakiet SM-3 w krajach sojuszniczych w Europie. Elementy tarczy mają być rozmieszczone w bazie wojskowej w Redzikowie koło Słupska. W Polsce ma też zostać zainstalowany radar naprowadzający.

Kerry wspomniał też, że Polska jest największym partnerem handlowym USA w Europie Środkowej. Uwadze Amerykanów nie umknęły polskie plany dozbrajania się i unowocześnienia armii. W najbliższych latach na ten cel ma być przeznaczone kilkadziesiąt miliardów dolarów.

– Amerykański przemysł zbrojeniowy, który uważamy za najbardziej rozwinięty i zaawansowany na świecie, stara się być konkurencyjny - wskazywał Kerry kierunek, w którym mogłyby popłynąć polskie pieniądze.

Wczoraj nie padły konkrety w sprawie tzw. afery podsłuchowej. Radosław Sikorski i sekretarz stanu rozmawiali o praktykach amerykańskiego wywiadu, ale nie padła odpowiedź na pytanie, czy Amerykanie podsłuchiwali bądź podsłuchują polskich polityków.

– Uzgodniono, iż będą bliższe konsultacje między naszymi służbami, jak zwalczać wspólne zagrożenie – powiedział jedynie Sikorski.

Podkreślił, że Polska popiera podpisanie umowy o strefie wolnego handlu między UE a USA.

Według Kerry'ego stworzenie strefy „będzie miało olbrzymi, pozytywny wpływ". – Nie należy tego mieszać ze sprawami podsłuchów – ocenił.

Wraz z ministrem Tomaszem Siemoniakiem Kerry odwiedził 32. Bazę Lotnictwa Taktycznego w Łasku.

– Polsko-amerykański sojusz działa i jest mocny, nadal będziemy w niego inwestować – zadeklarował tam sekretarz stanu USA.

Siemoniak podkreślił, że Polska i Europa potrzebują obecności USA i ich przewodnictwa w NATO. Ocenił, że sojusz powinien się opierać „na niezawodności kolektywnej obrony swoich członków i rosnących realnych zdolnościach wojskowych".

Za wybitne osiągnięcia w służbie w Afganistanie Kerry odznaczył ppłk. Wojciecha Bagana z jednostki GROM amerykańskim Meritorious Service Medal – Medalem za Chwalebną Służbę. **(PAP)**

fot. PAP/Radek Pietruszka

Sekretarz stanu USA John Kerry miał czas nie tylko na spotkania z polskimi politykami. Przespacerował się po Warszawie i odwiedził cukiernię na Krakowskim Przedmieściu, gdzie kupił bagietkę, bezę, brownie i dwa ciastka z wiśnią. – Powiedział, że wszystko jest piękne, podał rękę i poszedł – relacjonowała jedna z pracownic cukierni. W poniedziałek późnym wieczorem, zaraz po przylocie do Polski, Kerry złożył kwiaty na grobie premiera Tadeusza Mazowieckiego.

Edukacja >> MEN i ZNP: Szkoły są przygotowane na 6-latki

Obrona krytyki

Polskie szkoły nie są przygotowane na przyjęcie 6-latków – uważa Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców, które wczoraj broniło swojego raportu w tej sprawie. Przeciwnego zdania są MEN i kuratoria oświaty, które po kontroli szkół twierdzą, że są one przygotowane.

W piątek w Sejmie odbędzie się głosowanie dotyczące przeprowadzenia ogólnopolskiego referendum edukacyjnego na temat m.in. obniżenia obowiązkowego wieku szkolnego z siedmiu do sześciu lat. Zmiana ta ma wejść w życie 1 września 2014 r.

Karolina i Tomasz Elbanowski ze Stowarzyszenia Rzecznik Praw Rodziców, którzy są inicjatorami przeprowadzenia referendum, podkreślali wczoraj w Warszawie, że przygotowany przez nich raport w tej sprawie „Szkolna rzeczywistość" (krytyczny wobec stanu przygotowania polskich szkół) jest wiarygodny, ponieważ jest głosem rodziców.

Elbanowska wymieniła wśród najważniejszych mankamentów szkół podstawowych w Polsce wymieniła m.in. słabą opiekę świetlicową, brak odpowiednich posiłków dla małych dzieci i przepełnione klasy liczące powyżej 25 osób.

Elbanowscy pytani na konferencji prasowej, czy informacje rodziców zawarte w przygotowanym przez nich raporcie są weryfikowane, odpowiedzieli, że początkowo nie były, ale ostatnie były sprawdzane i są prawdziwe.

– Wszystkie te, które teraz przyszły, są weryfikowane i okazuje się, że to, co pisali rodzice, jest prawdą – dodała Elbanowska.

Elbanowscy odnieśli się w ten sposób do informacji podanej w poniedziałek przez minister edukacji Krystynę Szumilas, z której wynika, że raport „Szkolna rzeczywistość" nie przedstawia prawdziwego obrazu polskich szkół. W raporcie – jak poinformowała Szumilas – opisano 178 szkół, z których kuratoria skontrolowały 138 placówek. Minister podała, że w 36 przypadkach stwierdzono uchybienia z zakresu prawa oświatowego i wydano tam zalecenia dotyczące poprawy.

Wczoraj przeciwko referendum opowiedział się także Związek Nauczycielstwa Polskiego.

– Polskie dzieci powinny rozpoczynać naukę w wieku sześciu lat, a zdecydowana większość szkół i nauczyciele są do tego przygotowani – uważa prezes ZNP Sławomir Broniarz.

Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców – inicjatorzy referendum, którzy zebrali prawie milion podpisów pod wnioskiem o jego przeprowadzenie – wywodzi się z ruchu rodziców przeciwnych obniżeniu wieku obowiązku szkolnego do sześciu lat. **(PAP)**

Rynek pracy >> Rząd planuje reformy

Prywatyzacja trwale bezrobotnych

Rząd przyjął wczoraj projekt ustawy mającej zreformować działanie urzędów pracy. Zakłada on m.in. podział bezrobotnych na aktywnych i trwale bezrobotnych, premiowanie urzędników za osiągane w pracy wyniki oraz nowe formy wsparcia dla szukających pracy.

Według projektu każdy klient urzędu pracy – zarówno bezrobotny, jak i poszukujący pracowników przedsiębiorca – miałby od początku być prowadzony przez tego samego doradcę klienta. Doradcy klienta i kadra kierownicza urzędów mają być premiowani za najlepsze wyniki w „doprowadzaniu" bezrobotnych do zatrudnienia.

Każdy zarejestrowany bezrobotny miałby być przypisany do jednego z trzech profili. W pierwszym znajdą się bezrobotni aktywni, którzy nie potrzebują pomocy, a jedynie przedstawienia ofert pracy, w drugim – bezrobotni wymagający wsparcia, którzy korzystać będą ze wszystkich usług, jakie oferują urzędy pracy. W trzecim profilu znaleźliby się bezrobotni oddaleni od rynku pracy – osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, jak i te, które nie chcą podjąć pracy lub uchylają się od pracy legalnej.

Urzędy pracy przekażą działania pomocowe na rzecz takich osób prywatnym agencjom zatrudnienia lub organizacjom pozarządowym. Możliwa jest też pomoc w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI), realizowanego przez powiatowy urząd pracy i ośrodek pomocy społecznej. Bezrobotny, który odmówi uczestnictwa lub z własnej winy przerwie udział w działaniach w ramach PAI, zostanie pozbawiony statusu bezrobotnego.

Ustawa miałaby wejść w życie z początkiem 2014 r. **(PAP)**

Studia >>

Stypendium tylko jedno

Studenci uczący się na kilku kierunkach mogą otrzymać tzw. stypendia motywacyjne tylko na jednym z nich – orzekł wczoraj Trybunał Konstytucyjny, który zajmował się sprawą na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich.

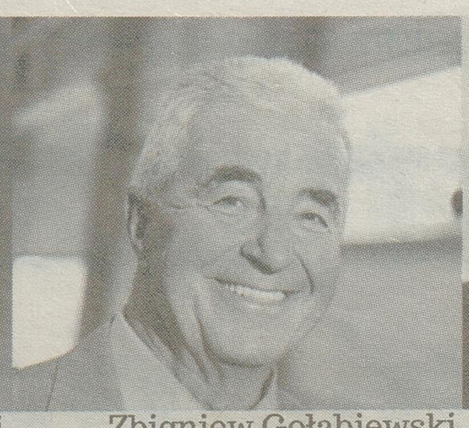
– Ustawodawca przyjął, że studia na drugim kierunku to niegroźna fanaberia – argumentowała Anna Błaszczak z biura RPO. – Tymczasem (...) wymagający rynek pracy nakłada potrzebę rozwijania swoich kwalifikacji.

Argumenty nie przekonały sędziów. – System stypendiów (...) opiera się na regule „każdemu według jego zasług". Konstytucja dopuszcza jednak modyfikowanie takiej formuły sprawiedliwości, np. poprzez formułę „każdemu według jego potrzeb" – uzasadnił sędzia Piotr Tuleja.

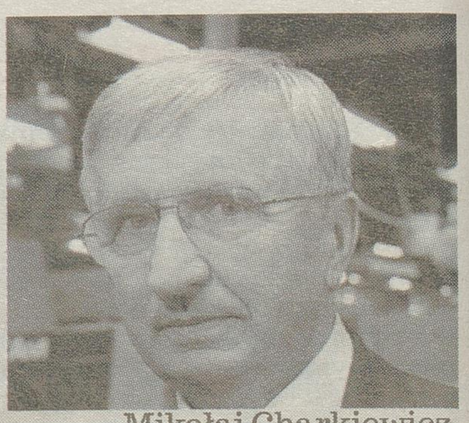
Stypendia motywacyjne nie przysługują też studentowi, który po ukończeniu kierunku, na którym nie pobierał świadczenia, kontynuuje naukę na drugim. **(PAP)**

Henryk Owsiejew

Maciej Szumski

Zbigniew Gołąbiewski

Kinga Lesisz

Mikołaj Charkiewicz

Witold Karczewski

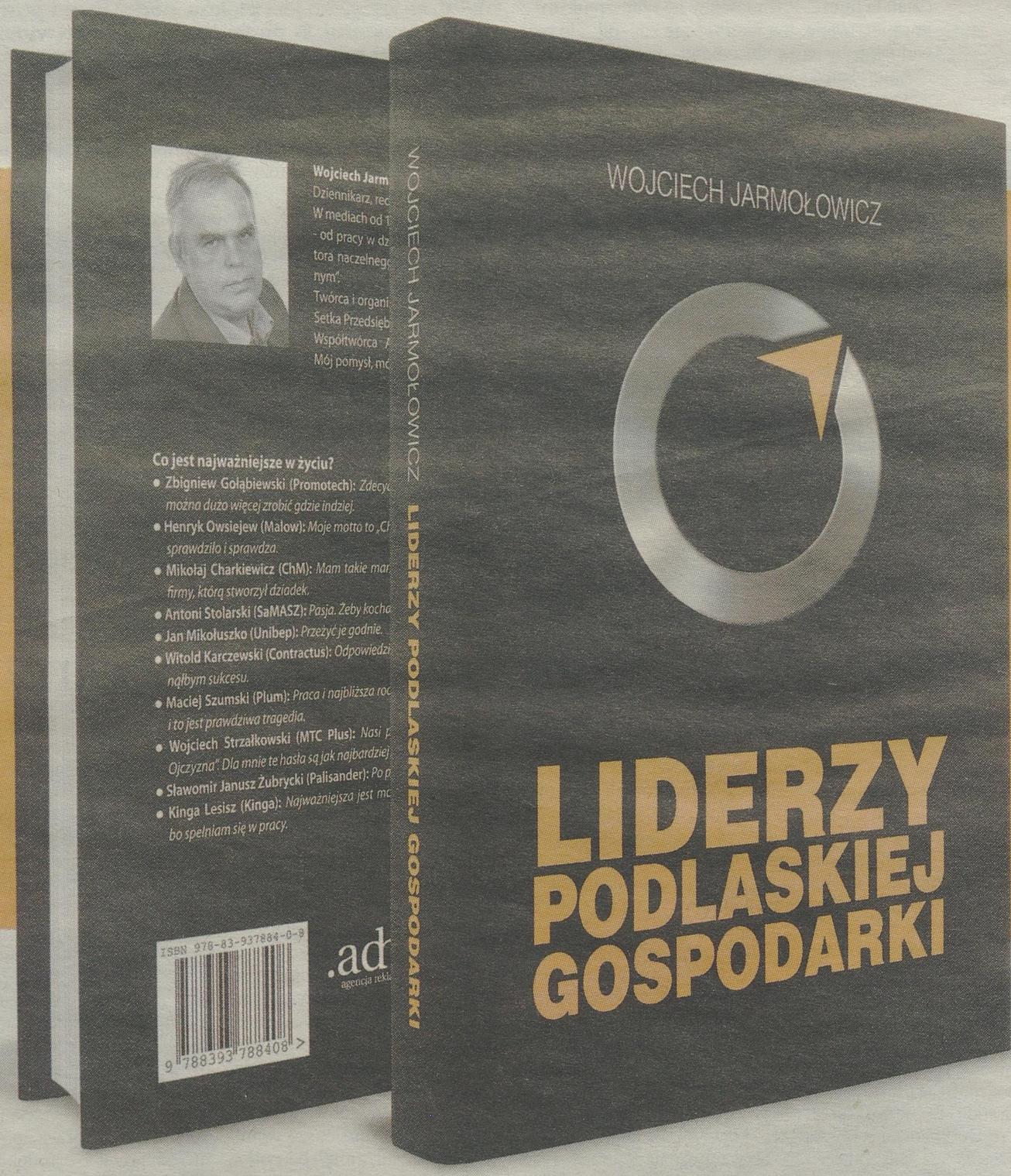

Wojciech Strzałkowski

Antoni Stolarski

Jan Mikołuszko

Sławomir Janusz Zubrycki

Książka do kupienia w księgarniach Domu Książki
oraz w Biurze Ogłoszeń Kuriera Porannego
i Gazety Współczesnej w Białymstoku, ul. Św. Mikołaja 1.

Patronat: kurier Poranny GAZETA WSPÓŁCZESNA Wydawca: .adnis agencja reklamowa Partner:

Moje pasje, moje stypendium

W naszym konkursie stypendialnym mogą wziąć udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych z województwa podlaskiego. Nagrodą jest stypendium w kwocie 100 zł miesięcznie – wypłacane przez cały rok szkolny 2013/2014. Aby je otrzymać, zainteresowani powinni samodzielnie wykonać prezentację w dowolnej formie (pisemnej, plastycznej, multimedialnej), w której pochwalą się swoimi pasjami, zainteresowaniami, hobby oraz uzasadnią, jak stypendium pomoże te pasje rozwijać.

Prace można wysyłać mailowo na adres: **pasje@czytamwiecwiem.pl** (nadając tytuł: Moje pasje) lub pocztą tradycyjną na adres: **św. Mikołaja 1, 15-419 Białystok** (z dopiskiem „Moje pasje"). Do pracy należy dołączyć dane: imię i nazwisko autora, adres zamieszkania, datę urodzenia, telefon kontaktowy, nazwę i adres szkoły oraz klasę, do której uczestnik uczęszcza i telefon kontaktowy do rodziców/opiekunów prawnych.

Prace należy wysłać do 18 listopada, do godziny 15.

Laureatów poznamy 6 grudnia. Na łamach „Gazety Współczesnej" i „Kuriera Porannego" opublikujemy listę zwycięzców.

Pełny regulamin konkursu dostępny jest w naszej redakcji oraz na stronach www.wspolczesna.pl/wiem i www.poranny.pl/wiem.

Nasz cykl >> Szkoły na świecie

Włoski plan zajęć może być 6-dniowy

Uczniowie we Włoszech chodzą do szkoły pięć lub sześć dni w tygodniu. Klasy liczą od 15 do 26 osób w podstawówkach i 18-27 w szkołach średnich.

Anna Kopeć
anna.kopec@mediaregionalne.pl

Na Półwyspie Apenińskim kształcenie jest obowiązkowe od 6. do 16. roku życia. Do szkoły podstawowej przyjmowane są dzieci, które osiągnęły 6 lat do 31 grudnia w danym roku szkolnym lub wcześniej, do 30 kwietnia danego roku szkolnego.

Do szkoły średniej I stopnia obowiązkowo uczęszczają te, które ukończyły szkołę podstawową. Kształcenie obowiązkowe jest bezpłatne. Rodzice mogą wybrać szkołę dla swojego dziecka w ramach dostępnych miejsc.

We Włoszech rok szkolny trwa co najmniej 200 dni, od początku września do końca czerwca. Szkoły są czynne pięć lub sześć dni w tygodniu. Roczny obowiązkowy wymiar zajęć w szkole podstawowej wynosi 891 godzin a w średniej I stopnia – 957 godzin. Ta liczba jest podzielona na 33 tygodnie nauki, a na tydzień przypada średnio 27 lub 29 godzin w – odpowiednio – szkole podstawowej i średniej I stopnia. W ramach autonomii szkolnej każda placówka samodzielnie decyduje o organizacji czasu przeznaczonego na zajęcia w ciągu roku. W szkołach podstawowych tygodniowy czas nauki wynosi często średnio od 30 do 40 godzin.

W pierwszym roku w podstawówce obowiązuje plan tygodniowy, który nie przekracza 24 godzin. Na poziomie szkoły średniej I stopnia, liczba godzin obowiązkowych w I klasie wynosi rocznie 990 (tygodniowo – 30).

Uczniowie są grupowani w klasy według wieku. W ramach swojej autonomii, szkoły mogą jednak organizować klasy składające się z uczniów w różnym wieku. Klasy liczą od 15 do 26 uczniów w szkole podstawowej oraz od 18 do 27 uczniów w pierwszych klasach szkoły średniej I stopnia. Na poziomie szkoły podstawowej uczą nauczyciele przedmiotów zintegrowanych. Na poziomie szkoły średniej – nauczyciele przedmiotu lub kilku przedmiotów.

Na podstawie strony www.senat.gov.pl

Zachęcamy naszych Czytelników, którzy zetknęli się ze szkołami za granicą, do podzielenia się z nami swoimi doświadczeniami. Kontaktować się można zarówno mailowo, jak i telefonicznie (pod nr. tel. 85 748 95 11).

W bibliotece panie pochwaliły się swoimi pracami

Biblioteka w Michałowie to miejsce nie tylko dla miłośników książek. Mieszkańcy, zwłaszcza starsi, mają możliwość prezentowania tam efektów swoich pasji. Niedawno można było obejrzeć wystawę haftu metodą krzyżykową. Swoimi pracami pochwaliły się Halina Zubrycka, Halina Ławreszuk, Maria Sak i Anna Kuźma. Autorki chętnie opowiadały o inspiracjach oraz o ciężkiej i długotrwałej pracy przy tworzeniu dzieł. **(jul)**

promocja

czytam, więc wiem
II edycja kampanii

ORGANIZATORZY: Gazeta Współczesna, Kurier Poranny
PATRON MERYTORYCZNY:
PATRONI HONORowi:
PATRONI MEDIALNI: pap, TVP Białystok, Polskie Radio Białystok

Procedury >> Strona wnosząca go jest zwolniona z mocy prawa od ponoszenia kosztów sądowych

Przygotować dobry pozew o alimenty

Aby uzyskać alimenty, należy złożyć pozew we właściwym sądzie, do którego jest on kierowany.

Donata Żmiejko
dzmiejko@wspolczesna.pl

Na szczególną pomoc i opiekę swojej rodziny mają prawo liczyć przede wszystkim ci, którzy ze względu na wiek, chorobę oraz brak możliwości zarobkowych i majątkowych nie są w stanie utrzymać się samodzielnie. Jeśli chodzi o dzieci, to rodzice są w pierwszej kolejności zobowiązani do zapewnienia im zarówno środków utrzymania, jak też środków wychowania.

Obowiązek alimentacyjny na rzecz dziecka nie jest uzależniony od tego, czy znajduje się ono w niedostatku. Dziecko ma prawo do alimentów zawsze, gdy nie jest w stanie samo się utrzymać. Potrzeby, jakie rodzice mają obowiązek zaspokajać są różne, w zależności od indywidualnej sytuacji, w jakiej się znajduje dziecko, jego wieku czy stanu zdrowia. Aby uzyskać alimenty, należy złożyć pozew we właściwym sądzie.

Określenie sądu

W pozwie o alimenty należy wskazać właściwy sąd, do którego jest kierowany. Sądem właściwym jest sąd rejonowy. Wystarczające jest podanie sądu rejonowego, jego siedziby (czyli miasta, w którym się znajduje) oraz wydziału, w którym sprawa będzie rozpatrywana.

Pozew o alimenty można wnieść do sądu rejonowego:

– w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania,

– według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej, czyli np. dziecka.

Wybór sądu należy do powoda. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w kraju, powództwo należy wytoczyć wyłącznie według miejsca zamieszkania powoda. Powód może dochodzić alimentów przed sądem polskim także wtedy, kiedy zobowiązany do alimentów mieszka za granicą.

Wskazanie stron

W pozwie należy wskazać osobę powoda, czyli tą która wnosi o zasądzenie alimentów. Osobą uprawnioną do wystąpienia z powództwem o alimenty dla dziecka będzie zawsze ono samo i na jego rzecz należy je zasądzać. Natomiast reprezentować je będzie jego przedstawiciel ustawowy (jedno z rodziców czy opiekun). W związku z tym ta osoba powinna być wymieniona jako działająca w imieniu dziecka, jej pełnomocnik. Jeżeli matka dochodzi alimentów w imieniu swojego małoletniego dziecka, w pozwie musi wskazać, że powodem jest dziecko, a nie ona. Gdy nie określi dziecka jako powoda, sąd w takiej sytuacji może odrzucić pozew.

Obowiązkiem powoda jest dokładne wskazanie w dokumencie procesowym pozwanego, czyli osoby od której domaga się alimentów. Tak więc w pozwie należy podać jego imię i nazwisko oraz adres zamieszkania.

Żądanie pozwu

W pozwie o alimenty ma znaleźć się żądanie, aby sąd zasądził określoną kwotę alimentów, płatnych miesięcznie. Ponadto należy wskazać dzień, od którego alimenty mają być płacone co miesiąc. W pozwie można zawrzeć wniosek o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu lub wnioski o wezwanie na rozprawę konkretnych świadków czy przeprowadzenie dowodów z przedłożonych sądowi dokumentów (np. wskazujących dochody pozwanego czy wydatki na utrzymanie powoda). Warto wnieść o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności wyrokowi.

Uzasadnienie

W uzasadnieniu pozwu o alimenty należy wskazać, że pozwany ma możliwości zarobkowe i majątkowe, aby ponieść koszty obowiązku alimentacyjnego. Na możliwości zarobkowe składają się:

– wynagrodzenie z pracy zarobkowej,

– premie,

– dodatki do wynagrodzenia,

– renta, emerytura,

– odsetki z akcji,

– akcje zgromadzone na funduszach bankowych,

– wszelkie inne dochody (np. z wynajmu mieszkania).

Sąd bierze pod uwagę możliwości rodziców do osiągania dochodów, a nie tylko to, jakie dochody faktycznie uzyskują oni.

Z drugiej strony trzeba wskazać koszty utrzymania osoby ubiegającej się o alimenty. Do usprawiedliwionych potrzeb dziecka należą wydatki na:

– wyżywienie,

– mieszkanie,

– leczenie,

– odzież,

– środki higieny osobistej,

– środki wychowania,

– pieniądze na kształcenie ogólne lub zawodowe odpowiednie do jego zdolności, umożliwiające mu zdobycie odpowiedniego wykształcenia,

– na zaspokojenie jego potrzeb kulturowych,

– wydatki na rozrywkę i wypoczynek.

W pozwie należy koniecznie określić konkretną kwotę ponoszonych z tych tytułów wydatków. Każda z okoliczności musi być poparta konkretnym dowodem, np. zeznaniami świadków, dokumentami, rachunkami.

Załączniki

Wszystkie dokumenty, na jakie powołamy się w pozwie, należy do niego załączyć i wymienić w spisie załączników. Do pozwu koniecznie też trzeba dołączyć jego odpis dla strony pozwanej wraz z kserokopiami załączników.

Pozew o alimenty należy podpisać własnoręcznie. Pozew niepodpisany nie zostanie rozpoznany przez sąd.

Opłaty

Strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych jest zwolniona od kosztów sądowych i może zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata.

Roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem 3 lat, można zatem dochodzić nie tylko bieżących, ale także zaległych alimentów za trzy lata wstecz.

Porady >> Kto może wystąpić w zastępstwie w sprawach przed fiskusem

Nie tylko profesjonalny pełnomocnik

Podatnik powołany do stawienia się przed fiskusem może oszczędzić czas i nerwy, wyznaczając w niektórych sprawach pełnomocnika. Takim reprezentantem może być praktycznie każda pełnoletnia osoba fizyczna. Trzeba jednak pamiętać, że pełnomocnictwo musi się znaleźć w aktach konkretnej sprawy.

Strona postępowania podatkowego może działać w tym postępowaniu za pośrednictwem pełnomocnika. Pełnomocnikiem w postępowaniu podatkowym może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Nie ma wymogu w tym zakresie ani określonych powiązań rodzinnych (np. rodzic, rodzeństwo), prawnych (np. pracownik) ani też w zakresie np. wykształcenia pełnomocnika czy wykonywanego przez niego zawodu. Pełnomocnikiem może być więc np. księgowy, brat czy przyjacielbez względu na wykonywany zawód. Poza zaufaniem niezbędna jest pełna zdolność do czynności prawnych.

Zatwierdzony na piśmie

– O wyznaczeniu pełnomocnika podatnik obowiązany jest poinformować fiskusa pisemnie – pod rygorem nieważności – wyjaśnia Katarzyna Miazek z Tax Care. – Musi to być dokumet mocujący pełnomocnika do działania w imieniu podatnika i na jego rzecz i wskazywać konkretny zakres jego działania. O czym warto pamiętać, złożone pełnomocnictwo procesowe obejmuje określone postępowanie (oznaczone sygnaturą). Jeżeli więc nawet ten sam urząd prowadzi więcej niż jedno postępowanie podatkowe wobec podatnika (np. w VAT i podatku od spadków i darowizn), aby pełnomocnictwo miało zastosowanie w obu sprawach, musi trafić do akt jednego i drugiego postępowania. Podkreślił to Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku (sygn. II FSK 429), wskazując, że „osoba chcąca działać w sprawie jako pełnomocnik, musi złożyć do akt tej konkretnej sprawy pełnomocnictwo lub jego odpis. Organ podatkowy nie ma natomiast podstaw prawnych do zastąpienia pełnomocnika w realizacji obowiązku wynikającego z tego przepisu, ponieważ jest to ewidentnie obowiązek pełnomocnika 2.Przez akta nie można rozumieć ewidencji prowadzonej na podstawie ustawy O zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, lecz akta konkretnego postępowania podatkowego, w którym strona ma zamiar korzystać z ustanowionego w tym postępowaniu pełnomocnika.

Tworząc pełnomocnictwo należy w nim wskazać zarówno zakres, czy obejmuje ono wszelkie czynności procesowe, czy tylko niektóre z nich, w jakim postępowaniu i przed jakim organem może działać pełnomocnik, jak też określić, czy dotyczy całego postępowania, czy tylko określonego etapu.

Każdorazowe złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa wiąże się z wniesieniem opłaty (17 zł).

Małżonek z domniemania

W określonych sytuacjach możliwe jest działanie przez pełnomocnika bez pisemnego umocowania (tzw. pełnomocnictwo domniemane). Niezbędne jest do tego jednoczesne zaistnienie czterech przesłanek. Po pierwsze nie może ono dotyczyć całego postępowania, a jedynie poszczególnych, wynikających w toku postępowania kwestii. Po drugie muszą to być kwestie procesowe mniejszej wagi, czyli takie, które nie mają istotnego znaczenia dla zakończenia postępowania. Czynności dokonać może tylko i wyłącznie małżonek strony, ale musi być spełniony warunek dotyczący braku wątpliwości po stronie fiskusa, co do istnienia i zakresu upoważnienia do występowania w tej sprawie.

opr. (d)

Analizy prawnika >> To jest ważne

Przekazanie opieki

Dostałam pracę za granicą i muszę pozostawić dziecko pod opiekę mojej mamy. Jak powinnam uregulować kwestię opieki, tak aby moja mama stała się prawnym opiekunem dziecka na czas mojej nieobecności? Słyszałam, że wystarczy notarialnie podpisać pełnomocnictwo do opieki nad dzieckiem – zapytała nasza Czytelniczka.

Ekspert

Iwona Czuchraj-Jarzembowska
radca prawny

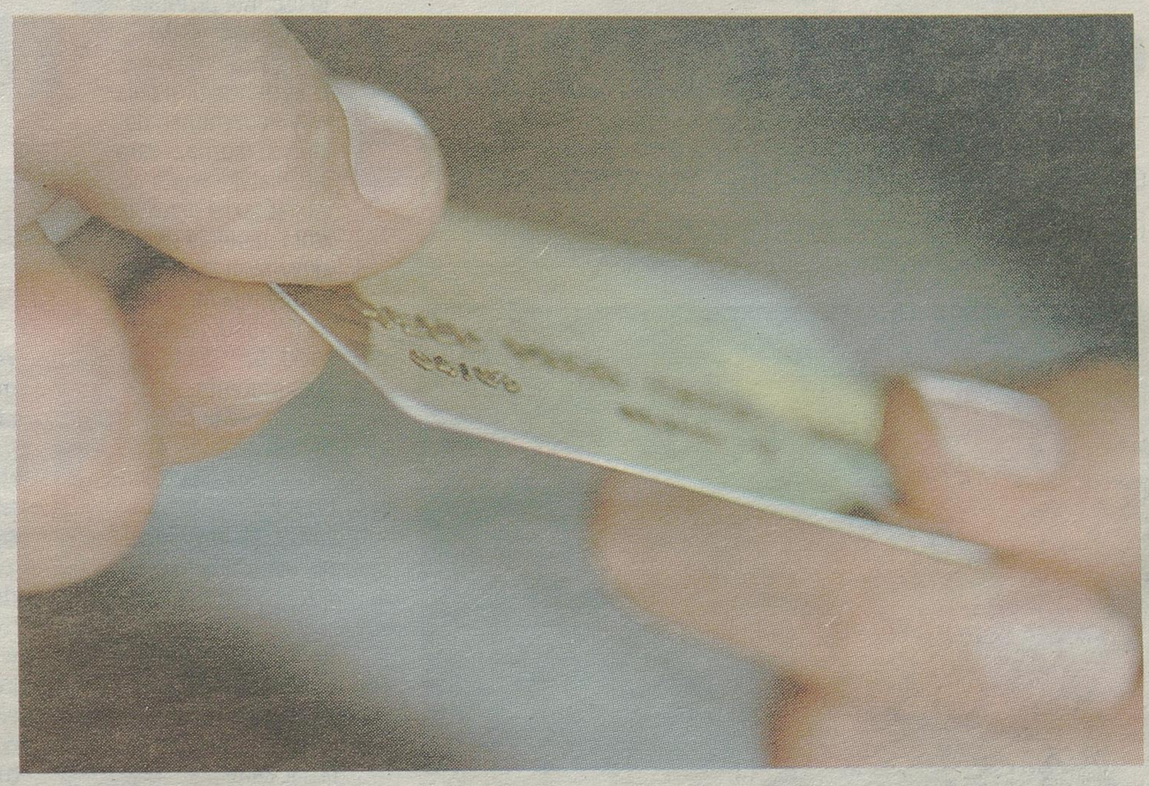
– Tylko przez sąd rodzice mogą przekazać opiekę nad dzieckiem innej osobie. Zgodnie z art. 110 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd poinformowany przez rodzica o przemijającej przeszkodzie w wykonywaniu władzy rodzicielskiej zawiesza jej sprawowanie i wyznacza opiekuna. Przeważnie opiekunem zostanie osoba wskazana przez rodzica, chyba że z obiektywnych przyczyn, np. kiepskiego stanu zdrowia, w ocenie sądu, nie będzie ona w stanie w należyty sposób sprawować opieki nad pozostawionym dzieckiem. Po ustaniu przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej, należy sądownie uchylić zawieszenie sprawowania opieki. Koszt postępowania przed sądem to 40 zł.

Wbrew opinii, żadne oświadczenia woli rodzica i pełnomocnictwa składane przed notariuszem, nie mają mocy prawnej i na ich podstawie nie przenosi się prawa do opieki nad dzieckiem.

Karty >> Jeśli będziemy przestrzegać kilku podstawowych zasad, nie powinniśmy się obawiać

Korzystaj z głową

Według danych NBP tylko 0,004 proc. płatności kartami to tzw. transakcje oszukańcze, czyli zrealizowane bez wiedzy i zezwolenia jej posiadacza.

Jednak wielu Polaków uważa plastiki za mniej bezpieczne niż gotówka. Doniesienia medialne o dokonywanych przy pomocy kart kradzieżach tylko utwierdzają ich w tym przekonaniu. Expander podpowiada na co uważać, aby zmniejszyć ryzyko kradzieży i co zrobić, gdy mimo zabezpieczeń padniemy ofiarą przestępstwa.

Pilnuj „karcianych" danych

Pieniądze z karty można ukraść na trzy sposoby. Najczęstszym z nich są oszukańcze transakcje dokonywane dzięki temu, że przestępcom udaje się poznać numer karty i inne dane (np. data ważności, kodu CVV2) potrzebne do dokonywania transakcji w internecie. Takie informacje zdobywają zwykle włamując się do baz danych firm przyjmujących płatności tego rodzaju. Samodzielnie niewiele możemy więc zrobić, aby przestępcy nie poznali danych naszej karty. Możemy jednak zastosować pewne środki bezpieczeństwa chroniące przed kradzieżą. Płacąc w internecie, warto korzystać z oddzielnej karty, nie powiązanej z kontem. Jeśli natomiast płacimy kartą do konta czy kredytową, warto korzystać z takiej, która pozwala tymczasowo blokować możliwość dokonywania tego rodzaju operacji. Dzięki temu możemy odblokować tę funkcję tylko na czas, kiedy będziemy chcieli za coś zapłacić, a później ponownie założyć blokadę.

Pomocny SMS

Drugim najpopularniejszym sposobem na kradzież pieniędzy z karty jest jej skopiowanie. Przestępcy instalują np. w otworze bankomatu niewidoczne urządzenie skanujące. Dodatkowo nakładka na klawiaturę lub miniaturowa kamera pozwala im poznać numer PIN. Dane karty i PIN zwykle są wysyłane do członków grupy w innym kraju, gdzie produkowana jest jej kopia i dokonywane są wypłaty. Urządzenia skanujące są prawie nie do rozpoznania na pierwszy rzut oka. Można się jednak przed nimi zabezpieczyć stosując niezbyt wysokie limity na kartach. Warto także korzystać z powiadamiania SMS o dokonanych operacjach. Dzięki temu od razu będziemy wiedzieli, że ktoś używa naszej karty i będziemy mogli ją szybko zastrzec. Karta może zostać skopiowana także przez nieuczciwego pracownika sklepu czy restauracji. Warto więc zawsze mieć ją na oku.

Ubezpiecz zbliżeniówkę

Ostatnim rodzajem przestępstw kartowych są ich kradzieże i wykorzystanie przez osoby nieupoważnione. To najbardziej niebezpieczna forma przestępstwa kartowego. W opisanych wcześniej dwóch przypadkach banki zwracają bowiem klientom zwykle całą skradzioną sumę. W tym zaś przypadku, klient ponosi odpowiedzialność za straty do równowartości 150 euro (ok. 625 zł). Przed tego rodzaju przestępstwem możemy zabezpieczyć się w taki sam sposób, w jaki chronimy gotówkę – poprzez uważną ochronę swojego portfela. Dodatkowo warto również pamiętać o ustawieniu niezbyt wysokich limitów bezpieczeństwa na karcie, a także rozważyć powiadomienia o dokonywanych operacjach. Musimy być także szczególnie ostrożni, jeśli używamy kart zbliżeniowych. Przy ich użyciu można dokonywać płatności do kwoty 50 zł bez podawania PIN-u. Ponadto nie zawsze działają limity bezpieczeństwa. Złodziej ma więc ułatwione zadanie. Posiadając taką kartę, warto zapłacić za dodatkowe ubezpieczenie pokrywające wspomnianą już odpowiedzialność klienta.

Składaj reklamację

Jeśli zdarzy się, że w historii transakcji znajdziemy operację, której nie wykonywaliśmy lub jeśli otrzymamy SMS z informacją, że dokonaliśmy jakiejś transakcji, choć za nic nie płaciliśmy, to należy niezwłocznie zastrzec kartę. Najszybciej zrobimy to dzwoniąc na infolinię i wybierając opcję zastrzegania karty.

W większości banków ta opcja ma priorytet i bez konieczności oczekiwania zostaniemy połączeni z konsultantem. Za wszystkie transakcje dokonane po zastrzeżeniu odpowiada bank, jeśli więc złodziejowi uda się jeszcze wykorzystać kartę, niezwłocznie odzyskamy nasze pieniądze. Na operacje dokonane przed zastrzeżeniem trzeba złożyć reklamację. Jeśli z informacji uzyskanych przez bank wyniknie, że do przestępstwa doszło w wyniku kopiowania karty lub wycieku danych, powinniśmy odzyskać wszystkie pieniądze. W innym przypadku bank może oddać całość, ale może też obciążyć nas odpowiedzialnością, nie większą jednak niż wspomniana już równowartość 150 euro.

Jest jednak pewien wyjątek. Wspomniany limit odpowiedzialności klienta nie obowiązuje, jeśli do nieautoryzowanej płatności dojdzie np. w wyniku rażącego niedbalstwa posiadacza karty. Oznacza to, np. zapisywanie PIN-u na karcie, czy przechowywanie jej w taki sposób, że każdy może mieć do niej dostęp. W wypadku takiej niedbałości możemy zostać bowiem obciążeni nawet całą kwotą zaistniałych strat. **opr. (koci)**

Ważne

Jak się zabezpieczyć:

▲ Przejęcie numeru karty i innych danych pozwalających płacić w internecie:
– w internecie płacić kartą niepowiązaną z kontem
– używać karty, która daje możliwość blokowania transakcji internetowych na czas, gdy ich nie wykonujemy

▲ Skopiowanie karty
– ustanawiać niskie limity bezpieczeństwa
– korzystać z powiadomień sms o wykonywanych płatnościach

▲ Kradzież karty lub użycie karty zagubionej
– nie zapisywać PIN-u na karcie, ani na kartce trzymanej w portfelu
– dodatkowe ubezpieczenie karty zbliżeniowej.

Finanse >> Możesz otrzymać upominek lub dostęp do różnych usług

Banki kuszą nas kontami z gratisami

Banki zdążyły już przyzwyczaić swoich klientów do darmowych rachunków osobistych czy różnych dodatkowych funkcjonalności związanych z ich kontem. Panująca na rynku konkurencja, wywiera jednak ciągłą presję na uatrakcyjnianie produktów. Czym zatem banki będą zaskakiwać klientów? Między innymi bonusowymi prezentami dla osób otwierających konto.

Eksperci porównywarki finansowej Comperia.pl sprawdzili, która z ofert dostępnych na rynku jest najbardziej korzystna lub najbardziej ciekawa z punktu widzenia klienta.

Zegarek, kije lub nawigacja

– Obecnie materialne bonusy proponuje tylko kilka banków – mówi Marta Ośko, analityk porównywarki finansowej Comperia.pl – BPH obiecuje zegarek wszystkim, którzy do końca bieżącego roku założą młodzieżowe Cool Konto z kartą płatniczą. Bank Zachodni WBK natomiast daje prezent w postaci kijków do Nordic Walking.

Mogą je otrzymać osoby, które przynajmniej przez rok nie miały rachunku w tym banku, a teraz zdecydują się założyć Konto Aktywni 50+ z kartą płatniczą oraz w ciągu dwóch miesięcy zasilą konto kwotą minimum 500 zł.

Nieco droższe gadżety oferuje Getin Online. Po spełnieniu postawionych przez bank warunków, posiadacz nowo otwartego Konta Perfekcyjnego może wybrać jedną z proponowanych nagród: nawigację samochodową firmy GoClever NAVIO 405 PL, drukarkę Canon PIXMA MP230, odtwarzacz MP3 Vedia B3 2GB, aparat fotograficzny Fujifilm AX600 lub modem HUAWEI UltraStick E3331. Inną opcją jest bon o wartości 200 zł na zakupy w sklepie internetowym Merlin.pl. Natomiast decydując się na Konto Prestiżowe w tym banku można liczyć na tablet IdeaTab LENOVO lub czytnik E-BOOK Amazon Kindle 5. W przypadku obu promocji trzeba jednak pamiętać, że rozwiązując umowę przed upływem odpowiednio 24 lub 30 miesięcy, bank obciąży klienta częściowymi kosztami otrzymanej nagrody. Ponadto warunkiem jej otrzymania w obu przypadkach jest zapewnienie wpływów na rachunek w kwocie co najmniej 1000 zł (jednorazowo) każdego miesiąca.

W mBanku dla pierwszych 5000 osób, które po 7 października br. założą eKonto dla Młodych dostępny będzie pakiet Office 365 w specjalnej cenie 99 zł. Raiffeisen Polbank ma natomiast w ofercie Konto Kibica, dostępne dla członków Fundacji Kibica, które oprócz bonusu od banku w postaci rocznego zwolnienia z opłaty, kusi klientów obietnicą gadżetów od fundacji.

– Bardziej standardową propozycję oferuje sieć telefoniczna Plus oraz INVEST Bank – mówi Marta Ośko. – Klienci którzy wybiorą Konto Plus zostaną przywitani 500 punktami w programie lojalnościowym 5 Plus.

Konto Muzyczne lub Fitness

Część banków postawiła nie na dodatki materialne, lecz na darmowy dostęp do różnego typu usług. Przykładowo Konto Muzyczne w Getin Online oferuje nowym klientom 12-miesięczny pakiet Premium+ w serwisie muzycznym Deezer, a eKonto dla Młodych w mBanku jest dostępne z rocznym abonamentem premium w Spotity. Dostęp do obiektów sportowych, w postaci zniżki na Multikarnet Aktive Premium OK System, to bonus, jaki Getin Online oferuje wraz z założeniem Konta Fitness.

– Oprócz dodatków materialnych, powszechne jest również oferowanie korzyści płynących z dostępu do atrakcyjnych produktów bankowych lub obniżenie kosztów korzystania z nich – dodaje Marta Ośko. – Przykładowo, decydując się na ePlan w BGŻ, Superkonto z IKO w PKO Banku Polskim lub Konto 07 w BOŚ można liczyć na czasowe zwolnienie z części opłat związanych z korzystaniem z rachunku.

Inne formy gratyfikowania nowych klientów to również dostęp do nieoprocentowanego limitu przez 12 miesięcy, możliwość skorzystania z promocji Codzienne Zakupy (Getin Bank, Konto UP), obniżona o 20 proc. prowizja przy zaciąganiu kredytu gotówkowego (BZ WKB, Konto Wydajesz & Zarabiasz) czy specjalne oferty atrakcyjnych lokat (w Meritum Bank: Proste Konto pozwala na skorzystanie z Pierwszej Lokaty z oprocentowaniem 4 proc.; w Getin Online: Konto z Lokatą daje szansę na otwarcie nawet dwóch trzymiesięcznych lokat z oprocentowaniem aż 7,25 proc.).

Jako promocja dla osób zakładających rachunek zdarzają się również specjalne oferty Moneyback, czyli zwrotu części wydatków zapłaconych kartą do konta. Taki rodzaj zachęty dla klientów stosuje eKonto w mBanku (20 proc. zwrotu za pierwsze zakupy) i Konto Tanie Zakupy w Getin Online (10 proc. zwrotu przez pierwsze 12 miesięcy korzystania). **opr. (koci)**

Krótko

▲ **Dziesięciolatki dały zarobić** Ten, kto przed dziewięcioma laty kupił debiutujące na rynku detaliczne obligacje dziesięcioletnie, za rok otrzyma 84,08 zł odsetek od każdego posiadanego papieru.
Mija właśnie dziewięć lat od przeprowadzenia przez Ministerstwo Finansów pierwszej emisji emerytalnych dziesięcioletnich oszczędnościowych obligacji skarbowych, o oznaczeniu literowym EDO. Do wykupu pierwszej serii – EDO1014 – pozostał co prawda jeszcze cały rok, jednak już teraz dokładnie wiadomo, ile odsetek otrzymają ich posiadacze. Wynika to z faktu, że ich oprocentowanie zmienia się w cyklu rocznym, a jest ustalane w oparciu o wskaźnik inflacji opublikowany przez GUS miesiąc wcześniej, powiększony dodatkowo o marżę, która w przypadku tej serii wynosi 3,5 p.p.
Oprocentowanie najstarszej serii dziesięciolatek wynosi w ostatnim rocznym okresie odsetkowym 4,6 proc., na co, poza wspomnianą marżą, składa się wskaźnik inflacji opublikowany przez GUS we wrześniu br. (1,1 proc.).
Dzięki temu, że znane jest stawka oprocentowania w ostatnim okresie odsetkowym, każdy, kto posiada obligacje tej serii, wie, że za każdy papier wypłaconych zostanie mu 84,08 zł odsetek. Jest to zysk brutto, czyli przed odliczeniem 19-proc. podatku od zysków kapitałowych. Po jego odjęciu zostaje 68,1 proc.

▲ **Zmiany w obligacjach** W listopadowej emisji obligacji skarbowych Ministerstwo Finansów ma dla inwestorów detalicznych dwie zmiany. Pierwszą z nich jest jednorazowa emisja Krótkookresowej Obligacji Skarbowej (KOS), tzw. Listopadowej 13-tki. To limitowana oferta, dostępna tylko od 1 do 30 listopada br. Spośród innych produktów inwestycyjnych dostępnych na rynku, wyróżnia ją krótki okres zapadalności oraz atrakcyjne oprocentowanie (zysk wynoszący średnio 3 proc. w skali roku), znane w momencie zakupu. Drugą zmianą jest wyższe oprocentowanie obligacji dwuletnich, które zostało podniesione z 3,0 proc. na 3,2 proc. w skali roku. Listopadowa emisja Obligacji Skarbowych opiewa na 3,5 mld złotych. **opr. (koci)**

Usługi bankowe - korzystne i nie

FINANSE W ofercie banków znajduje się wiele usług. Nie ze wszystkich opłaca się korzystać! Ale są też takie, które bardzo ułatwiają życie.

Fot. DiGiTouch

Bankom coraz trudniej jest konkurować cenowo, dlatego kuszą klientów usługami, promocjami, dodatkami. Nie wszystkie są korzystne.

Zacznijmy od usług, z których nie warto korzystać - bo się nie opłaca.

WPŁATA WALUTY W BILONIE

Pierwszym przykładem na to, czego nie warto robić jest wpłata do banku waluty obcej w bilonie. Bo jeśli po powrocie z zagranicznych wakacji albo delegacji zostaną nam monety i będziemy chcieli je wpłacić na konto, prowizja z tego tytułu może wynieść nawet 60 procent!

Oznacza to, że jeśli zostanie nam na przykład 10 euro w pięciu monetach po 2 euro, to bank zaksięguje nam na koncie jedynie równowartość 4 euro.

GDY MASZ KONTO INTERNETOWE

Zwykle nie warto wtedy składać dyspozycji w oddziale banku. Przykładowo: posiadacze wirtualnego rachunku w pewnym banku za fizyczną wpłatę gotówki w kasie muszą zapłacić aż 9 złotych. Tymczasem właściciele innych kont w tej placówce nie zapłacą z tego tytułu żadnej prowizji. Dlatego zanim założymy internetowy rachunek, zapytajmy, na jakich zasadach jest obsługiwany i wybierzmy opcję najkorzystniejszą dla naszej kieszeni.

KARTA KREDYTOWA A BANKOMAT

- Usługa, z której również nie warto korzystać to wypłata gotówki z bankomatu za pomocą karty kredytowej - mówi Jarosław Sadowski, główny analityk firmy Expander.

Karta kredytowa oferuje tak zwany okres bezodsetkowy. Najprościej tłumacząc: jest to czas, w którym możemy korzystać w jej ramach z nieoprocentowanego kredytu. Tyle że nie dotyczy on wypłat gotówki, a jedynie płatności w sklepach czy innych punktach, które akceptują kartę. Jeśli używając jej, wypłacimy pieniądze w bankomacie, to od razu będą nam naliczane odsetki. Tymczasem oprocentowania nie należy do najniższych. Ponadto zapłacimy jeszcze około 3 procent prowizji za wypłatę pieniędzy z bankomatu. Co istotne, zostanie naliczona nawet wówczas, jeśli skorzystamy z urządzenia własnego banku!

GDY MASZ KREDYT W EURO

Kolejny przykład potencjalnie mało atrakcyjnej usługi to wpłacanie złotych na poczet rat kredytów we frankach czy euro. Niestety, kursy, po jakich banki dokonują przeliczenia waluty na spłatę rat zwykle są dość istotnie zawyżone. Czyli zwiększają też kwotę raty.

Dobra rada: zamiast spłacać raty w złotych, lepiej podpisać bezpłatny aneks do umowy kredytowej, a walutę potrzebną do spłaty kupować samodzielnie. Tam, gdzie kurs jest korzystny. - Dzięki temu można rocznie zaoszczędzić ponad 1.000 zł - twierdzi nasz ekspert.

OSZCZĘDNOŚCI NA ROR

Dość powszechnym sposobem darowania bankowi swoich pieniędzy w prezencie jest trzymanie dużych kwot na podstawowym, nieoprocentowanym rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym. W skali kilku milionów klientów banki zyskują ogromne sumy, od których nie muszą płacić odsetek.

- Tymczasem możemy je otrzymać bez konieczności „zamrażania" swoich pieniędzy na lokacie. Wystarczy otworzyć konto oszczędnościowe. Zwykle jego oprocentowanie jest zbliżone do tego, jakie można uzyskać na lokatach. Pieniądze można jednak wypłacić w każdej chwili, bez utraty należnych odsetek - podpowiada Sadowski.

GDY ZAPOMINASZ O OPŁATACH

A teraz zajmijmy się usługami dostępnymi w ofercie banków, dzięki którym możemy zaoszczędzić i czas, i pieniądze. W natłoku codziennych spraw łatwo zapomnieć o jednej z wielu płatności. Brak opłacenia rachunku w terminie może jednak skutkować przykrymi konsekwencjami. Aby ich uniknąć, wystarczy skorzystać z automatycznego przelewu - takiego jak zlecenie stałe czy polecenie zapłaty.

ZLECENIE STAŁE

- Jest to bardzo prosta usługa. Polega na tym, że bank wykonuje za nas zlecony przelew wielokrotnie, zawsze na tę samą kwotę i do tego samego odbiorcy - wyjaśnia ekspert. - W dyspozycji określa się również, kiedy takie przelewy mają być wykonywane. Może to się dziać na przykład zawsze tego samego dnia miesiąca, ale również raz na kilka miesięcy. Można też wskazać, kiedy taka usługa ma przestać działać. Oczywiście, aby zlecenie było realizowane, na koncie musi znajdować się odpowiednia suma pieniędzy.

W ten sposób możemy również opłacać kilka różnych rachunków. Należy jednak pamiętać, że dotyczy to wyłącznie płatności, których kwota się nie zmienia i następuje regularnie.

POLECENIE ZAPŁATY

- Polega na tym, że bank przelewa z naszego konta pieniądze wskazanej przez nas firmie, na przykład operatorowi komórkowemu, gdy ta prześle mu informację o wysokości wystawionego rachunku - tłumaczy Sadowski.

Zapamiętaj: polecenie zapłaty wykorzystujemy do płacenia rachunków, których kwoty są zmienne lub przychodzą nieregularnie.

Jest to kolejny bardzo wygodny sposób płatności. Wiele osób wciąż podchodzi do niego jednak z rezerwą. Bojąc się, że firmy, którym mają przelać pieniądze, będą zawyżały sumy rachunków. Eksperci twierdzą jednak, że nie ma się czego obawiać. Funkcjonuje bowiem zabezpieczenie polegające na tym, że klient może zażądać zwrotu środków. Wtedy przelew wykonany w ramach polecenia zapłaty jest anulowany i pieniądze wracają na konto. Gdyby ktoś chciał nas oszukać, w ten sposób można łatwo odzyskać wpłacone fundusze.

KONTO SZYTE NA MIARĘ

Banki oferują również inne usługi, które mogą ułatwić nasze życie czy też pozwolą zaoszczędzić. Warto sprawdzić co mają do zaoferowania lub skorzystać z pomocy doradcy finansowego, który pomoże znaleźć najkorzystniejsze produkty z ofert wielu placówek.

Przykładowo opłaca się wiedzieć, że niektóre z kont przygotowanych przez banki skierowane są do wyznaczonych grup społecznych.

SĄ KONTA OSOBISTE, NA KTÓRYCH MOŻNA ZARABIAĆ

Banki robią, co mogą, żeby przyciągnąć do siebie klientów. Ponieważ darmowe konto osobiste przestało być czymś wyjątkowym, w ofercie niektórych instytucji pojawiły się rachunki, na których można... zarobić. Dlatego warto poszukać takiej placówki, która premiuje swoich aktywnych klientów i udostępnia im usługę money back (cashback). Oznacza to, że jakiś procent wydatków, które ponieśliśmy w miesiącu trafi z powrotem na nasze konto. Jak duży? To już zależy od indywidualnej polityki banku.

BEZPŁATNA POMOC W KRYZYSOWYCH SPRAWACH

Mając kartę płatniczą, możesz być objęty ochroną ubezpieczeniową. Tak zwane assistance, w zależności od rodzaju, zapewnia doraźną pomoc w różnych trudnych sytuacjach. Przyda się przykładowo w razie nieprzewidzianych awarii w domu lub jeśli ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi. Nie musisz wówczas angażować własnych pieniędzy, aby opłacić wizytę fachowca czy czekać na wypłatę odszkodowania. Polisa zapewnia natychmiastową pomoc w razie awarii sprzętu RTV/AGD, zalania, stłuczenia szyby, włamania, złamania ręki, skręcenia kostki, utraty kluczy lub karty. Obsługa jest bezgotówkowa. Koszty pokrywa bezpośrednio centrum pomocy.

MOŻESZ LICZYĆ NA ZNIŻKI W SKLEPACH

Banki kuszą też posiadaczy kart kredytowych specjalnymi programami rabatowymi. W ich ramach klienci mogą liczyć na zniżki, czasami rzeczywiście bardzo atrakcyjne, w wybranych sklepach i punktach usługowych. Przed dokonaniem zakupu trzeba jednak poinformować sprzedawcę o płatności za zakup kartą i przysługującym rabacie.

1
proc. wydatków opłaconych kartą można odzyskać

GAZETA WSPÓŁCZESNA
WSPOLCZESNA.pl

Jest to bardzo korzystne rozwiązanie, dlatego że tego rodzaju rachunki osobiste zwykle wiążą się z udogodnieniami istotnymi dla danej społeczności. Na przykład istnieją konta dla osób starszych. Zawierają zwykle pakiet ubezpieczeń, dzięki któremu senior może liczyć na pomoc medyczną w nagłych przypadkach. Z kolei dla osób młodych tworzy się rachunki, które nie wiążą się z wieloma opłatami, a korzystanie z nich opiera się na nowoczesnych rozwiązaniach. Przykładowo wysyłanie kodów potrzebnych do przelewów odbywa się za pomocą wiadomości SMS.

BONUSY DO KARTY

Różne udogodnienia i przywileje może nam też dać karta kredytowa. Znaczna część oferujących ją banków proponuje usługę cashback - rozumianą jako zwrot części wydatków poniesionych kartą. Zazwyczaj jest to 1 proc. (przy czym zwracana kwota nie może przekroczyć ustalonego przez bank limitu), ale oferowany zwrot wydatków może też się odbywać na nieco innych zasadach.

Bardzo powszechnym dodatkiem do kart kredytowych są darmowe ubezpieczenia o różnym zakresie ochrony, zależnym od banku i rodzaju karty. Najpopularniejsze, dostępne w większości przypadków, są ubezpieczenia karty. Obejmują polisę na wypadek jej utraty i bezprawnego użycia, kradzieży pieniędzy wypłaconych z bankomatu itp.

Warto wiedzieć o tym, że wiele banków proponuje klientom również pakiety różnych polis podróżnych. Właściciele niektórych kart otrzymają również innego typu dodatki ubezpieczeniowe: domowe, medyczne, samochodowe, rowerowe, dla kierowców, na wypadek niezdolności do pracy, transakcji internetowych, na życie.

Bywa też tak, że posiadaczom karty, którzy jednocześnie spłacają kredyt hipoteczny w danym banku oferuje on promocyjne warunki związane z obsługą zobowiązania.

Karty partnerskie sklepów pozwalają na zakupy w nich na raty 0 proc. Niektóre służą jednocześnie nie tylko jako karta płatnicza, ale też wejściówka do danego punktu.

(kb)

Źródło: comperia.pl, Expander

Problemy z bankomatem

FINANSE Sprawdź, co robić, gdy po przeprowadzeniu operacji maszyna nie wydała Ci pieniędzy.

Wygodna i szybka wypłata pieniędzy z bankomatów wiąże się z pewnym ryzykiem. Nie zawsze przebiega bowiem bezproblemowo. Zazwyczaj jesteśmy ostrzegani przed ewentualnymi niedogodnościami, przykładowo brakiem określonych banknotów czy druków umożliwiających wydanie potwierdzenia. Ale zdarza się też, że problemy techniczne pojawiają się bez ostrzeżenia. W najgorszym przypadku nasza wizyta przy bankomacie kończy się tak, że wpisujemy swój numer PIN, kwotę, zatwierdzamy transakcję, a urządzenie nie wydaje nam naszych pieniędzy. Dlatego warto wiedzieć, jak postępować w takiej sytuacji.

Fot. DIGITouch

Korzystając z bankomatu, stańmy tak, aby zasłonić wstukiwany kod PIN i kwotę

AWARIA

Najczęstszym jej powodem jest błąd oprogramowania lub samego bankomatu, co kończy się jego zablokowaniem. W takim przypadku na ekranie wyświetla się informacja o wystąpieniu problemu. - Powinniśmy wtedy skontaktować się z bankiem lub firmą serwisującą urządzenie - radzi Aleksandra Łukasiewicz (Expander). Kiedy odzyskamy nasze pieniądze? To zależy od rodzaju usterki, jakiej uległa maszyna. Jeśli przeprowadzana przez nas operacja zostanie zarejestrowana w systemie, czas oczekiwania się skróci. W innym przypadku będziemy musieli poczekać trochę dłużej. Zwykle do kilku dni.

Reklamację należy zgłosić również w sytuacji, gdy nie zdążyliśmy zabrać z bankomatu wypłaconej kwoty. Należy pamiętać, że maszyna cofa pieniądze po kilku sekundach, co jest to spowodowane względami bezpieczeństwa.

KRADZIEŻ

Zdarzają się również sytuacje, gdy - mimo podania poprawnego numeru PIN, braku informacji o błędzie i posiadaniu odpowiedniej sumy pieniędzy na koncie - maszyna nie wypłaci nam gotówki. Może to oznaczać, że padliśmy ofiarą kradzieży!

Przestępcy wykorzystują urządzenia montowane w otworze, przez który wydawane są banknoty. Przy ich pomocy zatrzymują wszystkie pieniądze w specjalnych pojemnikach, które później wyciągają z bankomatu. - Jeśli korzystając z niego, otrzymamy potwierdzenie, a mimo tego pieniądze nie wysuną się z maszyny, może to oznaczać, że padliśmy ofiarą kradzieży. Należy wtedy zawiadomić bank, a dodatkowo policję - wyjaśnia ekspertka.

JAK SIĘ UCHRONIĆ PRZED PRZESTĘPSTWEM

1. Przede wszystkim bądźmy czujni, korzystając z bankomatu. Jeśli zauważymy podejrzane urządzenia lub coś wzbudzi nasz niepokój, idźmy do innej maszyny.

2. Należy również pamiętać o zasłanianiu klawiatury, na której wprowadzamy PIN. - Dzięki wykorzystaniu kamer i urządzeń do skanowania kart złodzieje mogą uzyskać łatwy dostęp do naszych pieniędzy - uczula A. Łukasiewicz. Zakrywając dłonią wpisywany PIN, utrudnimy im pracę i mamy szansę ustrzec się przez kradzieżą.

3. Starajmy się korzystać zawsze z tych samych bankomatów. Ograniczy to ryzyko oraz pozwoli łatwiej dostrzec potencjale zagrożenia. Gdy wiemy, jak wygląda dana maszyna, łatwiej nam się zorientować, że ktoś przy niej majstrował. Na przykład zamontował nakładkę na klawiaturę lub w miejscu, gdzie wkładamy kartę.

4. Unikajmy wypłacania pieniędzy w nocy. Jest to czas, w którym przestępcy mogą próbować instalować urządzenia śledzące.

5. Wypłacając pieniądze, rozejrzyjmy się, czy w sąsiedztwie bankomatu nie stoi osoba obserwująca nas i bezpośrednie otoczenie urządzenia.

6. Zawsze prośmy o wydruk potwierdzenia. Ułatwi zgłoszenie ewentualnej reklamacji, a także przyspieszy jej rozpatrzenie.

7. Nigdy nie zapisujmy kodu PIN na karcie płatniczej lub na kartce noszonej w portfelu razem z kartą.

8. Jeśli chcemy sprawdzić, czy została wypłacona żądana kwota, zróbmy to dyskretnie. Nie liczmy pieniędzy na oczach innych.

9. Pamiętajmy o odebraniu karty z bankomatu po zakończeniu transakcji!

10. Kontrolujmy na bieżąco stan konta. Jeśli w historii transakcji zauważymy te, których nie dokonaliśmy, natychmiast poinformujmy o tym bank oraz zastrzeżmy kartę.

(oprac. kb)

CO ZROBIĆ, GDY „ZEŻARŁO" KARTĘ

- Jeśli bankomat znajduje się na terenie otwartej aktualnie placówki banku, udaj się do jej pracownika, aby udzieli Ci pomocy i pomógł odebrać kartę.

- Jeśli niemiła niespodzianka spotkała Cię przy bankomacie znajdującym poza siedzibą placówki albo w godzinach, w których jest ona nieczynna, zadzwoń na infolinię firmy obsługującej urządzenie i zgłoś swój problem. Numer telefonu zwykle naklejony jest na maszynie. Najlepiej zadzwoń od razu, jeszcze stojąc przy bankomacie.

- Koniecznie zadzwoń na infolinię Twojego banku i zastrzeż kartę! Potem możesz złożyć wniosek o wydanie nowej oraz ewentualną reklamację, jeśli pieniądze zostały pobrane z konta, a bankomat ich nie wypłacił.

NIE ZAPOMNIJ O ZROBIENIU ZASTRZEŻENIA

W przypadku kradzieży karty, jej zagubienia lub uzyskania kodu PIN przez nieuprawnione osoby, trzeba niezwłocznie ją zastrzec. Jeśli tego nie zrobimy (osobiście w placówce banku, telefonicznie lub internetowo), ewentualna utrata pieniędzy będzie naszą winą.

CO TO SKIMMING? OPŁACA SIĘ WIEDZIEĆ

Skimming polega na kopiowaniu zawartości paska magnetycznego karty płatniczej bez zgody jej właściciela. Później tak skopiowany pasek jest nanoszony na inną kartę płatniczą, którą przestępcy dokonują zakupów. Skimming bankomatowy polega na tym, że podczas wypłacania pieniędzy przez użytkownika karty przestępcy odczytują zawartość paska magnetycznego oraz kod PIN.

16
proc. osób trzyma zapisany PIN z kartą

GAZETA WSPÓŁCZESNA
WSPOLCZESNA.pl

Pieniądze wypłacisz również w sklepie

PORADY Niewiele osób zdaje sobie sprawę z tego, że gotówkę z konta można wypłacić nie tylko w oddziale banku czy bankomacie, ale też w sklepach, na stacjach benzynowych i innych punktach. W tych, które akceptują płatności kartami za pośrednictwem usługi cashback.

- Usługa cashback jest najbardziej przydatna wtedy, gdy jesteśmy po raz pierwszy w jakiejś miejscowości i nie wiemy, gdzie znajduje się bankomat, w którym nie zapłacimy prowizji. Warto o niej pamiętać również będąc w miejscach, gdzie trudno o jakikolwiek bankomat. W takiej sytuacji z reguły znacznie łatwej znaleźć stację benzynową. W przeciwieństwie do małych lokalnych sklepików one zwykle akceptują płatności kartą.

- Cashback to też oszczędność czasu - w jednym miejscu, przy jednej kasie dokonujemy zakupu oraz wypłacamy potrzebne środki. Dodatkowo w wielu bankach jest to usługa bezpłatna. A jeśli jakieś już naliczają prowizję, to nie przekracza ona 1 zł za wypłatę. Tymczasem opłaty za korzystanie z obcych bankomatów wynoszą z reguły około 5 zł.

- Z oferty cashback możemy skorzystać w wyznaczonych punktach handlowo-usługowych na terenie całego kraju, oznaczonych logo usługi (najczęściej na oknie, drzwiach lub przy kasie). Warunkiem wypłaty jest jednoczesne dokonanie płatności bezgotówkowej. Nie jest możliwa sama wypłata gotówki!

- Cashback ma jednak również wady. Przede wszystkim za pomocą tej usługi nie wypłacimy dużej kwoty. Maksymalnie jednorazowo można pobrać do 200 zł. Jeśli potrzebujemy większej sumy, możemy oczywiście dokonać kilku takich operacji. Należy jednak dodać, że wypłata dojdzie do skutku tylko wówczas, jeśli coś w sklepie kupimy. Teoretycznie wielkość zakupów może być dowolna. Można więc kupić na przykład gazetę za 1,5 zł i przy okazji wypłacić 100 zł. W praktyce nie zawsze jest to jednak takie proste. Małe sklepiki czasami akceptują płatności kartami tylko wtedy, jeśli zrobimy większe sprawunki, przykładowo za przynajmniej 20 zł.

- Aby skorzystać z usługi cashback, płacąc kartą za zakupy, poinformuj sprzedawcę, że chcesz też wypłacić gotówkę. Podaj kwotę, potwierdź PIN lub podpisem i odbierz pieniądze. Na wydruku, który otrzymasz obie transakcje (płatność kartą i wypłata gotówki) będą wykazane oddzielnie. (oprac. kb)

Jak ustalić właściwy numer PIN

PORADY Karty płatnicze są zabezpieczone indywidualnie ustalanym kodem PIN. Jest niezbędny do tego, by wypłacić pieniądze z bankomatów oraz dokonywać kartą płatności za towary i usługi. Kod PIN to po prostu specjalna kombinacja czterech cyfr, którą musimy wprowadzić, aby zatwierdzić dokonywaną transakcję. Warto zatem samodzielnie ustalić taki kod, który z jednej strony będzie dla nas łatwy do zapamiętania, ale z drugiej nie będzie łatwy do odgadnięcia dla innych. Eksperci radzą unikania kombinacji oczywistych, jak na przykład 1111 czy rok urodzin posiadacza karty.

Chrońmy swój kod PIN. Nie przechowujmy go razem z kartą płatniczą. Nie udostępniajmy innym osobom. Dodatkowo dokonując transakcji, powinniśmy zawsze wprowadzać numer w taki sposób, aby uniemożliwić jego podejrzenie osobom znajdującym się obok nas.

Pamiętajmy, że do momentu zastrzeżenia karty w banku jej właściciel odpowiada za transakcje do równowartości 150 euro.

(kb)

Wnętrza >> Biblioteczka może być wykonana z aluminium, stali, tworzywa czy też szkła

Regał na książki

Domowa biblioteczka to mebel nie tylko dla lekarzy i prawników. Każdy ma choćby kilka ulubionych książek, które chciałby mieć pod ręką. Oferta dotycząca regałów jest olbrzymia.

Praktyczny jest regał na książki, którego fronty, przynajmniej częściowo, są w podobnym odcieniu, co ściana za nim. Dzięki temu fragment mebla wtopi się w tło. To propozycja dla tych, który uważają, że regał obładowany książkami wygląda masywnie, tym samym przytłaczając pomieszczenie.

Coraz więcej osób chce jednak właśnie ten mebel wyeksponowaćw mieszkaniu. Radzimy, na co zwrócić uwagę, kupując regał na książki.

Fot. Angelo Tomaiuolo

Niektóre regały na książki przypominają specjalnie zaprojektowane szafy i mogą zajmować nawet całą ścianę

Biblioteczka w salonie

Najbardziej odpowiednie miejsce na biblioteczkę w dużym mieszkaniu lub domu stanowi salon. Duży metraż, to i duże pole do popisu. Regały na książki przypominają specjalnie zaprojektowane szafy i mogą zajmować nawet całą ścianę. Na półkach, obok książek, można ustawić figurki, inne ozdoby, płyty cd, mapy albo rośliny czy zdjęcia w ramkach. Wybrane modele są wyposażone nawet w stojaki na wino albo wysuwane podświetlane blaty niczym biurko. Mebel występujący w parze z biblioteczką, to fotel albo wygodne krzesło. Taki domowy kącik czytelniczy.

Regał na książki, ale jaki

Inne rozwiązanie, już w mniejszym mieszkaniu, stanowi regał i półki wtopione jakby w ścianki działowe np. z płyty gipsowo-kartonowej. Regał nie musi być przecież wykonany z drewna. Może być z aluminium, stali, tworzywa albo szkła. Można taki regał urządzić także jako obudowa wnęk drzwiowych. Popularne jest wykorzystanie miejsca między oknami (byle nie blisko grzejników, bo podwyższona temperatura źle oddziałuje na książki).

Jeśli regał, oprócz książek, ma pomieścić dokumenty czy gazety, kupmy taki, który ma część półek zamykanych. W zamkniętych szafkach można schować drobiazgi albo rzeczy, których eksponować nie chcemy.

Postaw na oryginalność

Mebel będzie wyglądał na lekki, jeśli na regał wygospodarujemy wnękę z lustrem. Inny sposób: wnętrze przynajmniej paru półek pomalować na różne kolory lub przesłonić kolorowymi drzwiczkami. Można też zastosować inną grę kolorami. To znaczy: książki o jednakowych kolorach okładek ustawić obok siebie. Tematycznie to nie będzie, ale za to ciekawe wizualnie.

Precyzja też się liczy, jeżeli więc regał sięga sufitu, a ten z kolei jest nierówny, na górze powinna być dopasowana listwa, która zamaskuje nierówności. Półki w regale nie muszą mieć jednak tych samych wielkości i wysokości. Sklepy meblarskie oferują regały, które mają półki ze ściankami, przy czym i szerokość ścianek i wysokość półek jest rozmaita. Efekt asymetrii gwarantowany.

Niektórzy producenci poszli krok dalej i sprzedają regały czy biblioteczki z wyjmowanymi elementami. W efekcie regał – tzw. kombinowany – można rozbudować, tutaj poszerzyć, tam zrobić węższe półki. Jest to możliwe dzięki specjalnym tzw. kształtkom. Jedna może być ustawiana na drugiej albo obok siebie. To właśnie przez to mebel zmienia wygląd.

Łazienka do czytania

Osoby lubiące czytać w wannie, mogą zrobić sobie podręczną biblioteczkę w łazience. Łazienka do czytania to pomysł odważny, ale możliwy do wykonania. Tyle, że w małej łazience raczej nie ma co aranżować kącika na książki ze względu na wilgoć, która da się im we znaki. Urządzenie biblioteczki jest możliwe jedynie wówczas, gdy łazienka to dosyć duży pokój kąpielowy, a wanna znajduje się przynajmniej półtora metra od regału

Katarzyna Piojda

Krótko

▲ **Ustawa „Mieszkanie dla Młodych"** Będzie to pomoc państwa osobom do 35. roku życia w zakupie pierwszego mieszkania/domu z rynku pierwotnego i polega na dofinansowaniu wkładu własnego i spłacie części kredytu. Rodzina bezdzietna i singiel dostaną 10 proc. ceny mieszkania. Jeśli rodzina lub osoba samotna ma potomstwo, dofinansowanie wyniesie 15 proc. Jeżeli w ciągu 5 lat od zakupu lokalu urodzi się trzecie/kolejne dziecko – można będzie liczyć na dodatkowe 5 proc. Dopłata będzie maks. do 50 mkw. mieszkania/domu o powierzchni odpowiednio do: 75 mkw. i 100 mkw. ▲

reklama

www.tartaksuprasl.pl

ZAKŁAD PRZEMYSŁU DRZEWNEGO SP. Z O.O. TARTAK SUPRAŚL

posiadamy certyfikaty FSC CE

Produkujemy:
• Elementy konstrukcji budownictwa szkieletowego
• Więźby dachowe • Łaty wszelkiego typu
• Deski podłogowe • Szalówkę i boazerię
• Tarcicę iglastą

tel. 85 718 30 70, fax 85 718 33 55
e-mail: zpdts@o2.pl

Porady >> Najbardziej szkodzą jej krótkie odstępy między praniami, przepełnianie bębna czy twarda woda

Przedłużamy życie pralki

O tym, jak bardzo jest potrzebna, często myślimy dopiero wtedy, kiedy się zepsuje. A wystarczy odpowiednio ją użytkować, żeby służyła nam jeszcze długo po upływie okresu gwarancji. Wśród czynników, które najbardziej szkodzą pralce, wymienić można krótkie odstępy między praniami, przepełnianie bębna czy twardą wodę.

Funkcjonowanie bez sprawnej pralki dla większości z nas byłoby z pewnością kłopotliwe. Jednak chroniąc pralkę nie tylko wydłużamy okres jej eksploatacji. Zwiększamy także efektywność prania, zapobiegamy niszczeniu tkanin i oszczędzamy na detergentach.

Fot. UST-M

Prawidłowe użytkowanie pralki przedłuży czas eksploatacji urządzenia

Co czyha na pralkę?

Wśród przyczyn awarii pralki, z którymi najczęściej się spotykamy, wymienić można uszkodzony bęben i grzałkę, zepsuty programator czy usterkę pompki. W praktyce oznacza to dla nas wiele niedogodności, takich jak nieodprowadzanie wody, głośna praca urządzenia czy problemy z niektórymi funkcjami, np. wirowaniem. W najgorszym przypadku pralka może przestać działać, a nawet zalać nam łazienkę podczas prania. Częstym błędem, który popełniamy, użytkując pralkę, jest przepełnianie bębna. Wkładamy do niego zbyt dużo ubrań naraz, co sprawia, że urządzenie zużywa więcej wody i energii, a tkaniny gorzej się dopierają. Przeładowanie może także doprowadzić do uszkodzenia bębna. Pralce na pewno nie służą także zbyt krótkie odstępy pomiędzy praniami. Prowadzą one do przegrzewania się styków. Z kolei monety i inne drobne przedmioty, których zapominamy wyjąć z kieszeni, mogą zapchać filtr pralki. Jest także jeden czynnik, który nie zależy od nas – bardzo częstą przyczyną awarii pralki bywa twarda woda.

– Twarda woda powoduje, że wewnątrz pralki osadza się kamień, który może zniszczyć grzałkę, wąż odpływowy czy bęben. Warto też wiedzieć, że obecny w takiej wodzie wapń i magnez zmniejszają efektywność środków piorących – wyjaśnia Zofia Czechowicz, ekspert firmy UST-M, producenta filtrów do wody.

Lepiej zapobiegać, niż...

O pralkę zadbajmy już w momencie podłączenia jej do instalacji. Należy ustawić ją na równej powierzchni. Dzięki temu nie będzie hałasować i przesuwać się przy wirowaniu. Użytkując ją powinniśmy pamiętać o kilku prostych zasadach. Przede wszystkim – stosować się do zaleceń producenta odnoszących się do eksploatacji, szczególnie w kwestii maksymalnego załadunku odzieży. Warto pamiętać także o opróżnianiu kieszeni pranych ubrań i regularnym czyszczeniu pralki – nie tylko na zewnątrz, ale przede wszystkim wewnątrz. W szufladzie nie powinien zalegać proszek, bo może to zablokować przepływ. Raz na dwadzieścia prań dobrze będzie oczyścić filtr pompy z włosów czy kawałków tkanin. Co jakiś czas należy wykonać tzw. puste pranie – nastawić program na wysoką temperaturę, dodać detergent i uruchomić pralkę bez wsadu. Pomoże to pozbyć się nieprzyjemnego zapachu. Problemu nadmiernej twardości wody pozbędziemy się, stosując specjalny filtr do pralek i zmywarek.

– Wodę z kranu warto przebadać niedrogim, domowym testem określającym twardość. Można go kupić w popularnych marketach budowlanych. Jeśli okaże się, że mamy wodę twardą lub średniotwardą, powinniśmy pomyśleć o zaopatrzeniu się w filtr do pralek i zmywarek – radzi Zofia Czechowicz. – To niewielkie urządzenie, które umieszcza się przy wężu zasilającym. Zawiera specjalne złoże, które niweluje skutki twardej wody. Chroni elementy pralki przed nadmiernym zużyciem i zmniejsza zapotrzebowanie na detergenty piorące – dodaje ekspert firmy UST-M.

opr/ (d)

Ogrzewanie >> Kierujmy się nie tylko ceną opału, ale też jego wydajnością

Wybieramy dobry opał do kominka

W większości kominków, oprócz tych elektrycznych, gazowych i biokominków, można palić drewnem. Ono jest najpopularniejsze, ale są i inne paliwa, choćby brykiet i pelet. Pokazujemy plusy i minusy.

Przy wyborze paliwa do kominka, należy kierować się nie tylko ceną opału, ale również jego wydajnością, bezpieczeństwem stosowania i oddziaływaniem na środowisko.

Fot. ES-Polska

Co gatunek, to przeważnie inny płomień. Drewno klonowe na przykład pali się wolno i spokojnie, ale dostarcza mniej energii, bo jest nieco mniej kaloryczne.

Drewno kominkowe

Najlepiej kupić drewno drzew liściastych. To dlatego, że jest najbardziej kaloryczne, a co za tym idzie, najlepiej się pali i najlepiej ogrzewa pomieszczenia. Z tego względu wielu posiadaczy kominków decyduje się na zakup drewna z buku, dębu, brzozy, jabłoni, akacji, cisa lub drzew owocowych.

Co gatunek, to przeważnie inny płomień. Drewno klonowe na przykład pali się wolno i spokojnie, ale dostarcza mniej energii, bo jest nieco mniej kaloryczne. Na dużo sadzy narzekają ci właściciele kominków, którzy palą drewnem brzozowym. Odradza się zakup drewna z drzew iglastych, bo szybko tworzy się sadza, a kominek i przewód kominowy trzeba częściej czyścić. Podczas palenia żywica „strzela" i się rozpryskuje.

Wyklucza się palenie w kominku sklejką i tzw. miałem drzewnym, ponieważ spalane mogą powodować niedrożność przewodów kominowych.

Udział kory w drewnie

Kora gorzej się pali i jest bardziej zanieczyszczona, więc im jest jej mniej, tym lepiej. Zazwyczaj drewno z dużą zawartością kory jest tańsze, ale będzie się bardziej dymić, a to może obniżyć moc opałową. Warto więc zdecydować się na zakup drewna bukowego czy grabowego, które ma najwyżej 10 procent kory, a zrezygnować z drewna dębowego, w którym to udział kory wynosi ponad 20 procent.

Wilgotność drewna

Drewno ze świeżo ściętych drzew posiada wysoką, bo przeciętnie 50-procentową, a nawet 70-procentową wilgotność, tymczasem odpowiednie drewno opałowe może mieć maksymalnie 20 procent wilgotności. Jeśli zechcemy w kominku palić niewysuszonym drewnem, wydajność będzie podwójnie niższa. Skutkiem palenia mokrym drewnem jest niska temperatura spalania, ponieważ energia jest pobierana na odparowanie wody. Domowników mogą szczypać oczy i może ich kręcić w nosie.

Aby drewno było suche, musi być składowane w suchym, ale przewiewnym miejscu, najlepiej, jeśli po ścięciu poleży przynajmniej rok albo i dwa.

Palenie brykietem

Brykiet zastępuje drewno, węgiel, koks oraz miał. W przypadku brykietu nie trzeba czekać roku czy dwóch lat, aż będzie suchy. Brykiet jest produkowany z trocin, które są prasowane i łączone, ale bez użycia specjalnych środków spajających. Produkuje się go pod wysokim ciśnieniem. Wióry same się zakleszczają w formach, w których są zgniatane.

Kaloryczność brykietu jest podobna do tej węgla dobrej jakości, który charakteryzuje się wysoką wartością energetyczną. Brykiet posiada nawet trzy razy większą gęstość niż drewno, ale ma mniejszą objętość niż ono. Przeważnie tona brykietu jest tak samo wydajna, jak trzy lub cztery metry sześcienne drewna opałowego.

Pod względem wilgotności, wynoszącej dla brykietu około 7 procent, to także plus, w porównaniu z drewnem. Rozpalanie brykietem jest z reguły szybsze niż przy użyciu drewna. Wystarczy rozpałka do brykietu.

Brykiet dłużej się żarzy niż drewno – ten czas dla brykietu wynosi około pięciu godzin. Brykiet spala się do końca, co nie zawsze występuje w przypadku opalania drewnem. I jest uważany za ekologiczne paliwo, bo nie emituje szkodliwych substancji do środowiska.

Pelet w kominku

Zasadnicza różnica między peletami i brykietami to ich kształty i wymiary. Brykiet to ten większy, mający od 50 go 80 milimetrów średnicy. Pelet – ten drobniejszy – posiada średnicę najwyżej kilkunastomilimetrową.

Katarzyna Piojda
www.regiodom.pl

Porady >> Jesienią mamy dylemat: gdzie i jak zapakować letnią odzież, żeby nie dorwały się do niej mole i nie dotarł kurz

Zimowe przechowywanie letnich ubrań

Szczęśliwi ci, którzy bez wysiłku znajdą w domu dodatkową suchą, czystą i względnie łatwo dostępną przestrzeń, którą wykorzystać można na przechowanie odzieży i obuwia na kolejny sezon. Takim miejscem może być pawlacz, górne półki w zabudowanej szafie lub garderobie.

Często jednak z ciężkimi pudłami i workami schodzić musimy do piwnicy albo garażu, gdzie wymagają dodatkowego zabezpieczenia: przed wilgocią, kurzem i nierzadko gryzoniami.

Mol kartonu nie przegryzie, ale bez trudu przeciśnie się pod pokrywką, by rozpocząć wielomiesięczną ucztę w naszych ubraniach. Sposoby na mola są dwa: zamknięcie ubrań w bardzo szczelnym opakowaniu albo odstraszenie go. To pierwsze zadanie spełnią odpowiednie pojemniki, pokrowce i worki próżniowe. To drugie... no właśnie. Naftalina? Niewątpliwie skuteczna, ale okraszone tym aromatem ubrania dopiero po trzecim praniu przestają odstraszać ich właścicieli. Nie mówiąc o tym, że dla ludzi jest szkodliwa. Pozostaje więc lawenda. Też skuteczna, a o ileż milej pachnie. Ale nie wystarczy jedna saszetka zapachowa na szafę. Lawendę dawkować należy obficie, a po paru miesiącach sprawdzić, czy zapach nie wywietrzał. Producenci oferują też chemiczne, przyjemnie na ogół pachnące środki na mole: spraye, zawieszki, czy saszetki.

Fot. JMT

Do przechowywania ubrań poza sezonem wykorzystać można górne półki w garderobie lub zabudowie i ozdobne kartony

Mamy kilka możliwości pakowania rzeczy: począwszy od zwykłych worków foliowych i kartonów, po specjalne pokrowce i organizery. Folia ochroni rzeczy przed kurzem i molami. Zapobiegnie też docieraniu do nich wilgoci i nieprzyjemnym zapachom. Z kolei w kartonie łatwiej poukładać ubrania tak, by się zanadto nie pogniotły. Nie jest też tak podatny na uszkodzenia, jak folia. Dobrym rozwiązaniem jest więc pakowanie po kilka sztuk odzieży w foliówki i układanie ich w kartonach. Zwykłe kartony zastąpić można ozdobnymi pudełkami do złożenia, których rozmiar można dobrać tak, by spokojnie zmieściły się np. na półce lub pod łóżkiem. Jeśli jednak ubrania mają w przechowalni pozostać dłużej (np. do czasu gdy znów wróci moda na dzwony...), to z worków należy je co jakiś czas wyjąć i przewietrzyć, bo materiał w folii nie oddycha.

Do pudełek i kuferków, kwadratowych i okrągłych, pochowamy też kapelusze. Drobniejsze elementy letniej garderoby: stroje kąpielowe, cienkie szale, czy bieliznę spakować można do specjalnych plastikowych, płóciennych lub fizelinowych organizerów z przegródkami.

Sukienki, garnitury, letnie kurtki zapakować można w pokrowce i powiesić na wieszaku. Wykonane ze wzmocnionego materiału i szczelnie zamknięte ochronią zawartość przed kurzem, wilgocią i owadami. Dostępne są też w sprzedaży specjalne pokrowce nasączone środkiem odstraszającym mole.

Praktycznym rozwiązaniem są też worki próżniowe, wyposażone w podwójny albo i potrójny zamek strunowy i zawór, przez który odsysa się powietrze za pomocą odkurzacza lub specjalnej pompy.

Joanna Turakiewicz

Poradnik >> Musimy mieć pewność, że prace zostały wykonane zgodnie ze sztuką i projektem

Etapy budowy domu. Miej kontrolę.

Ok. 57 proc. domów w Polsce budują inwestorzy indywidualni – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2012 r. W czasie budowy domu są etapy, których inwestor nie powinien przegapić.

Fot. Silka Ytong

Od dokładności wykonania fundamentów zależy trwałość i bezpieczeństwo konstrukcji domu

Budowa Na domu to duże przedsięwzięciem. Wymaga ono od nas pełnego zaangażowania oraz zaznajomienia się z technologiami wykorzystywanymi podczas budowy. Musimy mieć pewność, że kolejne etapy budowy zostały wykonane zgodnie ze sztuką i projektem. Emocjonalne zaangażowanie w proces budowy również jest ważny, jednak nie może przesłonić nam aspektów technicznych.

– Na przebieg prac ogromny wpływ ma świadomość inwestora wspierana dostępem do fachowego doradztwa i jego obecność podczas prowadzenia ważnych etapów na budowie – ocenia Dariusz Kucharczyk, ekspert budowy Silka Ytong z Biura Projektowo-Inwestycyjnego Omega.

Pierwszy etap budowy

Na fundamentach opiera się konstrukcja domu. Ponadto chronią one też budynek przed przenikaniem wód gruntowych.

– Inwestor powinien obejrzeć zarówno grunt w wykopie, szczególnie zwracając uwagę na ewentualne występowanie wody na dnie wykopu, jak i same fundamenty przed ich zasypaniem i rozpoczęciem wznoszenia ścian – radzi Dariusz Kucharczyk.

Zwróć uwagę, czy:

– zdjęto humus przed położeniem fundamentów – to pierwsza, prawnie chroniona żyzna warstwa ziemi; nie ma ona właściwości nośnych;

– poprawnie wytyczono fundamenty pod dom – wytyczaniem powinien zajmować się geodeta; przy wytyczaniu wykopu bardzo ważne jest poprawne odczytanie z projektu przebiegu osi budynku – nie muszą one przebiegać przez środek ściany. Warto sprawdzić, czy zgadzają się odległości od granicy działki;

– wykonano izolację przeciwwilgociową fundamentów – powierzchnię fundamentów należy osłonić warstwą papy, która ochroni ściany fundamentowe albo piwniczne przed wilgocią.

Wznoszenie ścian

Od wyboru materiału budowlanego i dokładności przy wznoszeniu ścian zależą w dużej mierze parametry cieplne domu. A to wiąże się z wysokością rachunków za ogrzewanie.

Warto zwrócił baczną uwagę na:

– poprawne i staranne zbudowanie pierwszej warstwy ścian części nadziemnej – wykonuje się ją na zaprawę tradycyjną, by łatwiej można było ją wypoziomować i równo położyć; murowanie zaczyna się od narożników; bloczek należy ułożyć piórami na zewnątrz – ułatwi to późniejsze prace tynkarskie; gdy zwiąże zaprawa cementowa (po około 2 godzinach) można przystąpić do wykonywania kolejnej (i następnych) warstwy, którą można murować już na cienką spoinę klejową;

– prawidłowe wykonanie otworów okiennych i drzwiowych – by uniknąć popękań pod otworami okiennymi stosuje się pod nimi zbrojenia wsporne; glify powinny mieć jak najbardziej równą i gładką powierzchnię, a nadproża opierać się na ścianie na 20-25 cm; warto stosować rozwiązania systemowe, by cała ściana była z jednorodnego materiału;

– zachowanie odległości pomiędzy ścianami działowymi a stropem – między tymi elementami należy zostawić szczelinę o szerokości 10-30 mm w zależności od rozpiętości stropu, którą następnie wypełnia się pianką montażową lub innym elastycznym materiałem. Dzięki temu ugięcia stropu nie będą powodować rys na ścianach działowych.

Wykonanie stropów

Strop jako przegroda między kondygnacjami powinien zapewnić nam komfort mieszkania poprzez wygłuszanie np. zbyt głośnej muzyki dobiegającej z pokoju dziecka. Strop zapobiega też utracie ciepła. W domach najczęściej stosujemy stropy drewniane lub gęstożebrowe.

Można zdecydować się też na gotowe płyty stropowe, które przyspieszą budowę w porównaniu do metody tradycyjnej (stropy żebrowe). Projektuje się je i wykonuje dla konkretnego domu.

Przy wyborze gotowych płyt stropowych zwróć uwagę na:

– poprawne ułożenie pierwszej płyty – tak, aby nie trzeba było korygować ułożenia kolejnych płyt; po ułożeniu każdej następnej płyty dosuwa się ją do płyt ułożonych wcześniej – po ich długości, jak i szerokości;

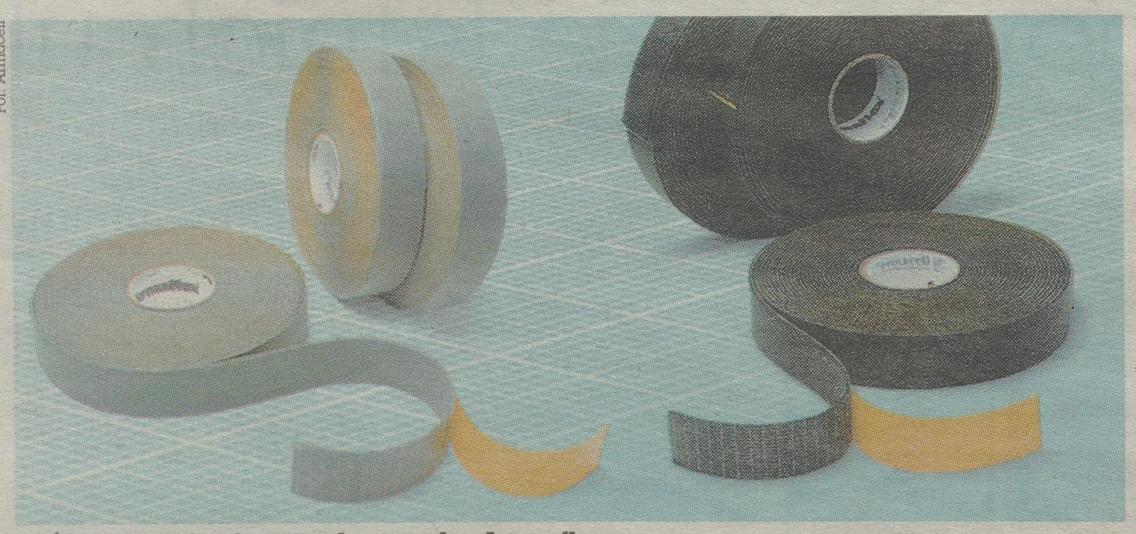
– prawidłowe ocieplenie wieńca – uchroni to przed tworzeniem się mostków termicznych.

regiodom.pl

Porady >> Pęknięcia w wyniku niskich temperatur są niebezpieczne dla izolowanych rur na zewnątrz budynku

Zabezpiecz rury na zimę. Będziesz spokojny.

W krótce możemy spodziewać się kolejnego ataku zimy, która ma niszczycielski wpływ na rury przebiegające na zewnątrz budynków. Aby dobrze zabezpieczyć je przed zimnem i lodem, już teraz warto dokonać okresowego przeglądu, uzupełnić wszelkie uszczerbki i zamontować osprzęt, który zapobiegnie zamarzaniu transportowanej cieczy. O prawidłowym przygotowaniu instalacji na nadejście zimy opowiada Maria Witkowska, dyrektor obsługi technicznej rynku z firmy Armacell.

Fot. Armacell

Taśma ze spienionego kauczuku Armaflex

Szukaj dziur w całym

Jednym z niebezpieczeństw czyhających na izolowane rury przebiegające na zewnątrz budynków są pęknięcia powstające w wyniku niskich temperatur i wnikającej w mikroszczeliny wody. Wprawdzie izolacje ze spienionego kauczuku renomowanych producentów charakteryzują się bardzo dobrą odpornością na złe warunki atmosferyczne, to jednak po wieloletniej eksploatacji warto przyjrzeć się im z bliska. Istotne jest, że nawet niewielkie pęknięcia mogą ulec powiększeniu w wyniku zamarzania wody, która zmieniając się w lód zwiększa objętość.

Jeśli podczas inspekcji dostrzeżemy ubytki, powinniśmy jak najszybciej interweniować. Sposób wykonania naprawy uzależniony jest jednak od stopnia degradacji otuliny.

– Jeśli podczas sprawdzania izolacji na rurach dostrzeżemy mniejsze pęknięcia i uszczerbki, zastosować możemy specjalną taśmę ze spienionego kauczuku. Jest ona z jednej strony pokryta warstwą samoprzylepną, dzięki czemu łatwo przyczepić ją do otuliny. Jeśli jednak zniszczenia są znaczne, należy wymienić uszkodzony fragment izolacji. Dzięki temu unikniemy postępującej degradacji i – w przypadku rur z ciepłą cieczą – utraty energii spowodowanej nieszczelnościami – mówi Maria Witkowska, dyrektor obsługi technicznej rynku z firmy Armacell.

Zima rur się nie ima

Zimowa aura powoduje ucieczkę ciepła z rur grzewczych w naszych domach, jednak może mieć jeszcze bardziej niszczący wpływ na rury nie tylko z ciepłą, ale i z zimną wodą, której przepływ jest ograniczony. Podczas gdy płynąca gorąca woda nie zamarza, stojąca ciecz może zmienić stan skupienia i rozsadzić rury, czego konsekwencje mogą być opłakane. Dotyczy to zwłaszcza nieogrzewanych i nieocieplonych piwnic lub instalacji w domkach letnich, które zostają zamknięte na zimę na cztery spusty. Niestety samo zaizolowanie rur nie wystarcza by zniwelować negatywny wpływ mrozów.

– Zamarzająca woda, która zwiększa swoją objętość, prowadzi do rozszczelnienia złączeń, a nawet pęknięć na rurach. Aby uniknąć przykrej niespodzianki, warto odpowiednio zabezpieczyć instalację przed mrozem. Oprócz samej otuliny, świetnym rozwiązaniem są specjalne kable grzewcze, które umieszczone pod odpowiedniej grubości otuliną uniemożliwią zamarzanie cieczy w rurach. Podłączone do źródła zasilania kable tego typu zapewniają utrzymanie dodatniej temperatury instalacji – dodaje Maria Witkowska. Zaletą tego rodzaju rozwiązania jest również wbudowany termostat minimalizujący pobór mocy, dzięki czemu koszty eksploatacji są niewspółmiernie niższe od wartości ewentualnych strat spowodowanych zniszczeniem rur.

opr. (d)

Aranżacja >> Surowiec ten nie tylko wnosi ciepło, lekkość i naturalność do naszych mieszkań

Inspiracja drewnem

Drewno to symbol elegancji i nieprzemijającego piękna. Zachwyca naturalną estetyką, daje poczucie ciepła i wytworności.

Fot. POL-SKONE

Aranżacja wnętrza inspirowana drewnem

Ekologiczne i trwałe drewno jest jednym z najbardziej uniwersalnych materiałów stosowanych w architekturze i aranżacji wnętrz. Surowiec ten nie tylko wnosi ciepło, lekkość i naturalność do naszych mieszkań, ale również ma dobroczynny wpływa na nasze zdrowie. Drewno magicznie otula wnętrze naturalnym urokiem, sprawiając, że nasz dom staje się prawdziwym królestwem wypoczynku i harmonii. Komponując się niemal z każdym innym materiałem czy kolorem pozwala na swobodną realizację wyjątkowych a zarazem awangardowych projektów.

Stylowy powiew natury

Naturalne różnice kolorów, gatunków i usłojenia sprawiają, że surowiec ten doskonale odnajduje się w różnorodnych aranżacjach. Symbolem tych klasycznych, rustykalnych czy inspirowanych orientem są egzotyczne gatunki o głębokiej barwie. Stylizowane meble, ciężkie tkaniny i kryształowe żyrandole doskonale komponują się z drewnem orzecha, teaku czy rustykalnego dębu. Drzwi INTERSOLID II w tych wybarwieniach, a także w kolorze cappuccino, mokka czy ciemnego hebanu będą pięknie prezentować się w zestawieniu ze słoneczną żółcią ścian, ciepłym pomarańczem i złotymi dodatkami. Minimalistyczne, industrialne czy skandynawskie aranżacje nie mogą obyć się bez jasnego, surowego drewna, które pięknie kontrastuje z nowoczesnymi formami i kształtami. Drzwi INTERSOLID II w kolorze dębu jasnego lub europejskiego, klonu, limby czy bardziej złotawego buku są idealnym dopełnieniem aranżacyjnej spójności modernistycznych wnętrz. Ich ciepła barwa wspaniale przełamie chłodną biel ścian, nadając pomieszczeniu prawdziwie domową, przytulną atmosferę.

Uniwersalna trwałość

Kolekcja drzwi INTERSOLID II zawiera aż 22 modele w systemie przylgowym o 14 wybarwieniach, co pozwala na perfekcyjny dobór wzoru do stylistyki całego wnętrza. Można wybrać skrzydło lite lub z przeszkleniami ze szkła ornamentowanego (kura bezbarwna lub brąz) bądź gładkiego. Szklenia dzielone są szprosami drewnianymi w systemie POL-SKONE, które fantastycznie podkreślają linię wzorniczą stolarki. Fornirowane skrzydła pokryte są ekologicznym lakierem UV, dzięki czemu drzwi mają wysoką odporność na zarysowania i działanie światła.

opr. (d)

Nieruchomości

OFERTY BIUR NIERUCHOMOŚCI Jesteś zainteresowany(a) zamieszczeniem oferty swojego biura. Zadzwoń 85/748 74 30
Kolumna reklamowa

SPRZEDAM MIESZKANIE

JEDNOPOKOJOWE

Białystok, Brukowa, 30 mkw, IIIp, nowsza cegła, świetna lokalizacja, 135.000 zł, ADO
Białystok, Wołodyjowskiego, 25 mkw, Ip, ocieplona cegła, od ręki, 123.000 zł, ADO

DWUPOKOJOWE

Białystok, Bacieczki, Leśna Dolina, 47 mkw, wysoki parter, cegła,idelane do własnej aranżacji, 169.000 zł, ADO
Białystok, Boboli, os. Leśna Dolina, 47 mkw, parter, cegła 1995 r.,, 190.000 zł, GRA
Białystok, Branickiego, 39 mkw, VIIp, po remoncie, 169.000 zł, GRA
Białystok, Kalinowskiego, centrum, 43,17 mkw, parter, na lokal uzytkowy!!!, 299.000 zł, GRA
Białystok, Kozłowa, os. Białostoczek, 39 mkw, Ip, 2 oddzielne pokoje, 165.000zł, GRA
Białystok, Lawendowa, os. Zielone Wzgórza, 52 mkw, Op., loggia, 165.000 zł, GRA
Białystok, Magnoliowa, os. Zielone Wzgórza, 46 mkw, IIp, balkon, cegła, 189.000 zł, GRA
Białystok, Piastowska, os. Piasta, 38 mkw, IIp, 2 oddzielne pokoje,, 154.000 zł, GRA
Białystok, Swobodna, 48 mkw, Ip, gustowne, nowa kuchnia i łazienka, 215.000 zł, ADO
Białystok, Św. Wojciecha, 38 mkw, dwa niezależne pokoje, po remoncie, nowa zabudowa w kuchni, 165.000 zł, ADO
Białystok, Waryńskiego, centrum, 44,9 mkw, Ip, 1998r, na mieszkanie lub lokal, 225.000 zł, GRA
Czarna Białostocka, 47 mkw, IIp, loggia, 82.000 zł, GRA
Ełk, ul. Jana Brzechwy, 44,06 mkw, parter, mieszkanie o podwyższonym standardzie, salon z kuchnią i jadalnią, sypialnia i łazienka z wc., 170.000 zł, MKN
Ełk, ul. Kilińskiego, 48,20 mkw, III p, do wprowadzenia, bardzo dobry stan, częściowo umeblowane, 139.000 zł, MKN
Ełk, ul. Mickiewicza 1, 35,80 mkw, I p, "dobra lokalizacja,centrum miasta, mieszkanie do remontu;", 108.000 zł, MKN
Ełk, ul. Okulickiego, 47,10 mkw, III p, do odświeżenia, funkcjonalne, słoneczne, 3 pokoje, kuchnia, łazienka z wc, 125.000 zł, MKN
Ełk, ul. Owocowa, 46,17 mkw, parter, do wprowadzenia, częściowo umeblowane, dodatkowo działka 458 m2, 170.000 zł, MKN
Łapy, 43 mkw, IIp, cegła, +ew. garaż, 125.000 zł, GRA
Ranty, gm. Wydminy, 53,88 mkw, I piętro, dwa pokoje, kuchnia ze spiżarnią, łazienka z wc, dodatkowo budynek gospodarczy 15mkw i działka ogrodowa., 55.000 zł, MKN
Zabłudów- gmina, 41 mkw, Ip, po remoncie, 84.000 zł, GRA

TRZYPOKOJOWE

Białystok, Antoniukowska, 60 mkw, duże pokoje, wszędzie blisko, 176.000 zł, ADO
Białystok, Chrobrego, 65 mkw, nowsza cegła, niezależne pokoje, bardzo dobra lokalizacja, 259.000 zł, ADO
Białystok, Jarzębinowa, os. Dziesięciny, 60 mkw, IIIp, nowe okna, 188.500 zł, GRA
Białystok, Pułkowa os. Wygoda, 55 mkw, Ip., cegła, po remoncie, 225.000 zł, GRA
Białystok, Stroma, os. Słoneczny Stok, 58,8 mkw, IVp, częściowo po rem, 174.900 zł, GRA
Ełk, ul. Kilińskiego, 48,48 mkw, IV p, stan dobry do odświeżenia, częściowo umeblowane, słoneczne bardzo ciepłe, 128.000 zł, MKN
Ełk, ul. Wileńska, 61,00 mkw, I p, do częściowego remontu, spokojna okolica, możliwosc dokupienia garażu, 145.000 zł, MKN

CZTEROPOKOJOWE

Białystok, Pułaskiego, os. Nowe Miasto, 76 mkw, IIp, oddzielne pokoje, po remoncie, 320.000 zł, GRA
Ełk, ul. Kilińskiego, 56,36 mkw, I p, Mieszkanie do wprowadzenia, funkcjonalny rozkład, możliwosc negocjacji, 150.000 zł, MKN
gm.Ełk, 84,02 mkw, II p, Po remoncie, spokojne miejsce przy lesie, garaż murowany z kanałem w cenie 10.000 zł, możliwosc zamiany. Możliwość adaptacji strychu około 70m2, 115.000 zł, MKN

DOM

Bacieczki, 180/620 mkw, wolnostojący, w ładnej architekturze, 569.000 zł, ADO
Białystok, Niewodnica Kościelna, 163/498 mkw, wolno stojący z 2011r, 490.000 zł, GRA
Białystok, Starosielce, 226/1200 mkw, 2 lub 3 rodzinny na pięknej działce, 599.000 zł, GRA
Białystok, os. Dojlidy, 100/331 mkw, 1/2 bliźniaka 1978r, 350.000 zł, GRA
Czarna Białostocka, 120/432 mkw (plus 490 mkw), 1/2 bliźniaka, 2003r, 350.000 zł, GRA
Ełk, 221,00 mkw, dom z 2011 r. piętrowy do wprowadzenia, urządzony, 555.000 zł, MKN
Ełk, ul. Owocowa, 46,17 mkw, parter, połowa domu mieszkalnego, w bardzo dobrym stanie, gotowe do wprowadzenia, 170.000 zł, MKN
Ełk, ul. Podhorskiego, 411/974 mkw, nieruchomośc mieszkalno- usługowa, na parterze prowadzona działalnosc gospodarcza, dobry stan budynku, 850 000 zł, MKN
Ełk, ul.Łąkowa, 143,06 mkw, dom mieszkalny, garaż i drugi budynek gospodarczo-mieszkalny, 230.000 zł, MKN
Ełk, Chruściele, gm. Ełk, 230 mkw/1726 mkw, Wykończony w dobrym stylu, cicha okolica, zagospodarowana działka, możliwośc zapłaty w dogodnych ratach, możliwość zamiany na mieszkania,do końca maja zapytaj o promocję, 690.000 zł, MKN
Krokocie, gm. Ełk, 126 mkw/2974 mkw, dom mieszkalny, położony w zacisznym i spokojnym miejscu, po kapitalnym remoncie, zagospodarowana działka, 280.000 zł, MKN
Mińce, gm. Choroszcz, 78/1044 mkw, 2001r +możliwość wykończenia poddasza, 360.000 zł, GRA
Olecko, ul.Norwida, 284,60 mkw, "Nowy murowny dom mieszkalny "Sopran 5" wykończony, położony na działce o powierzchni 912 mkw cena do negocjacji, 700.000 zł, MKN
Starosielce, 200/590 mkw, nowa i nowocześnie wykończona szeregówka, 585.000 zł, ADO
Zabłudów- gmina, 95/3175 mkw, zadbane siedlisko z dobrym dojazdem, 145.000 zł, GRA

DZIAŁKA

Barany, gm. Ełk, ok. 1100 mkw, działki budowlane, en. Elektr, woda, bardzo dobry dojazd, blisko las, 95 zł/mkw, MKN
Białystok, Wygoda, 449 mkw, z pozwoleniem na budowę i projektem domu parterowego, 86.000 zł, GRA
Choroszcz, 1226 mkw, budowlana, en. Elektryczna, woda, 127.000 zł, GRA
Cisne, 1000 mkw, warunki zabudowy, E, W, 75 zł/mkw, GRA
Danowo, gm. Miłki, 10400 mkw, działka rolna o bardzo atrakcyjnej lokalizacji, przy lesie w pobliżu jeziora., 11 zł/mkw, MKN
Dojlidy Górne, 1021 mkw, warunki zabudowy, en. elektryczna, kanalizacja, 99.000 zł, GRA
Dojlidy Górne, 1053mkw, warunki zabudowy, en. elektryczna, gaz, kanalizacja, 147.000 zł, GRA
Ełk, Bocianie Gniazdo, 7059 mkw, Nieruchomość składająca się z działki bud. o pow. 800 mkw i dwóch działek rolnych o łącznej pow. 6259 mkw, na których zlokalizowany jest staw, 330.000 zł, MKN
Gm. Ełk, 1421 mkw, 1652 mkw, działki budowlane położone blisko Ełku z widokiem na jezioro, 80 zł/mkw, MKN
Gm. Ełk, 800-2500 mkw, Atrakcyjne działki budowlane, uzbrojone, możliwośc zapłaty w dogodnych nieoprocentowanych ratach zapytaj o promocję, 97 zł/m2, MKN
Gm. Ełk, 2196 mkw,, działka budowlana położona blisko Ełku, 65 zł/ mkw, MKN
Gm. Ełk, 194-350 mkw, Ogródki działkowe 2 km. od Ełku, atrakcyjna loaklizacja przy kanale wodnym., 39-49 zł/m2, MKN
Gm. Ełk, Bocianie Gniazdo, 4954 mkw, Nieruchomość buowlano rolna ze stawem, 282 000 zł, MKN
Gm. Kalinowo, 6,48 ha, z pozwoleniami i projektami trzech domów, z linią brzegową jeziora w kompleksie jezior Rajgrodzkich, 900.000 zł, MKN
Gm. Kalinowo, Makosieje, 1,95 ha, przeznaczenie hotelowo- rekreacyjne, 250.000 zł, MKN
Gniła, 1220 mkw, warunki zabudowy, dojazd asfalt. E, W, K, 60.000 zł, GRA
Grabówka, 513 mkw, pełne media 24 mx 21,5 m, 85.000 zł, GRA
Konopki Wielkie, gm. Miłki, 10000 mkw, Pięknie położona działka z linią brzegową jeziora Ublik Wielki, 200.000 zł, MKN
Kuriany, 797 mkw, budowlana, blisko MPK, 53.000 zł, GRA
Lega, gm. Ełk, 8480 mkw, działka z wydanymi warunkami zabudowy budynkiem mieszkalnym i gospodarczym, około 100 metrów linii brzegowej rzeki Legi., 20 zł/mkw, MKN
Łęgowo, gm.Olecko, 3000 mkw, działka rolna z możliwością uzyskania warunków zabudowy, widok na jezioro, 23 zł/mkw, MKN
Makosieje, gm. Kalinowo, 3,4935 ha, Działka inwestycyjna, 350m od jeziora Selment, na której znajduja się dwa zadbane i zarybione stawy., 12 zł/m2, MKN
Malinówka Gm. Ełk, 34531 mkw, nieruchomość gruntowa niezabudowana z linią brzegową, opracowany miejscowy plan zagospodarowania, 1.382.000 zł, MKN
Małkinie, gm. Ełk, 1513-2064 mkw, dziesięć działek budowlanych położonych przy jeziorze Wolszczelskim z udziałem we wspólnej plaży, 55 zł/mkw, MKN
Mrozy Wielkie, gm. Ełk, 1117 mkw, działki budowlane położone w pięknej okolicy, w pobliżu lasu i jez. Regielskiego. Promocyjna cena, 55 zł/mkw, MKN
Nowa Wieś Ełcka, 3799 mkw, możliwość uzyskania warunków zabudowy, 25 zł/mkw, MKN
Nowa Wieś Ełcka, 3151 mkw, działka z wydanymi warunkami zabudowy, położona blisko lasu., 35 zł/m2, MKN
Nowa Wieś Ełcka, gm. Ełk, 11826 mkw, pięknie położona działka z linią brzegową rzeki Ełk, wydane warunki zabudowy domem mieszkalnym i bud. gospodarczymi., 22 zł/mkw, MKN
Ogrodniczki, 1057 mkw, warunki zabudowy na sklep, usługi, przy asfalcie, 150 tys, zł, GRA
Ogródek, gm.Orzysz, 800 mkw, Działki rekreacyjne położone przy jeziorze, z pozwoleniem na budowę,, 35 zł/mkw, MKN
Rękusy, gm. Ełk, 7400 mkw, działka o funkcji rolnej, położona w spokojnym miejscu przy lesie, 30.000 zł, MKN
Ryboły, 1226 mkw, rekreacyjna, na skarpie, z linią brzegową rzeki Narew!!, 61.000 zł, GRA
Sajzy, 3000 mkw, Atrakcyjne działki z możliwością wydania warunków zabudowy promocja na zakup pierwszej działki 14 zł/m2, 42.000 zł, MKN
Sedranki, gm. Olecko, 2700 mkw, działka rolna (możliwość uzyskania warunków zabudowy) dojazd z drogi asfaltowej, 65.000 zł, MKN
Sochonie, 2400 mkw, z pozwoleniem na budowę 4 domów, E, K, W, 240 tys zł, GRA
Stare Juchy, 1631 mkw, działka budowlana z udziałem we wspólnej plaży przy jez. Rekąty (połączonym z jez. Ułówki i Łaśmiady), 40 zł/mkw, MKN
Stare Juchy, 5805 mkw, działka budowlana z linią brzegową jeziora Rekąty (połączonego z jez. Ułówki i Łaśmiady, 35 zł/mkw, MKN
Stare Juchy, 1511-2230 mkw, dwanaście działek budowlanych z udziałem we wspólnej plaży przy jez. Rekąty (połączonym z jez. Ułówki i Łaśmiady, 50 zł/mkw, MKN
Supraśl, 3662 mkw, super lokalizacja, pełne media, 439.000 zł, GRA
Szczecinowo, 21000 mkw, działka rolna (możliwość uzyskania warunków zabudowy) z linią brzegową jeziora Szóstak, działka pod zbudowę mieszkaniową, gospodarczą, może stanowić treren inwestycyjny., 25 zł/mkw, MKN
Wronki, gm. Świętajno, 4,63 ha, Działka rolna, 2,2 zł/mkw, MKN
Zwierki, 820 mkw, warunki zabudowy, osiedle nowych domów, 48 zł/mkw, GRA

LOKAL UŻYTKOWY

Mikołajki, 60 mkw, parter, centrum turystyczne, lokal usługowy w stanie surowym, w pobliżu jeziora, 8.000 zł/mkw, MKN

SIEDLISKO

Ełk, gm.Ełk, 100m2/5000m2, Siedlisko funkcja usługowa, przy planowanej budowie galerii handlowej, działka 5000m2, dom 100m2 budynek gospodarczy 150m2, połowa budynku gosp. 170m2, położona przy obwodnicy nieopodal projektowanej galerii handlowej, 320.000 zł, MKN
Kramkówka Mała, gm. Goniądz, 100mkw/8ha, Siedlisko rolne, dziewięć działek w tym jedna zabudowana domem mieszkalnym i stodołą, 320.000 zł, MKN

WYNAJMĘ LOKAL UŻYTKOWY

Ełk, Centrum, 219,51 mkw, parter, lokal handlowo-usługowy, prestiżowa lokalizacja w ścisłym centrum Ełku., 50 zł/m2 + media., MKN
Ełk, Centrum, 82,31 mkw, parter, lokal handlowo-usługowy, ścisłe centerum, witryny, brutto 3600 zł+ media, MKN
Ełk, Centrum, 188,65 mkw, parter, lokal handlowo-usługowy wykończony w dobrym standardzie, dwie sale sprzedażowe,, brutto 5000 zł + media, MKN

WYKAZ BIUR Każde ogłoszenie kończy się trzyliterowym kodem. Jest to kod biura nieruchomości. Jeśli zainteresowała Państwa oferta biura, należy niżej odszukać jej kod i numer telefonu.

ADO — ADOM NIERUCHOMOŚCI, Białystok, ul. Legionowa 30A, tel. (85)747-10-10; www.adom.com.pl
GRA — GRABOWSCY NIERUCHOMOŚCI, Białystok, ul. Św. Mikołaja 1, lok. 11, Ip; tel. (85)744-80-02, 501-73-83-93; www.nieruchomosciBKN.pl
MKN — MAZURSKA KORPORACJA NIERUCHOMOŚCI, Ełk, ul. Mickiewicza 1A/U13, tel. (87)621-30-02; www.mkn.com.pl

Jest coraz **lepiej**

Nareszcie Polska wyprzedziła w jakimkolwiek rankingu zarówno Niemcy jak i Japonię. Ranking to nie byle jaki, bo pokazujący znajomość języka angielskiego wśród krajów całego świata.
Wyniki tegorocznej edycji badania EF English Proficiency Index (największego na świecie rankingu znajomości języka angielskiego) opublikowała właśnie organizacja edukacyjna EF Education First. Ranking powstał w oparciu o wyniki testu językowego, do którego przystąpiło w 2012 roku **750 000** dorosłych osób z **60** państw. Pierwsze miejsce zajmuje Szwecja, drugie Norwegia. Polska awansowała na **8** miejsce. Na samym dole znalazły się zaś Arabia Saudyjska i Irak. A największe postępy w znajomości angielskiego na przestrzeni sześciu lat zrobiła Turcja. **PAP LIFE**

FOT. PAP/EPA/YOAN VALAT

Ulubieniec kibiców

32-letni Roger Federer po raz **11** w karierze został wybrany przez kibiców ulubionym tenisistą sezonu. Szwajcara doceniają także rywale – po raz dziewiąty uznali, że otrzyma nagrodę Stefana Edberga za dżentelmeńską postawę na korcie i poza nim.
Odbierze ją w Londynie, gdzie trwa kończący sezon turniej masters ATP World Tour Finals (z pulą nagród 6 mln funtów). Szwajcarski zawodnik występuje w nim 12. raz z rzędu. Obecnie Federer zajmuje **7** miejsce w rankingu ATP, zaś na liście zarobków szóste (**2 372 637** mln dolarów). W całej karierze wygrał **17** wielkoszlemowych turniejów. **PAP LIFE**

Kup, noś, a potem zwróć

Podążanie za trendami i uzupełnianie swojej garderoby to kosztowne zajęcie. Dlatego sposobem, aby prezentować się w nowych strojach nie nadwyrężając przy tym portfela jest kupowanie, noszenie, a następnie zwracanie ubrań

FOT. DOROTA AWIORKO-KLIMEK

Wardrobing pozwala na bardzo ekonomiczne podejście do zakupów i modnego noszenia się. Panie, które cenią sobie modowe nowości na równi z rozsądkiem, stosują prostą metodę: kupuj, noś i zwracaj.

Jak wynika z badań, **jedna** na **sześć** kobiet przyznaje się, że zdarza jej się zwracać zakupione wcześniej ubrania, co dziesiąta pytana zdradza, że zwracanie ubrań to stały nawyk, wręcz element zakupów.

Najczęściej zwroty ubrań na jedną okazję zdarzają się przy okazji ślubów albo rozmów o pracę. Wtedy też kupujemy stroje, które z założenia zakładamy jeden raz, a następnie je zwracamy. Podobnie rzecz się ma z drogimi elementami garderoby lub tymi, których żywot trwa jedynie jeden sezon.

14 proc. kobiet przyznaje, że zdarza im się kupować ubrania bez zastanowienia i nie zwracając uwagi na cenę. Mają pewność, że po zaprezentowaniu się w nowym stroju mogą go zwrócić. Pytanie tylko, jak to zrobić. **9** proc. pań sugeruje, aby poszukiwać ubrań, do których metki przyczepione są agrafkami, wtedy łatwo można zdjąć metkę z ceną, a następnie ponownie ją przypiąć. Tuż przed zwrotem stroju, panie proponują również spryskać ubranie odświeżaczem powietrza.

– Nasze badania wskazały, że jedna czwarta kobiet czuje się winna temu, że kupuje, a następnie zwraca ubrania. Jednak, jak przyznają same ankietowane, presja wyglądania modnie jest silniejsza. Równocześnie opisana metoda jest jedynym sposobem na to, żeby prezentować się w nowych ubraniach nie wydając przy tym dużo pieniędzy – wyjaśnia Anita Naik z serwisu VoucherCodes.co.uk, który zlecił badania.

Amerykańskie centra handlowe już rozpoczęły batalię z tym popularnym procederem. Elegancki dom towarowy Bloomingdale umieszcza na ubraniach, których wartość przekracza **150** dolarów specjalne znaczniki, bez których sklep nie przyjmuje zwrotu.

Znawcy branży modowej przyznają, że takie praktyki są wynikiem obowiązującego trendu „fast-fashion", w którym ubrania modne są jedynie kilka miesięcy, a następnie staną się nieaktualne, czyli bezwartościowe. **PAP LIFE**

Mechaniczne **olbrzymy**

Największe ciężarówki, jeszcze większe dźwigi i gigantyczne statki. Mówiąc krótko: największe cuda inżynierii. A dokładnie: pięć cudów, bo tyle zobaczymy w programie „Wielka piątka" już 19 listopada na Discovery Channel.

Ekipa filmowa zaprezentuje nam m.in. potężny samolot do gaszenia pożarów lasów, tankowiec pokonujący arktyczne lody, prywatną łódź podwodną, która zanurza się na 300 metrów głębokości i najwyższy dźwig na świecie. A o tym, jak działają poszczególne maszyny opowiedzą światowej sławy inżynierowie – zajrzą do silników, przyjrzą się sile i osiągom tych pojazdów i maszyn, aż wreszcie porównają ich niezwykłe możliwości.

FOT. DISCOVERY CHANNEL

Wszystko **do wymiany**

Robbie Williams nadal czerpie wielką satysfakcję z tego, co robi, ale coraz częściej skarży się na stan swego zdrowia. Najbardziej dokucza mu ból pleców i dlatego artysta myśli o wycofaniu się z koncertowania. – Na scenie nie będę występować już długo. Niestety mój kręgosłup ma już powoli dość i muszę zacząć o nim poważnie myśleć. Już teraz nie szaleję tak jak kiedyś. Uważam na to, co robię. Myślę, że nie wytrzymam już wielu lat koncertowania. Nie będę ukrywał: mój organizm się rozlatuje. Kręgosłup, kolana, stawy… wszystko do wymiany – ocenił 39-letni wokalista. Zapowiedział jednocześnie, że czas, który mu został na scenie, chce wykorzystać nadzwyczaj produktywnie. **PAP LIFE**

Film i koncert

„Life Is But A Dream" to tytuł filmu wyprodukowanego przez Beyonce i opowiadającego o Beyonce. Film emitowany przez HBO stał się najlepiej oglądanym dokumentem tej stacji od dekady. 17-krotna zwyciężczyni nagród Grammy prezentuje się w nim od prywatnej strony – z dala od świateł sceny, często bez makijażu… A już 26 listopada do sprzedaży trafi specjalna edycja filmu z koncertem „Live In Atlantic City" sfilmowanym podczas czterech występów Beyonce w Revel Casino Hotel w maju 2012.

FOT. SONY MUSIC POLAND

kartka z kalendarza 6 listopada

1869
rozegrano pierwszy mecz futbolu amerykańskiego

1887
powstał klub piłkarski Celtic F.C.

1935
pierwszy lot brytyjskiego samolotu myśliwskiego Hawker Hurricane

1950
pierwszy występ Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze"

1951
z Fabryki Samochodów Osobowych zjechała pierwsza Warszawa M20

1975
odbył się pierwszy koncert grupy Sex Pistols

1988
urodziła się Emma Stone, amerykańska aktorka

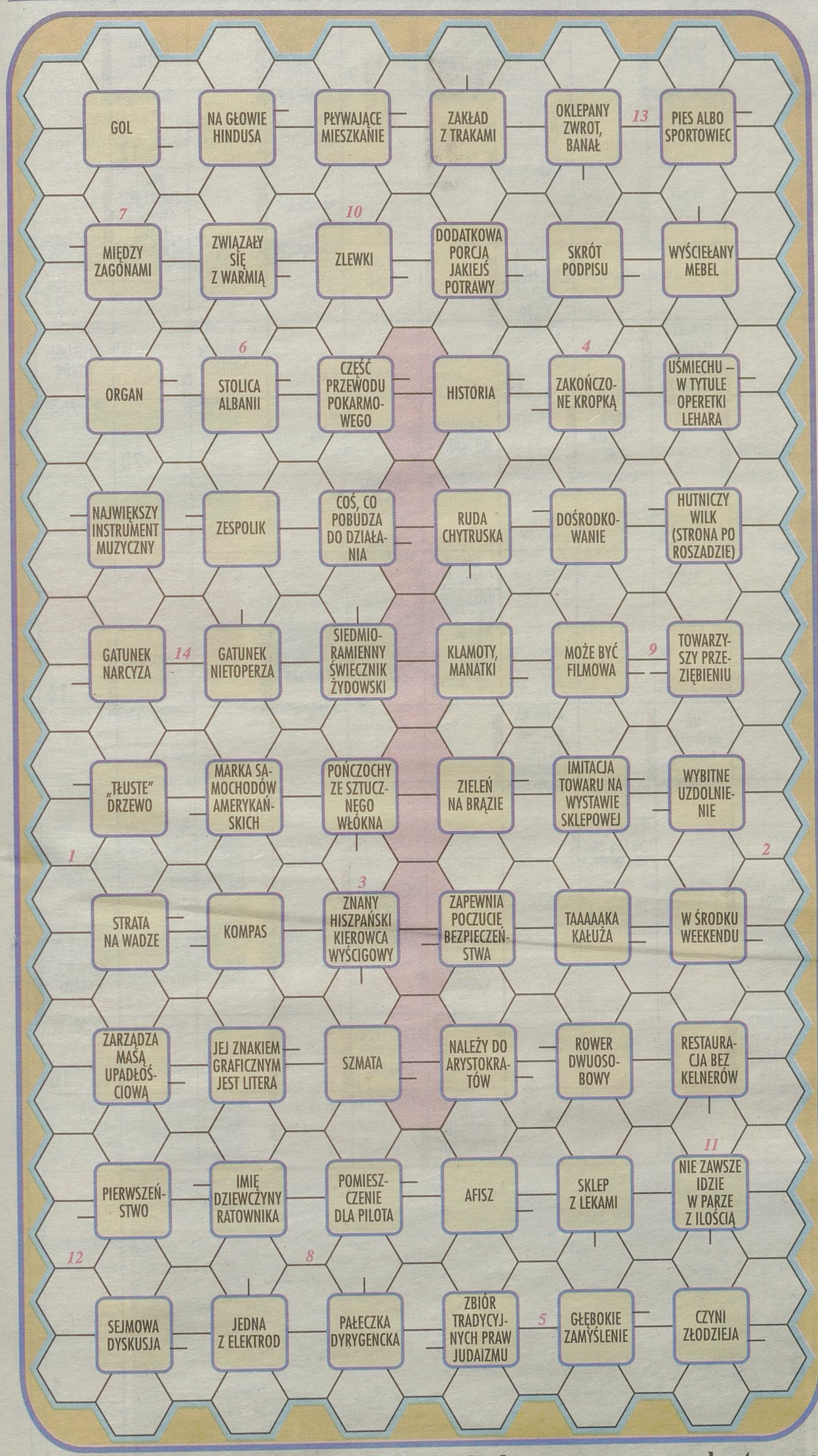
1996
premiera filmu „Angielski pacjent" w reżyserii Anthony'ego Minghelli. W rolach głównych wystąpili Juliette Binoche i Ralph Fiennes

8

– tyle nakręcono sezonów serialu sensacyjnego „24 godziny". Główną role grał Kiefer Sutherland, a pierwszy odcinek amerykańska stacja FOX nadała 6 listopada 2001 roku

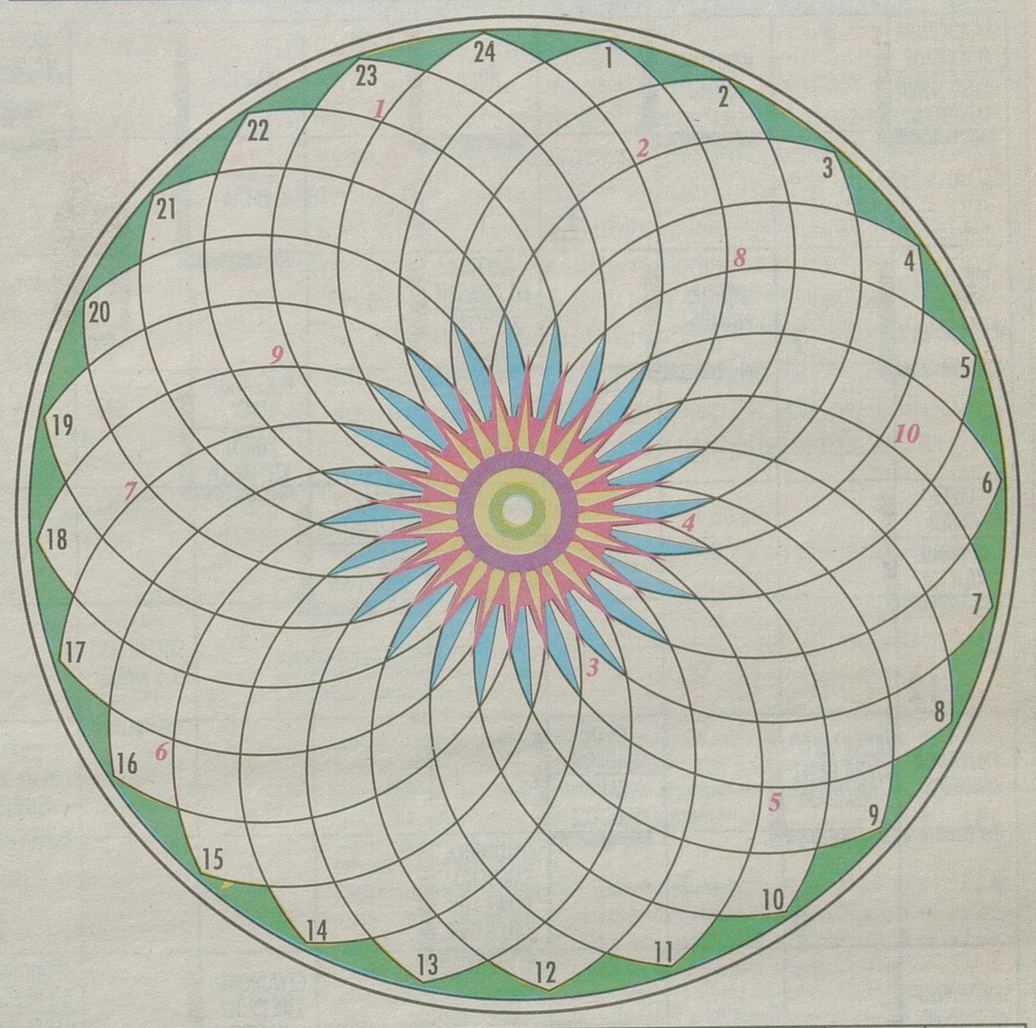
Autor zadań: HELLES

1. Wirówka panoramiczna

Litery w kolorowej kolumnie oraz w polach ponumerowanych utworzą rozwiązanie – tytuł piosenki oraz imiona i nazwisko jej wykonawczyni

2. Rozeta

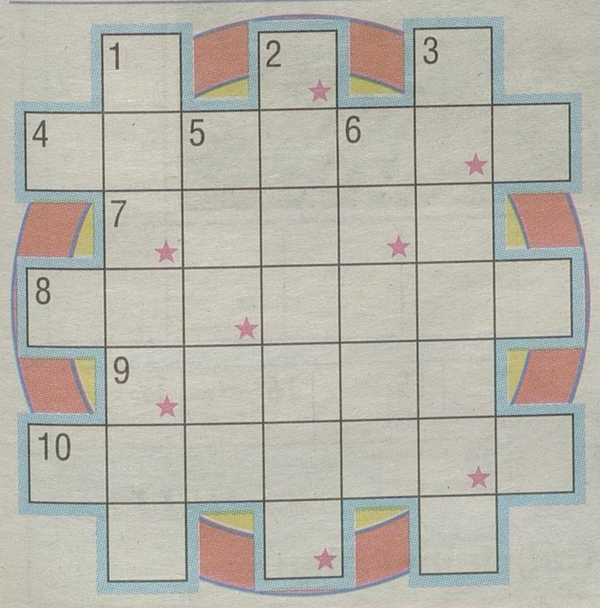
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Litery z pól ponumerowanych dodatkowo od 1 do 10 utworzą rozwiązanie – tytuł piosenki zespołu Golec uOrkiestra.

PRAWOSKRĘTNIE: 1) odgłos kopyt pędzącego konia, 2) w slangu USA – pogardliwa nazwa przybysza z płd.-wsch. Azji, 3) melodia wygrywana przez pozytywkę, 4) pedałuje, 5) miasto w środkowej Grecji z ruinami świątyni Ateny, 6) przynosi wstyd rodzinie, 7) posiedzenie, 8) związek chemiczny występujący w płynach fizjologicznych, 9) nicień pasożytujący na burakach, 10) nie jada potraw mięsnych, 11) historyczna stolica Wielkopolski, 12) mrucząca samica, 13) mięso z siwka, 14) świeżo spadły śnieg, na którym wyraźnie znać tropy zwierzyny, 15) solenizantka z 23 lutego, 16) odmiana marchwi, 17) drapieżna ryba morska, 18) miasto w USA, w zespole miejskim Davenport, 19) „zamaskowane" okoliczności sprawy, 20) czeski lub słowacki grosz, 21) jednostka używana w akustyce do wyrażania interwałów w skali logarytmicznej, 22) płynie w Afryce Wschodniej i uważana jest za rzekę źródłową Nilu, 23) gra młodzieżowa, 24) materiał deseniowy.

LEWOSKRĘTNIE: 1) naczynie stołowe, 2) niecko z nieprawego łoża, 3) jednosieczna szabla japońska, 4) znany producent wózków dziecięcych, 5) pisarz francuski, autor „Żyjącego Buddy", 6) zapaleniec, gorliwiec, 7) reprymenda, 8) malarz austriacki albo dawniejszy ususzony bukiet, 9) należy do budowlanych, 10) „zacina" się w mowie, 11) jedna z elektrod, 12) kąpielisko nad Bałtykiem, 13) coś pośredniego między roztworem a zawiesiną i mieszaniną, 14) część naboju, 15) reżyser filmu „Żołnierze wyklęci", 16) koniczyna łąkowa, 17) pieniądze, bogactwo, 18) pokrywa boisko piłkarskie, 19) na głowie, na zębie, na drzewie lub w kieszeni Szweda, 20) laska pasterska występująca w sielankach z czasów Stanisława Augusta, 21) zakład produkujący sól z solanki, 22) rosła z liściem szerokim, 23) zupa jajeczna po włosku (z liter wyrazów: Eve, pas), 24) grupa publicystów i poetów działająca w Wilnie, do której należał m. in. Czesław Miłosz.

3. Krzyżówka

Litery w polach z gwiazdką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

POZIOMO: 4) azotek boru używany m. in. na tarcze ścierne, 7) słynne uzdrowisko szwajcarskie z gorącymi źródłami radioaktywnymi, 8) urządzenie AGD albo gatunek kaczki, 9) zły nawyk, 10) prowincja i miasto w środkowej Kostaryce (z liter wyrazów: Edi, Hera).

PIONOWO: 1) w krajach anglosaskich: urzędnik dokonujący oględzin zwłok osób zmarłych śmiercią nienaturalną, 2) niewielkie wzniesienie, 3) rozwijanie się z pączka w kwiat, 5) „widzi" w ciemności, 6) profesja albo rozczarowanie.

4. Metamorfoza

Ś	W	I	Ę	T	O
R	E	L	A	K	S

W wyrazie **„ŚWIĘTO"** zmienić literę z zaznaczonego pola na inną i ze wszystkich liter ułożyć nowe słowo, wpisując je niżej. Postępując tak jeszcze 5-krotnie, dojść do słowa **„RELAKS"**. Wszystkie wyrazy są rzeczownikami pospolitymi w mianowniku liczby pojedynczej i kończą się jednakową literą. Litery w polach z gwiazdką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Rozwiązania zadań

1. „Jesienny song" – Anna Maria Jopek. 2. „Pędzące konie", 3. Podradnik. 4. Świerk.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

ŚWIADCZONA ODPŁATNIE / CZĘŚĆ „PANA TADEUSZA”
NAROŻNIK DOMU
NORA
SYMPTOM
MOŻE BYĆ MOHEROWY / ZIOMEK
OKRYCIE ZIMOWE
ZAWSZE PRACUJE NA PROSZKACH / OSTRE ZAKOŃCZENIE STRZAŁY
CHŁODEM NAS WITA I ROSĄ
ZGRANA TRÓJKA
PAĆKA
WYŻŁOBI NAPIS NA SYGNECIE
PIERWSZY POLAK W FORMULE 1
WIGOR, ANIMUSZ
KAPITAN PO AWANSIE / ZATYCZKA BECZKI
PODŁY NAPÓJ
W KOMINIE
PTASI ZWANY JEST ŚWIŃSKĄ TRAWĄ
POCZĄTKUJĄCY / POKÓJ SZPITALNY
KABURA PRZY SIODLE / KOPUŁA NIEBA
CIĘTY OWAD / KOMPAN KMICICA
KOJARZY MAŁŻEŃSTWA / BORDOWE WARZYWO
GATUNEK PSZENICY / MKNIE PO AUTOSTRADZIE
EKWIPUNEK ŻOŁNIERZA
ODSIADUJE WYROK
SOLENIZANT Z 5 MARCA
STAŁA OPŁATA URZĘDOWA
CZĘŚĆ SZACHOWNICY
Z KODEM POCZTOWYM
PRZETWÓR OWOCOWY
ZAOBRĄCZKOWANA PRZED OŁTARZEM
OGÓŁ NAGRÓD / SAMA SŁODYCZ
DUŻA PEWNOŚĆ SIEBIE
ANTONIM STRATY / BYŁ NIM OTELLO
CHŁODNICA SAMOCHODOWA LUB KALORYFER
DIABEŁ MORSKI / KTO GO UŻYWA – JEDZIE
SPRAWIEDLIWY TŁUSZCZ
CZWORONOŻNE KRÓLEWIĄTKO
PODOBNA DO BRYCZKI / HAKER Z NIM NA BAKIER
PRACOWNICA SZPITALA
RODZAJ ZASŁONY
NIEDŹWIEDŹ BAMBUSOWY
JEDNA DRUGĄ WSPIERA
COŚ NA UCHO / KREWNY PO MIECZU
MA METALOWĄ SZCZĘKĘ
RYWALKA KRAWATA / GRA PROFESJONALNIE
TAAAKA JASZCZURKA
NAJDŁUŻSZY BIEG / PLANETA, BATON LUB BÓG
DUŻY GARNEK
DLA KAZNODZIEI LUB MYŚLIWEGO
SUROWIEC NA GARNKI / STOŁECZNA GRECZYNKA
RZEKA ALBO RYBA
NAJKRÓTSZY W ROKU
SZEREG PROCESÓW
NAPISANE SŁOWO / NIEŚMIERTELNY TANIEC
DZIESIĘĆ KWINTALI
PAPIESKA NARADA
SPECJALNOŚĆ OSZUSTA
PRZYPUSZCZAJĄCY LUB OZNAJMUJĄCY
WEWNĘTRZNY MECHANIZM ZEGARKA
MIASTO RODZINNE BEETHOVENA
NAUKA O MORALNOŚCI / RUSAŁKA ALBO GOPLANA
NA GŁOWIE ŻUŻLOWCA
GŁÓWNY SKŁADNIK CZEKOLADY
KOWBOJSKI REWOLWER / MUZYJKUJĄCA ÓSEMKA
POLARYZATOR ŚWIATŁA
GATUNEK LITERACKI
GAGATEK
GORZKIE SUBSTANCJE ROŚLIN LECZNICZYCH
IMIĘ PAKULI LUB ANDERSZA
WISZĄCE ŁÓŻKO
PODLEGŁA SOŁTYSOWI
DAWNIEJ BURZYŁ MURY / WIĘKSZY, TO JARMARK
PAŃSTWO W AMERYCE ŚRODKOWEJ
WÓDZ KOZAKÓW
SKALECZENIE
JEDNOSTKA DŁUGOŚCI
RUPIEĆ
W CZEPKU URODZONY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29					

HELLES

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie – maksymę Sidonie-Gabrielle Colette

AUTOMOTO

KUPIĘ

AUTA całe, do kasacji, naprawy, odbiór, tel. 503-163-134.
AUTOKOMIS, SZYBKI skup do 50.000 zł., tel. 500-008-130
FIAT 126P, Warszawa, Wołga, Wartburg 604-076-957.

SPRZEDAM

LUBLIN skrzyniowy, 3000 zł. 604-076-957.
STRAR -cysterna na wodę. 8000 zł, tel. 604-076-957.
VOLVO V50, 2006r, 1.6D, szary, nawigacja, telefon, 24500 zł. 601-344-130

BIZNES

ALE SZYBKA GOTÓWKA – NAWET 7000 ZŁ! PROSTE ZASADY, BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI. PROVIDENT: 600-400-295 (TARYFA WG OPŁAT OPERATORA).
0003966

KREDYTY/POŻYCZKI

*KREDYTY do 80 tyś. na oświadczenie. Konsolidacja w jeden kredyt. Akceptujemy każdy dochód, dużo decyzji pozytywnych, osoby z komornikiem nie dzwonić. doradca 517-161-880.
012397A

ABSOLUTNIE atrakcyjna pożyczka 30-stka. Najniższe koszty, wypłata natychmiast, bez ograniczeń wiekowych również zajęcia komornicze. Daiglob Piechocka Sp.j Repertorium A3888/2011, tel. 600-700-304, 85/7333725.
012107A

BEZ zaświadczeń pożyczka 500 zł natychmiast całe województwo, tel. (85)732-30-22.
KREDYT do 200 tyś. Suwałki: 664-064-179.
KREDYTY do 200 tyś, tel. 728-836-686.
ODDŁUŻENIA- oferta pozabankowa od 30.000; rolnicy, osoby indywidualne, 784-632-888.

POTRZEBUJESZ pieniędzy wejdź: www.daiglob.pl zakładka daiglob a-count.
012397B

TANIE pożyczki bez BIK, 536-430-000 Szybko!

MASZYNY I URZĄDZENIA

SPRZEDAM

MASZT od wózka widłowego, 1000 zł, tel. 604-076-957.
ZAGĘSZCZARKA, sprężarka, spawarka, od 200 zł, tel. 604-076-957.

MATERIAŁY BUDOWLANE

SPRZEDAM

SPRZEDAM płyty betonowe 3,0mx1, 0mx0, 18m tel. 508356727

MATRYMONIALNE

BIURA MATRYMONIALNE

BIURO "Mariaż", 604-167-379, (85)675-13-15.

NIERUCHOMOŚCI

KUPIĘ

KUPIĘ mieszkanie zadłużone w Białymstoku do 50m2, 600473703

SPRZEDAM

***ATRAKCYJNE MIESZKANIA od 2890zł/m2 www.for-bud.pl, tel.660 440 899**
ARCHITEKT. PROJEKTY. 503151675
BLASZAKI garaże- tanio i solidnie, (85)730-18-00, 694-052-905.
BLASZAKI garaże tanio, transport montaż gratis, 506-900-520, (52)348-71-48, (41)263-27-42.
BLASZAKI solidne wzmocnione (85)874-53-66
DZIAŁKĘ budowlaną w Popiłówce gm Korycin z domem w stanie surowym, 28 ar, 50000 zł. 601-761-552
DZIAŁKI budowlane, Tołcze za Księżynem, 900 m2, 1170 m2, prąd, woda, gaz, kanalizacja, 80 zł/m2. 507-602-414
GARAŻE blaszane, bramy garażowe, kojce -dowóz, montaż gratis -cały kraj. 512-853-323; 85/733-60-26, 87/7351365, 86/225-23-11; 29/642-34-61 www.konstal-garaze.pl Raty!
GARAŻE blaszane-wzmocnione. Dowóz, montaż gratis-cały kraj Producent (85)7335211, 509038426 www.robstal.pl Raty.
GARAŻE, blaszaki- tanio, tel. 505-126-033.
KONWALIOWA 2pok 52m2 159tys UNIKAT 533554442
MAGNOLIOWA 52m2 2pok IIp 163tys UNIKAT 533554442
NOWOGRÓDZKA 40m2 IV 139tys UNIKAT 533554442
TOWAROWA 2pok 39m2 162tyS UNIKAT 533554442
1-RODZINNY, 100 m2, ul.Plażowa, wszystkie media, do zamieszkania, 280 tys. 507-561-522.

WYNAJMĘ

MIESZKANIE 2-pokojowe, IIp, Białystok, centrum, Żytnia 11, częściowo umeblowane, od zaraz. 140.000 zł.506-381-270, 516-969-739
NOWY dom, Księżyno wyposażony z podwójnym garażem. 660-733-410, 602-537-738
SPÓŁDZIELNIA „ WIELKOBLOKOWA" posiada do wynajęcia lokal o pow. 321,40m2 na I p. budynku przy ul. Wasilkowskiej 1 (obecnie salon mody ślubnej) oraz inne atrakcyjne lokale użytkowe . Informacje – tel. 85-878-90-21 w. 5

PRACA

SZUKAM PRACY

ZAOPIEKUJĘ się starszą osobą. 533-315-151

ZATRUDNIĘ

DAM pracę osobie z prawem jazdy kat.C, praca również dla emerytów.Szczegóły pod nr. tel. 602369835, 696021647, 608135766.

DAM pracę z mieszkaniem małżeństwu w wieku średnim bez zobowiązań rodzinnych. Tel. kont. 22 758 38 86 poniedziałek-piątek w godz. 8-13.
012410A

ELEKTRYKA w dziale utrzymania ruchu w Zakładzie Produkcyjnym. Mile widziane doświadczenie i uprawinienia elektryczne, (85)663-72-90 slawomir_winkiewicz@cargill.com
KIEROWCĘ, pracownika do transportu żywca. Łomża, Kolno, Grajewo., tel. 888-802-792.
ZATRUDNIĘ pracownika, tel. 721-523-347
ZATRUDNIMY kierowców z kategorią C+E na trasy międzynarodowe z możliwością przyuczenia. Kontakt 505-006-254 (doświadczenie mile widziane)

ROLNICTWO

KUPIĘ

****BYDŁO,** maciory, knury kupię. Faktura, wyrejestrowanie, tel. 663-041-519.
BYDŁO, MACIORY, KNURY W KAŻDEJ KONDYCJI RZEŹNEJ. CAŁE PODLASIE, TEL. 731-038-424.
BYDŁO, MACIORY, KNURY W KAŻDEJ KONDYCJII RZEŹNEJ, CAŁE PODLASKIE, TEL. 516-161-190.
KNURY kupię, tel. 694-933-680, (85)685-22-45.
KUPIĘ ziemię orną -Tykocin i okolice. 48/399-352-376
KUPIĘ ziemniaki 518-833-129
OWIES kupię 605121800
ŻYTO konsumpcyjne kupię, 606-355-572.

SPRZEDAM

BECZKI na wodę, różne. 100 zł. 604-076-957

BYCZKI MIĘSNE, CIELĘTA, SPRZEDAM, BYKPOL 534-281-961, 605-887-080, WWW.BYKPOL.PL
0009274

LEŚNA, Gródek -3 ha, 90 tys, 668-168-874.
MTZ, 4x4, 1993r z Niemiec, orbitrol, nowa deska rozdzielcza oraz T-25, 1983 i 1986r za dwa 13 tys, faktura vat, 28 tys. 603-947-591
OBUDOWA tylnego mostu do C-360, nowa 1000 zł, 515-386-334

RÓŻNE

KUPIĘ

***AUTA** na złom, złom, odbiorę. 508-127-829
BRZOZA, dąb, grab, olcha, jesion, 661-921-290.
BRZOZĘ, olchę, dąb, las, tel. 501-179-456.
KUPIĘ drewno papierówka, 728-998-381.

SPRZEDAM

DREWNO kominkowe, tel. 609-252-236.
OLEJ przepracowany, silnikowy, cena 1 zł/l, tel. 608-219-964.
SOSNĘ sprzedam, tel. 501-179-456.

INNE

ZGUBIONO legitymację Prawo wykonywania zawodu AC 000243 wystawioną przez OIL Białystok.

TURYSTYKA

BELGIA Holandia czw. śr., pt. 502-701-966.
BELGIA Holandia Niemcy- sobota, 606-379-966.
HOLANDIA, Belgia: piątek, wtorek 518-349-303.

USŁUGI

ANTENY

ANTENY- serwis montaż Tanio 515411230,
ANTENY, tunery, montaż, naprawa 603-220-913

AUTOMOTO

AUTOHOLOWANIE busy, maszyny.604359907
AUTOHOLOWANIE osobowe, ciężarowe do 10t. 504-974-277, tel. 504-974-277.

BUDOWA, REMONT

DOCIEPLENIA budynków, solidnie 504-854-831
GLAZURA, terakota, remonty, 662-871-565
KLINKIER, fundamenty, siatka, 600-220-366.
MALOWANIE szpachlowanie, tynki 665-063-930
POLBRUK, tanio, solidnie. 506-920-373.
REMONTY kompleksowo, elewacje 516-035-439
STUDNIA, pompy ciepła, tel. 604-651-727.
STUDNIE pompy ciepła, tanio. 600-772-149
STUDNIE wiercone -solidnie! 504-320-592.
TYNKI gipsowe, cem-wap. 602-326-810.
TYNKI gipsowe, wykończenia, remonty, stany surowe. 666-554-551.
WYKOŃCZENIA wnętrz tanio solidnie 660140672

CYKLINOWANIE

BEZPYŁOWE- tanio, solidnie, tel. 500-55-15-15.
CYKLINOWANIE, montaż, renowacja podłóg, schodów, tarasów drewnianych. 518-437-833.

CZYSZCZENIE DYWANÓW

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki, żaluzji, Odbieramy odwozimy,607-149-302, 85/7326062

DACHY

DACHY - Krycie ! Najtaniej !!! tel: 604-590-996
DACHY, więźby, krycie. tel. 509-524-707.
KRYCIE dachów -tanio, tel. 602-333-644.
KRYCIE dachów, więźby -najlepiej 518-213-579
KRYCIE papą solidnie, tanio. Vat. 516-321-649.
KRYCIE, więźba, budowa poddaszy. Elewacje, ocieplenie domów. Suwałki, ok. 501-564-471.
WIĘŹBY, skomplikowane krycie. 602-777-760.

HYDRAULICZNE

HYDRAULIK solidnie 85/7419382; 668-18-36-66
HYDRAULIKA kompleksowo VAT, 602-720-628.

NAPRAWA RTV

NAPRAWA LCD i RTV 602-120-966, 85/6617-631

PRZEPROWADZKI

TRANSPORT, przeprowadzki, tel. 693-433-543.

TRANSPORT

PRZEPROWADZKI, transport od 35zł 883675604

TYNKARSKIE

TYNKI tradycyjne agregatem, 784-998-940.

INNE

SCHODY, parkiety, narbutt.pl. 85-833-17-01

ZDROWIE

DERMATOLOG

LASER (owłosienie)- kobiety, mężczyźni. Tel. 692-44-99-98, 85/74-60-650 (15.00- 18.00).

GINEKOLOG

GINEKOLOG 503-339-116

*GINEKOLOG A-Z. Profesjonalnie, dyskretnie, tel. 509-994-555.
0003104B

A-Z Ginekolog Tanio 502-865-184.

PSYCHIATRA

ALKOHOLOWE odtrucia, esperal, psychiatria. VIRTUS, Antoniuk Fabryczny 10, (85)661-53-33.
012346A

INNE

GABINET rehabilitacji dzieci NDT, Sl 513-309-808.

GAZETA WSPÓŁCZESNA

OGŁOSZENIA I REKLAMY PRZYJMUJĄ

Biuro Obsługi Klienta

- **Białystok**, ul. św. Mikołaja 1, tel. 85 748 96 02, 748 96 03, fax 748 96 06 e-mail: *ogłoszenia.bialystok@mediaregionalne.pl*
- **Kramik** - bezpłatne ogłoszenia drobne tel. 85 748 74 48

Obsługa Agencji Reklamowych, tel. 85 748 74 33

Doradcy ds. klienta

- **Białystok**, tel. 85 748 95 91 do 93, 748 95 97, 748 95 98, 748 74 44, tel./fax 748 74 40, 748 74 43 e-mail: *reklama.bialystok@mediaregionalne.pl*

Regionalne Biuro Obsługi Reklam

- **Bielsk Podlaski**, ul. Mickiewicza 65 lok. 3, tel./fax 85 730 34 90
- **Ełk**, ul. Pułaskiego 24, tel./fax 87 610 85 05
- **Łomża**, ul. Długa 6, tel. 86 216 64 64, fax 216 56 97
- **Suwałki**, ul. Kościuszki 78A lok. 4, tel. 565 37 80, tel./fax 87 566 57 26

Agencje ogłoszeniowe

- **Augustów**, ul. Wojska Polskiego 6/4, tel. 87 643 19 97 - Perfekt Nieruchomości
- **Augustów**, ul. Żabia 3A, tel. 87 643 06 72 - Theo
- **Bielsk Podlaski**, ul. Mickiewicza 60, tel./fax 85 730 19 20 - Aba Plus Antoni Murawski
- **Hajnówka**, ul. 3 Maja 45, tel./fax 85 682 46 03 682 33 77 - Sobex Nowy
- **Łomża**, ul. Stary Rynek 13, tel. 86 216 74 44, fax 86 216 71 07 - Telewizja Narew
- **Mońki**, ul. Dworcowa 6, tel. 85 716 21 91 - Kurier
- **Ostrów Mazowiecka**, Pl. Księżnej Anny Mazowieckiej 6, tel. 29 642 80 34, 505-233-744 - ARIUH „Dylewski"
- **Sokółka**, os. Centrum 21, tel. 85 711 25 28 Biuro Usług Doradczych
- **Wysokie Mazowieckie**, ul. Długa 22, tel./fax 86 275 24 08 Vidking
- **Zambrów**, ul. Wojska Polskiego 22, tel./fax 86 271 25 25 Globtour

OGŁOSZENIE

GMINNA Spółdzielnia „SCH" w Radziłowie ul. Karwowska 27 ogłasza **przetarg nieograniczony** na sprzedaż **zabudowanej działki o pow. 465 m²**, położonej **w Radziłowie** przy ul. Plac 500-Lecia. **Przetrag odbędzie się 12.11.2013 r. o godz. 10.00** w Biurze Spółdzielni. Cena wywoławcza 150 tys zł. Wadium w wysokości 15 tys. zł należy wpłacić w Kasie Spółdzielni najpóźniej do godz. 9.30 w dniu przetargu.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. 86/ 273- 60-16.

A124857i3w01g

PRZETARG

Wójt Gminy Zbójna ogłasza II przetarg ustny nieograniczony

na zbycie lokalu mieszkalnego Nr 10 w domu nauczyciela w Zbójnej, położnym przy ulicy Łomżyńskiej 37, na działce Nr 1099/4 o powierzchni 2348 m², stanowiącej własność Gminy Zbójna, posiadającej Księgę Wieczystą KW 38803.

Obecnie brak planu zagospodarowania przestrzennego. Faktyczne przeznaczenie – budynek mieszkalny wielorodzinny. Budynek wzniesiony 35 lat temu, w średnim stanie technicznym.

- pow. lokalu – 66 w m²
- pow. piwnicy – 3,92 w m²
- udział w częściach wspólnych i w gruncie – 76/1000
- cena wywoławcza – 35.600 zł
- wadium – 1.800 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 9.12.2013 r. o godz. 9.00 w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Zbójna, ul. Łomżyńska 64. Ogłoszenie zostanie wywieszone w siedzibie Urzędu Gminy Zbójna i w Sołectwie Zbójna oraz opublikowane na stronie internetowej: www.zbojna.powiatlomzynski.pl

Szczegółowe informacje można uzyskać w godzinach 8-15 w Urzędzie Gminy Zbójna ul. Łomżyńska 64, pokój Nr 9, tel.86 214-00-60.

A108513w04g

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Białymstoku wynajmie pomieszczenia biurowe o powierzchni 161,3 m² znajdujące się w Placówce Terenowej KRUS w Zambrowie przy ul. Obrońców Zambrowa 4.

Pomieszczenia usytuowane na parterze budynku biurowego są w stanie technicznym dobrym i spełniają wszystkie wymogi sanitarno-techniczne na działalność biurową lub usługową o nieuciążliwym charakterze. W ich skład wchodzą 3 pokoje biurowe, sala konferencyjna z zapleczem socjalnym, korytarz.

Ofertę należy złożyć w zamkniętej kopercie z dopiskiem: „Oferta najmu pomieszczeń w budynku Placówki Terenowej w Zambrowie przy ul. Obrońców Zambrowa 4" do dnia 29.11.2013 r., godz. 12.00 w kancelarii KRUS OR w Białymstoku 15-099 Białystok, ul. Legionowa 18.

Telefon kontaktowy - 86 2708425 Elżbieta Kotowska główny specjalista PT KRUS w Zambrowie.

A124901i3w01a

OGŁOSZENIE

Burmistrz Moniek ogłasza:

I. drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Mońki, położonej we wsi Kulesze gm. Mońki, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka Nr 398/7 o pow.0,37 ha (KW Nr BI1B/00216828/5) przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Mońki pod budownictwo mieszkaniowe zagrodowe.
Cena wywoławcza - 23 000 zł
Wysokość wadium - 3 000 zł
Cena nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT.

Działka zabudowana jest drewnianym budynkiem mieszkalnym o pow. zabudowy 39,77 m² oraz budynkami gospodarczymi. Wszystkie budynki znajdujące się stanie technicznym. Działka porośnięta drzewami i krzewami wymagającymi wycinki.

II. czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Mońki, położonej w Mońkach przy ul. Ełckiej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka Nr 320/3 o pow. 8039 m² i udz. ½ w dz. Nr 320/1 o pow. 27 m² (KW Nr BI1B/00017168/5) - przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Mońki pod teren przemysłowy.
Cena wywoławcza - 200 000 zł
Wysokość wadium - 20 000 zł

Cena wywoławcza nieruchomości nie zawiera podatku VAT. Do ceny nieruchomości uzyskanej w przetargu doliczony zostanie 23% podatek VAT.

Przetarg przeprowadzony zostanie w dniu 10 grudnia 2013 r. o godz. 10⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miejskiego w Mońkach, ul. Słowackiego 5a, sala konferencyjna, II piętro.

Wadium należy wpłacić w gotówce na rachunek Urzędu Miejskiego w Mońkach Nr 29808500050007296420000030 Bank Spółdzielczy w Mońkach, lub bezpośrednio do kasy tut. Urzędu, najpóźniej do dnia **6 grudnia 2013 r.** Za datę wniesienia wadiumm uważa się datę wpływu wymaganej kwoty na wskazany rachunek bankowy.

Przed otwarciem przetargu jego uczestnik zobowiązany jest przedłożyć komisji przetargowej dowód wniesienia wadium, dowód tożsmości, osoby prawne ksero aktualnego wypisu z właściwego rejestru (oryginał do wglądu).

Wadium wpłacone w gotówce przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zaliczone będzie na poczet ceny nabycia nieruchomości. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się w ciągu trzech dni od dnia przetargu, przelewem na podany przez nich rachunek bankowy lub w kasie tut. Urzędu.

Wadium podlega przepadkowi w razie uchylenia się od zawarcia umowy uczestnika, który wygrał przetarg.

Koszty sporządzenia umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego ponosi nabywca nieruchomości.

Przetarg może być odwołany na zasadach określonych w art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2010 r. Dz. U. Nr 102, poz. 651 ze zm.).

Bliższych informacji można zasięgnąć w Urzędzie Miejskim w Mońkach, ul. Słowackiego 5a, pok. Nr 215 lub 217 oraz telefonicznie pod Nr 85 716-27-56.

A124161i3w01e

OGŁOSZENIE

I. Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Suwałkach, informuje członków posiadających zawarte umowy określające kolejność przydziału mieszkania, o możliwości nabycia mieszkania na zasadzie prawa odrębnej własności:

1. **ul. Młynarskiego 15 m 40** wkład budowlany – **120 000 zł** (I piętro) pow. uż. – 47,23 m², 2 pokoje
2. **ul. Pułaskiego 87 m 9** wkład budowlany - **131 600 zł** (IV piętro) pow. uż. 59,98 m², 3 pokoje.

Mieszkania można oglądać po uprzednim umówieniu się telefonicznie pod numerem
- poz. 1 **87 563 07 51**
- poz. 2 **87 563 07 53**

Nabywca może ubiegać się o dofinansowanie do wymiany stolarki okiennej. Nabywca ponosi koszty: wyceny mieszkania, wykupu gruntu oraz zawarcia notarialnej umowy i założenia księgi wieczystej.

Deklarację nabycia mieszkania uprawnieni członkowie mogą składać w Spółdzielni (pokój nr 1) w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15.11.2013 r.

W przypadku zgłoszenia się kilku uprawnionych pierwszeństwo mają najdłużej oczekujący.

II. W przypadku braku chętnych, w/w mieszkania zostaną zbyte na ustnym przetargu nieograniczonym w formie ustanowienia prawa odrębnej własności i przeniesienia własności. **Przetarg odbędzie się 19.11.2013 r. w biurze ul. Korczaka 2A pokój Nr 2**
- godz. 8.00 poz. 1 wadium 12 000 zł
- godz. 8.20 poz. 2 wadium 13 200 zł

Wadium należy wpłacić w Spółdzielni (okienko Nr 11 najpóźniej na 30 minut przed przetargiem.

W przypadku odstąpienia przez wygrywającego od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz Spółdzielni.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia bądź odwołania przetargu bez podania przyczyn.

Bliższe informację o lokalu można uzyskać w biurze Spółdzielni pok. Nr 15 lub telefonicznie 87 563- 03- 63 oraz w internecie www.ssm.suwałki.pl

A108313w04e

Tenis >>

Turniej ośmiu wspaniałych

W Londynie rozpoczął się kończący sezon tenisowy turniej ATP World Tour Finals z udziałem ośmiu najlepszych zawodników świata. We wczorajszym pierwszym meczu spotkali się Hiszpanie. Rafael Nadal pokonał Davida Ferrera 6:3, 6:2. W poniedziałek Szwajcar Stanislas Wawrinka zwyciężył w tej samej grupie Czecha Tomasa Berdycha 6:3, 6:7 (0:7), 6:3

W pojedynku w grupie B, Argentyńczyk Juan Martin del Potro wygrał z Francuzem Richardem Gasquetem 6:7 (4-7), 6:3, 7:5.

W meczu rozpoczynającym zawody deblistów, Mariusz Fyrstenberg i Marcin Matkowski pokonali pakistańsko-holenderski debel Aisam-ul-Haq Qureshi, Jean-Julien Rojer 6:3, 7:6 (10-8).

W drugim spotkaniu deblowym występujący w innej grupie Hiszpanie David Marrero i Fernando Verdasco zwyciężyli swoich rodaków Marcela Granollersa i Marca Lopeza 6:1, 6:4. **(PAP)**

▲ **Gra pojedyncza.**
Grupa A: Stanislas Wawrinka (Szwajcaria) - Tomas Berdych (Czechy) 6:3, 6:7 (0-7), 6:3; Rafael Nadal (Hiszpania) - David Ferrer (Hiszpania) 6:3, 6:2.
Grupa B: Juan Martin del Potro (Argentyna) - Richard Gasquet (Francja) 6:7 (4-7), 6:3, 7:5
▲ **Gra podwójna.**
Grupa A: Mariusz Fyrstenberg, Marcin Matkowski (Polska, 8) - Aisam-ul-Haq Qureshi, Jean-Julien Rojer (Pakistan, Holandia, 4) 6:3, 7:6 (10-8).

Lotto

Losowania z 4 listopada
Kaskada: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 16, 17, 21, 24
Joker 22 **Cztery liczby ze zbioru 50 liczb:** 1, 14, 30, 34
Multi Multi (godz. 14): 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 34, 37, 38, 40, 41, 49, 52, 54, 62, 71, 77, 80 **Plus.** 54.
Multi Multi (21.40): 3, 4, 7, 8, 21, 22, 23, 26, 30, 31, 35, 36, 39, 42, 45, 48, 63, 72, 73, 76 **Plus.** 36.

Piłka nożna >> Borussia Dortmund podejmuje Arsenal Londyn

Znów polskie pojedynki

PAP
sport@wspolczesna.pl

Robert Lewandowski w ataku Borussii Dortmund kontra Wojciech Szczęsny w bramce Arsenalu Londyn - z punktu widzenia polskich kibiców to najciekawszy pojedynek dzisiejszej 4. kolejki piłkarskiej Ligi Mistrzów.

Lewandowski był bohaterem pierwszego meczu obu zespołów. Przed dwoma tygodniami w Londynie zdobył swoją trzecią bramkę w bieżącej edycji, a 14. łącznie w LM. Zanotował także asystę. Anglikom podpadł jednak za uderzeniem łokciem Laurenta Koscielnego, za co sędzia ukarał go żółtą kartką, a według mediów należała mu się czerwona.

Teraz również oczy ekspertów i sympatyków futbolu będą skupione na nim. W piątek popisał się bowiem hat-trickiem w meczu ligowym z VfB Stuttgart (6:1), a na zdobycie trzech goli potrzebował ledwie 17 minut.

W dobrej dyspozycji jest także Szczęsny. W sobotę cieszył się z wygranej w Premier League z Liverpoolem (2:0), która umocniła „Kanonierów" na czele tabeli, oraz... stuprocentowej podwyżki zarobków. Dzięki nowej umowie z klubem ma, według mediów, zarobić w ciągu czterech lat 20,8 mln funtów.

Środowe spotkanie będzie ciekawe także ze względów statystycznych. Borussia powalczy o ósme z rzędu zwycięstwo w LM na własnym stadionie, a do tego nigdy nie przegrała z drużyną angielską (cztery wygrane, sześć remisów). Natomiast Arsenal wracał z jednym remisem z czterech poprzednich wypraw do Niemiec.

Eastrisian/Wikipedia

Robert Lewandowski w pierwszym meczu z Arsenalem już raz pokonał Wojciecha Szczęsnego

Wśród gości zabraknie prawdopodobnie kontuzjowanych niedawno reprezentantów Anglii Jacka Wilshere'a i Kierana Gibbsa.

Dłużej urazy leczą m.in. Lukas Podolski i Alex-Oxlade Chamberlain.

Z kolei zespołem wicemistrza Niemiec już z ławki rezerwowych będzie mógł dyrygować trener Juergen Klopp, który dwa poprzednie spotkania musiał oglądać z trybun, co było efektem kary nałożonej przez UEFA.

Szkoleniowiec BVB porównał Arsenal to orkiestry, w której wszyscy świetnie znają swoje zadania. „Ale grają raczej spokojne i ciche melodie, a ja preferuję heavy metal" – obrazowo ocenił oba zespoły Klopp.

▲ **Program meczów Ligi Mistrzów**
6 listopada, środa
Grupa E: FC Basel - Steaua Bukareszt (20.45), Chelsea Londyn - Schalke 04 Gelsenkirchen (20.45)

1. Chelsea Londyn	3	6	8-2
2. Schalke 04	3	6	4-3
3. FC Basel	3	4	3-3
4. Steaua Bukareszt	3	1	1-8

Grupa F: Borussia Dortmund - Arsenal Londyn (20.45), SSC Napoli - Olympique Marsylia (20.45)

1. Borussia Dortmund	3	6	6-3
2. Arsenal Londyn	3	6	5-3
3. SSC Napoli	3	6	4-4
4. Olympique Marsylia	3	0	2-7

Grupa G: Zenit Sankt Petersburg - FC Porto (18.00), Atletico Madryt - Austria Wiedeń (20.45)

1. Atletico Madryt	3	9	8-2
2. Zenit Sankt Petersburg	3	4	2-3
3. FC Porto	3	3	2-3
4. Austria Wiedeń	3	1	0-4

Grupa H: Ajax Amsterdam - Celtic Glasgow (20.45), FC Barcelona - AC Milan (20.45)

1. FC Barcelona	3	7	6-1
2. AC Milan	3	5	4-2
3. Celtic Glasgow	3	3	2-4
4. Ajax Amsterdam	3	1	2-7

▲

Tenis stołowy >>

Grand Prix weteranów

Tylko do dziś, do godz. 21 przyjmowane będą zgłoszenia do Grand Prix Polski Weteranów w tenisie stołowym. Turniej, z udziałem najlepszych tenisistów z całej Polski rozegrany zostanie w sobotę i niedzielę, 9-10 listopada w hali Zespołu Szkół Rolniczych CKP przy ul. Suchowolca 26 w Białymstoku.

Szczegółowe informacje dotyczące zapisów dostępne są na stronie internetowej: www.miejskoaktywni.pl

Uczestnicy będą mogli zagrać w następujących kategoriach wiekowych:

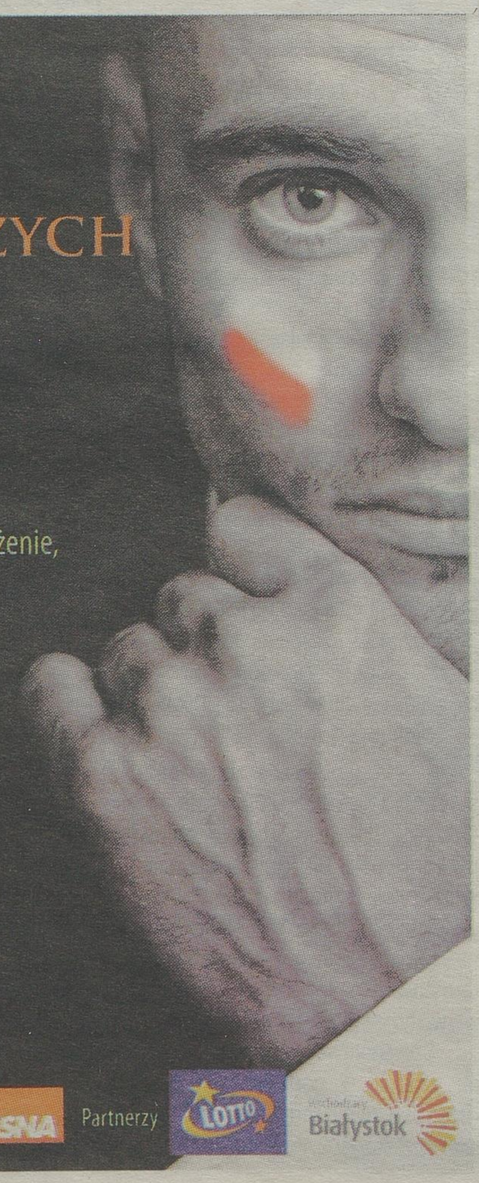
- weteran w wieku 40-49 lat (urodzeni w latach 1965-1974),
- weteran w wieku 50-59 lat (urodzeni w latach 1955-1964),
- weteran w wieku 60-64 lat (urodzeni w latach 1950-1954),
- weteran w wieku 65-69 lat (urodzeni w latach 1945-1949),
- weteran w wieku 70-74 lat (urodzeni w latach 1940-1944),
- weteran w wieku 75-79 lat (urodzeni w latach 1935-1939),
- weteran w wieku powyżej 80 lat (urodzeni w latach 1934 i starsi).

Organizatorami zawodów są: Białostocki Ośrodek Sportu i Rekreacji, UKS Dojlidy Białystok, Polski Związek Tenisa Stołowego oraz Podlaski Okręgowy Związek Tenisa Stołowego. **(mark)**

Krótko

▲ **ZAPASY** Z jednym medalem wrócili zapaśnicy UKS Herkules Łomża z rozegranego w Olsztynie 42 Międzynarodowego Turnieju o Puchar Warmii i Mazur. Srebrny medal w kategorii do 73 kg wywalczył Dawid Plona. Na piątym miejscu w kategorii 47 kg zawody ukończył Kacper Łebkowski, a Michał Lenczewski w kat 59 kg był 12. **(lis)**

59. PLEBISCYT NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH SPORTOWCÓW WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Jeżeli jakiś sportowiec zrobił na Tobie wyjątkowe wrażenie, odniósł spektakularny sukces, zaimponował Ci...
Zgłoś jego kandydaturę do plebiscytu
e-mailowo: **sportowiec@wspolczesna.pl**
telefonicznie: **+48 85 748 96 00**
pocztą tradycyjną na adres:
Gazeta Współczesna
ul. św. Mikołaja 1, 15-419 Białystok
Na zgłoszenia czekamy
od 31.10. do 27.11.2013 r.
Głosowanie i publikacja kandydatów
od 3.12. do 20.12.2013 r.
Organizator GAZETA WSPÓŁCZESNA Partnerzy LOTTO Białystok

59. Plebiscyt „Gazety Współczesnej" >>

Głos Czytelników najważniejszy

W historii Plebiscytu „Gazety Współczesnej" na Najpopularniejszych Sportowców Województwa Podlaskiego najważniejszy głos zawsze należał do kibiców i Czytelników naszej gazety.

To Państwo decydowało o tym kto znajdował się na liście kandydatów, a później kto zostawał numerem 1.

Pierwsze głosowanie odbyło się na specjalnych kuponach, które trzeba było dostarczyć do siedziby redakcji mieszczącej się wówczas przy ul. Kilińskiego 15 w Białymstoku. Kupony jednak nie ukazywały się codziennie, a to z powodu szczupłości łam przeznaczonych na sport. W dodatku w tym czasie w Cortinie d`Ampezzzo trwały VII Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Na pierwszy plebiscyt wpłynęło ogółem 207 kuponów. Z roku na rok plebiscyt rozrastał się. Były i takie plebiscyty, gdzie liczba kuponów przekraczała sumę 10 tysięcy. Dziś głosowanie odbywać się będzie poprzez tradycyjne kupony, ale także i sms-y.

Najpierw jednak do 27 listopada przyjmujemy Państwa kandydatów na plebiscytową listę.
(mark)

promocja
LOTTO Patron
wschodzący Białystok Partner

promocja
Zgłaszam kandydata do tytułu **KUPON**
NAJPOPULARNIEJSZEGO SPORTOWCA ROKU 2013
Imię i nazwisko sportowca
Dyscyplina / Klub
Uzasadnienie zgłoszenia
Imię i nazwisko zgłaszającego

Koszykówka >>

Ze Zniczem z myślą o lidze

A. Chomicz

Dziś Tur Bielsk Podlaski zagra w Pucharze Polski

Drugoligowi koszykarze Tura Bielsk Podlaski dziś o godz. 18 podejmą w II rundzie Intermarche Pucharu Polski zespół Znicza Basket Pruszków.

– Zagramy w najsilniejszym składzie i na pewno podejmiemy walkę – mówi drugi trener Tura Aleksy Olesiuk.

Pruszków to ośrodek z koszykarskimi tradycjami. Dziś jednak walczy na zapleczu ekstraklasy i gra tam ze zmiennym szczęściem. Po sześciu kolejkach z dwoma zwycięstwami i czterema porażkami zajmuje 10. miejsce. W ostatnim spotkaniu przegrał z Sokołem Łańcut 72:76. W I rundzie Pucharu Polski pruszkowianie pauzowali. W ich drużynie gra dobry znajomy białostockich kibiców Rafał Kulikowski występujący przez kilka sezonów w Żubrach.

W drużynie Tura nikt nie narzeka na kontuzje. Do gry powrócili już Piotr Brzozowski, Mirosław Wysocki, Kordian Jóźwiuk.

– Wszyscy są gotowi. Mecz pucharowy na pewno będzie dobrym przetarciem przed ważnym spotkaniem ligowym z Rosą II Radom – stwierdził Olesiuk.

(mark)

Siatkówka >> Dwie ligowe kolejki w ciągu czterech dni. Startujemy już dziś.

Każdy ma dużo do zyskania

Dziś, dwoma meczami drugoligowców, zaczyna się kilkudniowy serial siatkarskich spotkań.

Miłosz Karbowski
mkarbowski@wspolczesna.pl

SKS Hajnówka podejmie Czołg Uniwersytet Warszawski, a Centrum Augustów zagra w Olsztynie z rezerwami AZS-u UWM. Teoretycznie łatwiejsze zadanie czeka hajnowian.

– Nie ma słabych zespołów. nie zakładamy nic innego, tylko walkę na całego. W związku ze świętami wypadliśmy z rytmu meczowego, to też ma znaczenie. Rywala traktujemy bardzo poważnie – mówi trener SKS-u Jerzy Nowik.

Szkoleniowiec i jego zespół są podbudowani dwoma zwycięstwami po trudnych tie-breakach: u siebie z Centrum i w Wołominie z Huraganem.

– W takich momentach decyduje charakter i pokazaliśmy, że go mamy. Nie ukrywam jednak, że liczymy teraz na zwycięstwo bez tie-breaka – dodaje Nowik.

Augustowianie spotkaniem w Hajnówce zaczęli serię meczów z najsilniejszym ekipami grupy czwartej II ligi. Potem pokonali Huragan Międzyrzec Podlaski. Teraz jadą do Olsztyna.

– Teren niełatwy i dobry przeciwnik. Pomogą nam jednak nasi kibice, którzy mieszkają w Olsztynie. Mam nadzieję, że poniosą nas do zwycięstwa za trzy punkty. Uważam, że nas na to stać, tak jak w następnym spotkaniu, z MOS-em Wola Warszawa – mówi grający trener Centrum Wojciech Iwanowicz.

Dziś zaczyna się także 6. kolejka I ligi. Ślepsk Suwałki swoje spotkanie z Pekpolem Ostrołęka rozegra jednak w czwartek. Piątek to krótka przerwa w siatkarskich emocjach, a w sobotę już następna kolejka. M. in. w Augustowie odbędzie się wspomniany mecz na szczycie grupy czwartej drugoligowców: Centrum – MOS Wola.

A. Chomicz

W ciągu kilku dni siatkarze SKS-u Hajnówka (czerwone koszulki) i Centrum Augustów (szare stroje) mogą umocnić swoje pozycje w czubie drugoligowej tabeli

Program 7. kolejki grupy czwartej II ligi (dziś):
SKS Hajnówka – Czołg AZS UW Warszawa (godz. 18, sala LO DNJB przy ul. Piłsudskiego), AZS UWM II Olsztyn – Centrum Augustów (godz. 19), Zawkrze Mława – MOS Wola Warszawa, Huragan Międzyrzec Podlaski – Huragan Wołomin, Wicher Wilkasy – Stoczniowiec Gdańsk.

1. MOS Wola Warszawa	6	15	16:7
2. Centrum Augustów	**6**	**13**	**15:7**
3. Huragan Wołomin	6	12	14:9
4. Hajnówka	**6**	**11**	**15:10**
5. AZS UWM II Olsztyn	6	11	13:10
6. Huragan Międzyrzec	6	11	14:11
7. Stoczniowiec Gdańsk	5	7	8:10
8. Czołg AZS UW	6	4	6:16
9. Wicher Wilkasy	6	3	7:15
10. Zawkrze Mława	5	0	2:15

Program 6. kolejki I ligi: Ślepsk Suwałki – Pekpol Ostrołęka (czwartek, 7.11, godz. 17). Dziś grają: Avia Świdnik – AGH 100RK Kraków, Stal Nysa – Krispol Września, KPS Siedlce – TKS Tychy, Kęczanin Kęty – Cuprum Lubin, MKS Będzin – Camper Wyszków.

Koszykówka >> Rozgrywki młodzieżowe. Dziewczęta grają na Mazowszu, chłopcy na Podlasiu.

Juniorki starsze Gimbasketu Białystok zaliczyły falstart

Trwają rozgrywki zespołów młodzieżowych. Dziewczęta z UKS Gimansket 15 Białystok z powodu braku rywali w naszym regionie walczą z drużynami mazowieckimi.

Juniorki strasze prowadzone przez trenera Marka Kubiaka zaliczyły falstart przegrywając dwa pierwsze mecze z Basketem Ostrołęka 63:70 i Huraganem Wołomin 82:70. – Niestety, dziewczęta uczą się w klasach maturalnych lub na studiach i z tego powodu mniej trenują. To wszystko później odbija się na naszej grze – stwierdza Kubiak

ROZGRYWKI W STREFIE MAZOWIECKIEJ

Juniorki starsze (U-20)
MUKS Unia Basket Ostrołeka – UKS Gimbasket 15 Białystok 70:63, UKS Gimbasket 15 Białystok – Huragan Wołomin 70:82

1. Huragan	1	2	82:70
2. Unia Basket	1	2	70:63
3. Gimbasket	**2**	**2**	**140:145**

Juniorki (U-18)
UKS La Basket Warszawa – Gimbasket 15 Białystok 51:79, Gimbasket 15 Białystok – SKS 12 I Warszawa 73:35, MUKS Piaseczno – Gimbasket 42:58, Gimbasket – SKS 12 II Warszawa 69:45, Gimbasket – Trójka OSiR Żyrardów 56:60.

1. Gimbasket 15 Białystok	**5**	**9**	**335-233**
2. Trójka-OSiR Żyrardów	4	8	251-208
3. Huragan Wołomin	4	8	294-246
4. Unia Basket Ostrołęka	4	6	292-220
5. SKS 12 I Warszawa	4	6	259-226
6. Piaseczno	4	5	215-245
7. SKS 12 II Warszawa	4	5	201-262
8. La Basket Warszawa	4	4	245-295
9. GKK Grodzisk Maz.	3	3	96-253

Młodziczki (U-14)
Gimbasketm 15 Białystok – Trójka OSiR Żyrardów 57:56, Gimbasket 15 Białystok – SKS 12 Warszawa 125:8

1. Sokołów SA OSiR	2	4	211-61
2. Gimbasket 15 Białystok	**2**	**4**	**182-64**
3. Huragan Wołomin	2	4	207-108
4. Trójka-OSiR Żyrardów	2	3	140-103
5. UKS 4 Ursus	2	3	148-109
6. UKS Nowa Wieś	2	3	168-127
7. MUKS 21 Płock	2	3	135-131
8. UKS AS Glinojeck	2	2	87-207
9. PTS Lider Pruszków	2	2	35-191
10. SKS 12 Warszawa	2	2	35-247

PODLASKA LIGA JUNIORÓW
MTS Zambrów – Nenufar-Kode Ełk 45:104, MOSiR Bielsk Podlaski – PKK Żubry Białystok 36:95, MTS Zambrów – MOSiR Bielsk Podlaski 52:100,LLKS Ostrowianka Ostrów Maz.– Nenufar-KODE Ełk 42:83, PKK Żubry Białystok - MTS Zambrów 119:41.

1. Żubry Białystok	2	4	214:77
2. Nenufar-Kode Ełk	2	4	187:87
3. MOSiR Bielsk Podlaski	2	3	136:147
4. MTS Zambrów	3	3	138:323
5. LKS Ostrowianka	1	1	42:83

PODLASKA LIGA KADETÓW
MKS Batory 18 Białystok – PKK Żubry II Białystok 52:58, LKS Ostrowianka Ostrów Maz. – GUKS Olimpijczyk Łomża 34:103, UKS Łapa Łapy – MOSiR Bielsk Podlaski 20:120, PKK Żubry II Białystok – LKS Ostrowia Ostrów Maz. 66:21, GUKS Olimpijczyk Łomża – UKS Łapa Łapy 140:24, PKK Żubry I Białystok – GUKS Olimpijczyk Łomża 93:62, LKS Ostrowianka Ostrów Maz. – MKS Batory 18 Białystok 34:52, UKS Łapa Łapy – PKK Żubry II Białystok 18:118, MKS Batory 18 Białystok – UKS Łapa Łapy 134:34, PKK Żubry II Białystok – PKK Żubry I Białystok 55:86, GUKS Olimpijczyk Łomża – MOSiR Bielsk Podlaski 64:52

1. GUKS Olimpijczyk Łomża	4	7	369:203
2. PKK Żubry II Białystok	4	7	297:177
3. Batory 18 Białystok	3	5	238:126
4. PKK Żubry I Białystok	2	4	179:117
5. UKS Łapa Łapy	4	4	96:512
6. MOSiR Bielsk Podlaski	2	3	172:84
7. LKS Ostrowianka	3	3	89:221

PODLASKA LIGA MŁODZIKÓW
UKS Łapa Łapy – MOSiR Bielsk Podlaski 43:56, UKS Dziewiątka Łomża – UKS Łapa Łapy 74:32, SPK Białystok – PKK Żubry Białystok 107:16, PKK Żubry Białystok – UKS Dziewiątka Łomża 32:36, MKS Batory 18 Białystok - SPK Białystok 26:81, UKS Dziewiątka Łomża – MOSiR Bielsk Podlaski 70:47, SPK Białystok - UKS Łapa Łapy 106:14.

1. SPK Białystok	3	6	294:56
2. UKS Dziewiątka Łomża	3	6	180:111
3. MOSiR Bielsk Podlaski	2	3	103:113
4. UKS Łapa Łapy	3	3	89:236
5. PKK Żubry Białystok	2	2	48:143
6. MKS Batory 18 Białystok	1	1	26:81

(mark)

A. Zgrjet

Fragment meczu juniorek Gimbasketu 15 Białystok (białe stroje) z SKS 12 Warszawa

GAZETA WSPÓŁCZESNA

Wydawca: Media Regionalne Spółka z o.o. 00-838 Warszawa, ul. Prosta 51. **Redakcja:** 15-419, Białystok, ul. św. Mikołaja 1; **Dyrektor Zarządzający Oddziału:** Krzysztof Paliński; **Redaktor Naczelny:** Konrad Kruszewski - tel. 85 748 74 00, fax 85 748 74 01; **Sekretariat Redakcji** - tel. 85 748 74 74; **Dział Sportowy** - tel. 85 748 74 80; **Dział Magazynu** - tel. 85 748 74 58. **Biuro Reklam i Ogłoszeń** - tel. 85 748 96 02; **KRAMIK** - tel. 85 748 74 48; **Przedstawiciele Handlowi** - tel. 85 748 74 41.
ODDZIAŁY REDAKCJI: Bielsk Podlaski tel./fax 85 730 67 86; **SUWAŁKI** ul. Kościuszki 78a lok.4, 16-400, tel./fax 87 566 30 00, 87 566 75 70, biuro ogłoszeń - tel./fax 87 566 57 26; **ŁOMŻA** ul. Długa 6, 18-400, tel. 86 216 78 99, 86 215 10 25, biuro ogłoszeń - tel/fax. 86 216 56 97; **EŁK** ul. Pułaskiego 24, 19-300,tel. 87 621 59 16, 87 621 08 05, fax 87 610 85 05, biuro ogłoszeń - tel. 87 610 85 05.
Druk: Drukarnia w Ignatkach, Ignatki 40/2, 16-001 Kleosin.
Prenumeratę przyjmują „RUCH" SA (Białystok, Ełk, Łomża, Ostrołęka), Urzędy Pocztowe oraz listonosze do 20. każdego miesiąca; informacje: Dział Kolportażu - tel./fax 85 748 74 24.
Nr indeksu 350133. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 1 b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych Media Regionalne Sp. z o.o. zastrzega, że dalsze rozpowszechnianie materiałów opublikowanych w „Gazecie Współczesnej" jest zabronione bez zgody Wydawcy.

GW sport
www.wspolczesna.pl

Piłkarz Jagiellonii Michał Pazdan został powołany przez trenera Adama Nawałkę do reprezentacji Polski

ISSN 0137-9488

Piłka nożna >> Oceny piłkarzy Jagi po meczach z Lechem i Piastem

Jagiellończyk zmienny jest

W ostatnich spotkaniach piłkarze Jagiellonii dostosowali się do poziomu rywali. Nadal przeszkadzają im grać sędziowie.

Miłosz Karbowski, (mark)
sport@wspolczesna.pl

Przeciwko piłkarsko mocnemu Lechowi białostoczanie pokazali sporo atutów i wielką determinację. Przedwczoraj, w meczu z Piastem Gliwice zrobili sobie tyle samo krzywdy, ile wyrządzili im sędziowie. Przypomnijmy, że Daniel Stefański z Bydgoszczy, wbrew swojej pierwszej decyzji, dał się przekonać asystentowi – Sławomirowi Siejce – i sprezentował „jedenastkę" gliwiczanom przy stanie 1:0 dla gości.

To drugi raz w trzech ostatnich kolejkach kiedy artiber ewidentnie myli się na niekorzyść żółto-czerwonych i wypacza w ten sposób wynik. Siejka przyznał się już do błędu (a był spory, bo Ugo Ukah zagrał piłkę ręką metr przed linią pola karnego!), ale co z tego? To brzmi teraz jak kpina – liniowy musiał być niezwykle pewien swojej decyzji, skoro zmienił pierwotną ocenę arbitra głównego.

– To jest trzeci mecz, w którym sędziowie robią nam krzywde. To jest po prostu skandal. Zostawiamy mnóstwo zdrowia na boisku, błędy się zdarzają, ale decyzje arbitra muszą być sprawiedliwe – mówił Ukah.

Podobny klops przydarzył się Pawłowi Pskitowi z Łodzi, arbitrowi spotkania Jagi z Górnikiem. Nie zobaczył ewidentnego faulu na Dawidzie Plizdze w polu karnym. Gdyby podjął właściwę decyzję białostoczanie prawdopodobnie wygraliby to spotkanie. Pskit był najsłabszym aktorem widowiska, nie potrafiąc ocenić poziomu agresji piłkarzy (a ten był odpowiedni – grali twardo, ale fair). Sam natomiast swoją nieudolnością agresję wywołał. Trzeci mecz, o jakim wspomniał Ukah, zdarzył się we Wrocławiu w Pucharze Polski. Tam akurat, mimo faktu, że Śląsk „grał" momentami „w 12", podopieczni Piotra Stokowca sobie poradzili.

Sumując, gdyby nie sędziowskie błędy Jaga mogła mieć teraz sześć punktów więcej i zajmować 5. miejsce w tabeli – to oczywiście założenie idealne. Bez wątpienia białostoczanie sami dołożyli trzy grosze do tego, że zostają z 18 „oczkami", szczególnie w Gliwicach. Takiej Jagi, niekreatywnej, chaotycznej na tle miernego rywala, nie chcemy oglądać.

PAP

Bekim Balaj (pierwszy z lewej) walczył o każdą piłkę, dostawał jednak mało celnych podań

Noty piłkarzy Jagiellonii za mecz z Piastem (skala 0-6)

Krzysztof Baran – 3. Bramki przepuścił po karnym i główce nie do obrony. Poza tym bezbłędny.

Adam Waszkiewicz – 2. Młody piłkarz grał niepewnie, popełniał błędy. Na plus wrzutka, po której Piast sprezentował Jadze bramkę.

Ugochukwu Ukah – 0. Solidny, ale zobaczył czerwoną kartke, a reguły rankingu są nieubłagane, więc „0".

Michał Pazdan – 3,5. Na tle kolegów, zdecydowanie się wyróżniał. Szkoda, że nie sięgnął piłki przy dośrodkowaniu, kiedy padł zwycięski gol dla rywali.

Giorgi Popchadze – 2,5. Stać go na wiele więcej. Niezbyt pewny w defensywie, niewidoczny w ofensywie.

Jakub Tosik – 1,5. Nie nadążał, faulował, zmieniowy w przerwie.

Alexis Norambuena – 1. Po coraz lepszych występach poczuł się chyba zbyt pewnie. Obok sędziego, winowajca przełomowej sytuacji meczu. Stracił piłkę dryblując przed polem karnym Jagi. To nie był jego jedyny błąd.

Maciej Gajos – 1,5. Aktywność to za mało na ekstraklasę. Wiele strat, w żadnym stopniu nie udało mu się zastąpić Daniego Quintany.

Dawid Plizga – 3. Najbardziej ruchliwy w ofensywie, dobrze egzekwował stałe fragmenty gry.

Nika Dzalamidze – 1,5. Chyba nie w pełni sił. Grał tylko w pierwszej połowie, a wtedy cała Jaga w ofensywie praktycznie nie istniała.

Bekim Balaj – 3. Koledzy nie byli w stanie stworzyć mu bramkowej okazji, przytomnie skorzystał więc z kuriozalnego błędu rywali. Żyje z podań, a tych miał jak na lekarstwo.

Karol Mackiewicz – 1. Potrzebuje ogrania, jak ryba wody. Po wejściu w przerwie zagubiony, podjął sporo złych decyzji.

Adam Dźwigała – 2. Zastąpił w przerwie Tosika. Niewiele lepszy, spóźnił się też w powietrznej walce przy bramce na 2:1.

Mateusz Piątkowski – bez oceny, grał za krótko.

Noty za mecz z Lechem

Krzysztof Baran 5 – Adam Waszkiewicz 3,5, Ugo Ukah 4, Michał Pazdan 4, Giorgi Popchadze 3,5, Alexis Norambuena 3,5, Adam Dźwigała 3, Jakub Tosik 2,5, Dawid Plizga 4, Dani Quintana 4,5, Tomasz Porębski 2,5, Nika Dzalamidze 4, Maciej Gajos 3, Mateusz Piątkowski 3.

Czołówka Rankingu „Współczesnej" po 15 kolejkach

1. Michał Pazdan - 49,5
2. Dani Quintana - 49.
3. Mateusz Piątkowski - 40,5,
4. Jakub Tosik - 37,
5. Bekim Balaj - 35,5,
6. Jakub Słowik - 35,
7. Maciej Gajos - 32,5
   Dawid Plizga - 32,5,
9. Alexis Norambuena - 29,5
10. Jonatan Straus - 28,5,

Pełny ranking na www.wspolczesna.pl

Piłka nożna >>

Porażka Zawiszy

Zawisza Bydgoszcz – najbliższy rywal Jagiellonii, przegrał wczoraj z Ruchem Chorzów 0:1 w meczu kończącym 15. kolejkę spotkań T-Mobile Ekstraklasy. Przegrał i stracił Herolda Goulona, który ukarany został czerwona kartką. **(mark)**

Ruch Chorzów – Zawisza Bydgoszcz 1:0 (0:0).
Bramki: 1:0 – Grzegorz Kuświk (89).
Żółte kartki: Babiarz (Ruch); Gevorgyan, Luis Carlos (Zawisza). **Czerwona kartka:** Herold Goulon (27, Zawisza).
Sędziował: Jarosław Rynkiewicz (Zielona Góra). **Widzów:** 5 500.

1. Legia	15 31	34-17
2. Górnik	15 28	27-19
3. Wisła	14 27	20-8
4. Pogoń	15 26	24-20
5. Lech	15 23	19-15
6. Cracovia	15 23	22-19
7. Ruch	15 22	18-19
8. Śląsk	15 20	23-19
9. Zawisza	15 19	22-19
10. Lechia	15 19	20-23
11. Jagiellonia	**15 18**	**23-22**
12. Piast	15 18	15-25
13. Korona	15 15	22-28
14. Widzew	15 14	16-31
15. Zagłębie	15 12	11-19
16. Podbeskidzie	14 9	10-23

Program 16. kolejki:
8.11 (piątek):
Jagiellonia Białystok – Zawisza Bydgoszcz (18:00); Górnik Zabrze – Wisła Kraków (20:30)
9.11 (sobota)
Piast Gliwice – Cracovia (15.30); Podbeskidzie Bielsko-Biała – Lechia Gdańsk (18:00); Lech Poznań – Ruch Chorzów (20:30)
10.11 (niedziela)
Śląsk Wrocław – Korona Kielce (15:30); Widzew Łódź – Legia Warszawa (18:00)
11.11 (poniedziałek)
Pogoń Szczecin – Zagłębie Lubin (18:00)

Piłka nożna >> PP

Strącona Korona

We wczorajszym spotkaniu 1/8 finału Pucharu Polski pierwszoligowa Arka Gdynia rozbiła na własnym stadionie Koronę Kielce 5:1 (1:1) i awansowała do ćwierćfinału. **(mark)**

Arka Gdynia – Korona Kielce 5:1 (1:1).
Bramki: 1:0 – Michał Rzuchowski (13), 1:1 – Mateusz Janiec (23), 2:1 – Łukasz Jamróz (58), 3:1 – Mateusz Szwoch (73), 4:1 – Piotr Tomasik (88), 5:1 – Michał Rzuchowski (90).
Żółte kartki: Juraszek, Wojowski, Radzewicz (Arka); Janiec, Markovic, Trojanowski (Korona).

Program pozostałych spotkań 1/8 finału Pucharu Polski
środa, 6 listopada: Miedź Legnica – Lech Poznań (18)
czwartek, 7 listopada: Sandecja Nowy Sącz – Widzew Łódź (17.00)
18 grudnia: Górnik Zabrze – Legia Warszawa (19.00)

Wyniki wcześniej rozegranych spotkań:
GKS Katowice – **Zawisza Bydgoszcz** 0:1 (0:0)
Śląsk Wrocław – **Jagiellonia Białystok** 0:1 (0:0)
Wisła Kraków – **Lechia Gdańsk** 0:1 (0:0)
GKS Tychy – **KGHM Zagłębie Lubin** 0:1 (0:0)
ćwierćfinały - 18/19 i 25/26 marca
półfinał - 8/9 i 15-16 kwietnia
finał - 2 maja na Stadionie Narodowym w Warszawie.

Piłka nożna >> Ostatnie mecze 1/8 finału Pucharu Polski na szczeblu województwa podlaskiego

Wasilków krok bliżej do... europejskich pucharów

KS Wasilków wyeliminował wczoraj trzecioligową Warmię Grajewo w wojewódzkich rozgrywkach Pucharu Polski. Nic dziwnego, że trenerowi lidera IV ligi, Arturowi Woronieckiemu dopisuje humor.

– Jesteśmy krok bliżej europejskich pucharów! – wypalił w szatni szkoleniowiec do podopiecznych.

Na boisku wasilkowianie nie żartowali. W pierwszych 20 minutach zepchnęli gości do głębokiej defensywy. Ataki zwieńczyli golem ze stałego fragmentu gry. W 17. minucie Wojciech Kobeszko wrzucił piłkę z rogu na krótki słupek, a jeden z wysokich stoperów gospodarzy, Piotr Dąbrowski nie dał szans Krzysztofowi Gieniuszowi.

Potem gospodarze uspokoili grę, ale do końca byli stroną przeważającą. Stworzyli sobie kilka sytuacji, w których dobrze spisywał się Gieniusz. Warmia osłabiona brakiem kluczowych zawodników: Marcina Arciszewskiego i Tomasza Dzierzgowskiego, miała tylko jedną okazję w końcówce. Łukasz Trochim nie dał się pokonać.

– O ile w lidze graliśmy ostatnio bardzo dobrze, teraz było odwrotnie w każdym elemencie. Wasilków awansował całkowicie zasłużenie – mówi trener „Wilków" Leszek Zawadzki.

A. Zgiet

Trwa triumfalny marsz KS-u Wasilków, także w Pucharze Polski

– Zwycięstwo pokazało chłopakom, że to, co robimy, idzie w dobrym kierunku. To także „zielone światło" dla ludzi, którzy chcą pomóc klubowi. Udowodniliśmy, że już teraz, po ewentualnym awansie, nie musielibyśmy „przyjmować" w trzeciej lidze po kilka goli, ale skutecznie walczyć na tym poziomie – mówi Woroniecki.

W drugim wczorajszym spotkaniu, kończącym fazę 1/8 finału Magnat Juchnowiec przegrał po dogrywce z Promieniem Mońki 1:3.

(milk)

1/8 finału Okręgowego Pucharu Polski:
KS Wasilków – Warmia Grajewo 1:0 (1:0). Bramka: 1:0 – P. Dąbrowski 17
KS Wasilków: Trochim – Zacharczuk, P. Dąbrowski, Gliński, Butkiewicz – Kuleszczyk, Rybnik – Romaniuk (75 Godlewski), Kobeszko, Sobolewski (85 J. Czaczkowski) – Zieliński (46 M. Czaczkowski).
Warmia: Gieniusz – Osypiuk, Koszczuk, Lekenta, Olszyński (46 Tuzinowski) – Kozikowski (60 Baczewski), Strzeliński, Cybulski, Golubiewski (46 Sypytkowski), Randzio, Gutowski (46 Chyliński).

Magnat Juchnowiec – Promień Mońki 1:3 po dogrywce (0:0). Bramki: 0:1 – Zalewski 99, 0:2 – Popławski 110 z karnego, 1:2 – Jendruczek 115 z karnego, 1:3 – Popławski 117.

Komplet ćwierćfinalistów: ŁKS 1926 Łomża, Jagiellonia II Białystok, Wissa Szczuczyn, Promień Mońki (III liga), KS Wasilków, Cresovia Siemiatycze (IV liga), Włókniarz Białystok, Pomorzanka Sejny (klasa okręgowa).

GAZETA WSPÓŁCZESNA

ŻYCIE W OBRAZKACH

str. 2 Jak zmieniała się piłka

str. 4 Przekleństwa i wulgaryzmy

str. 7 Leczenie kolorami

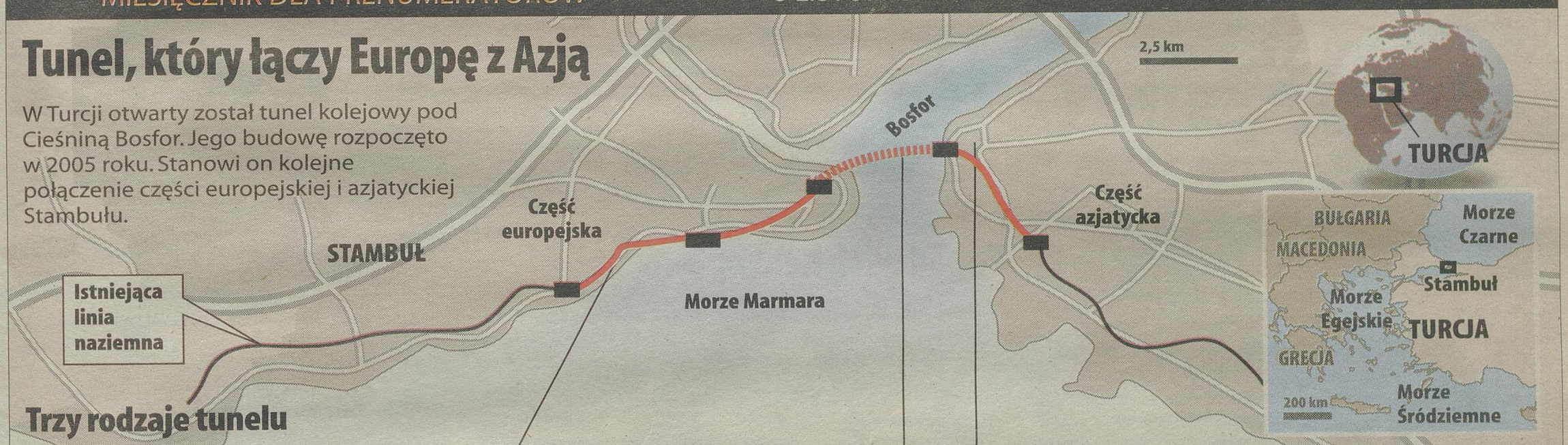
str. 13 Nowy portret rodziny

str. 15 Parkour, czyli jak pokonać własne miasto

MIESIĘCZNIK DLA PRENUMERATORÓW 6 LISTOPADA 2013

Tunel, który łączy Europę z Azją

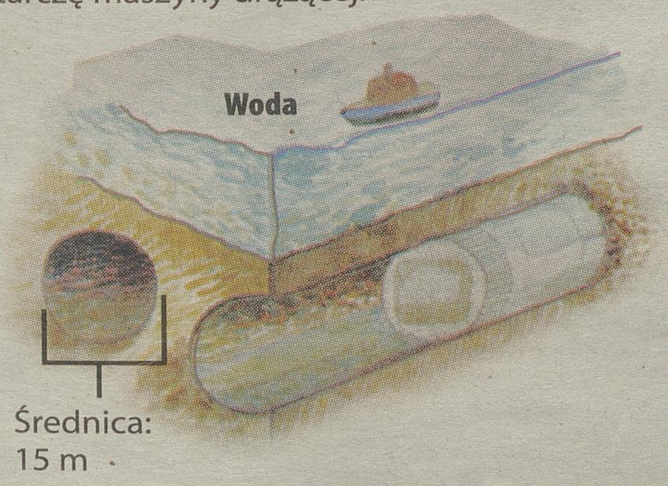
W Turcji otwarty został tunel kolejowy pod Cieśniną Bosfor. Jego budowę rozpoczęto w 2005 roku. Stanowi on kolejne połączenie części europejskiej i azjatyckiej Stambułu.

Trzy rodzaje tunelu

Drążony

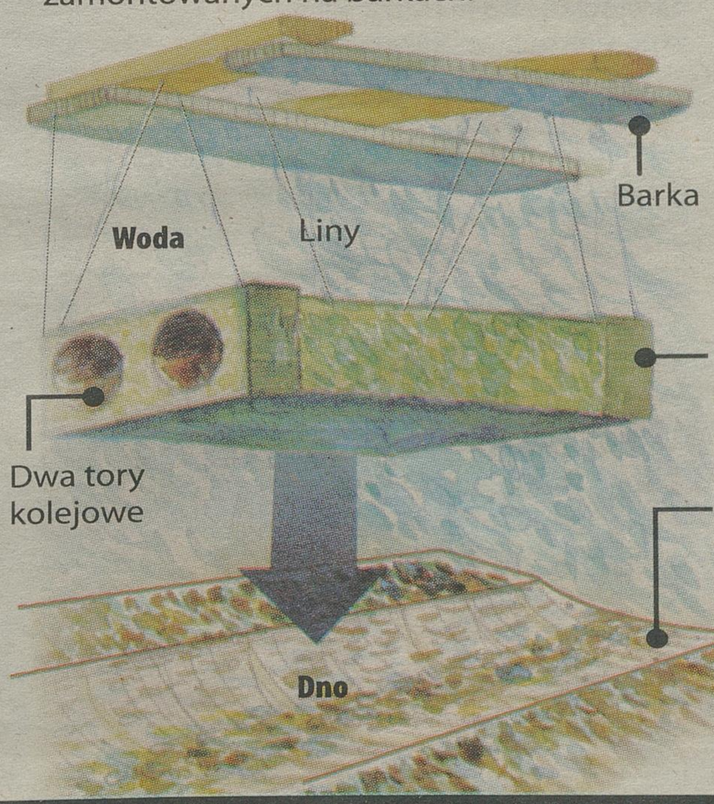
Tunel jest wiercony w skale przez tarczę maszyny drążącej.

Zatapiany

1 Segmenty tunelu są wykonywane w suchym doku, następnie transportowane na miejsce.

2 Układanie segmentów na dnie morza odbywa się przy pomocy wciągarek linowych zamontowanych na barkach.

Budowany w wykopie

W przypadku kruchych skał lub miękkiego podłoża tunel jest budowany w wykopie.

3 Po osadzeniu w rowie na dnie morza segmenty są łączone.

4 Na koniec rów zostaje zasypany, a góra segmentów pokryta warstwą ochronną.

Kilka faktów

- Początkowo tunel miał być gotowy w 2009 r.
- Tunel ma długość 13,6 km, w tym pod wodą biegnie na odcinku 1,4 km.
- Wg prognoz rządowych, docelowo tunelem ma podróżować do 1,5 mln pasażerów dziennie.
- Tunel powinien wytrzymać wstrząsy o sile 9,0 stopni w skali Richtera.

© 2013.10.30 MCT/Bulls

Źródło: Istanbul Strait Crossing

Jak zmieniała się piłka

Sport polegający na kopaniu mniej lub bardziej okrągłego przedmiotu znany jest od wieków. Jednak dopiero odkrycie sposobu wulkanizacji kauczuku przez Charlesa Goodyeara umożliwiło opracowanie współczenej piłki.

1836
Charles Goodyear patentuje wulkanizację kauczuku.

1855
Goodyear projektuje i wykonuje pierwszą piłkę gumową.

1862
H.J. Lindon opracowuje jedną z pierwszych nadmuchiwanych dętek gumowych do piłek. Piłka jest nadal twarda i owalna.

Gumowy pęcherz

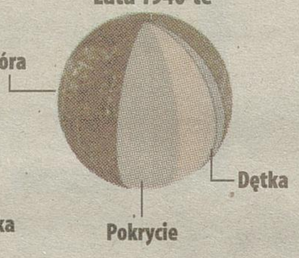
1872
Angielska Federacja Piłkarska ustala wymagane parametry piłki: kształt okrągły o średnicy 68,6-71,1 cm. Ta zasada obowiązuje w obecnych przepisach FIFA.

Lata 1900-ne

Piłki posiadają dętkę pokrytą brązową skórą.

Lata 1940-te

Wprowadzenie szkieletu pomiędzy dętką i pokryciem zewnętrznym umożliwiło łatwiejsze kontrolowanie kształtu piłki.

1888
Dzięki wsparciu Ligi Angielskiej rusza masowa produkcja piłek do gry w piłkę nożną. Materiałem jest skóra cielęca.

1937
Regulaminowa masa piłki zostaje zwiększona z 368-425 g do 397-454 g.

1951
Na boisku pojawiła się biała piłka, która była lepiej widoczna w świetle lamp stadionowych.

1956

Oficialny rozmiar piłki: 68,6-71,1 cm średnicy; masa 397-454 g.

Lata 1960.
Pierwsza piłka wykonana całkowicie z materiału syntetycznego.

Lata 1970-te
W MŚ zostaje użyta piłka wykonana z 32 białych i czarnych paneli (typ Buckminster).

2004
Pojawiają się nowe materiały i wzory piłek: piłka zapewnia precyzję lotu, jest wodoodporna, wykorzystuje całą energię kopnięcia (nie pochłania energii), jest miękka i bezpieczna w grze głową.

2012
Podczas Euro 2012 używana była piłka Adidas Tango 12. Jej panele są łączone termiczne, aby zapewnić stabilny tor lotu.

Piłka typu Buckminster
Obecnie najbardziej popularną, używaną w większości oficjalnych spotkań jest piłka wykonana z 32 paneli. Składa się z 20 sześciokątnych i 12 pięciokątnych elementów.

Czarne panele wprowadzono w celu łatwiejszego dostrzegania rotacji piłki przez zawodników.

Źródło: www.soccerballworld.com

© 2012.05.22 MCT/Bulls

85 lat penicyliny

Penicylina jest najpopularniejszym i jednym z najwcześniej odkrytych antybiotyków stosowanych do zwalczania infekcji bakteryjnych.

Sir Alexander Fleming, odkrywca penicyliny, którą wyizolował z pleśni Penicillium notatum

Historia odkrycia

- **1875** Pierwsze opublikowane wzmianki w Londynie
- **1928** Odkrycie dokonane przez **Alexandra Fleminga**
- **1939 Dr Howard Florey** wykazuje zdolność penicyliny do niszczenia bakterii zakaźnych
- **1941 Andrew J. Moyer** 10-krotnie zwiększa wydajność produkcji penicyliny; pierwszy pacjent poddany leczeniu.
- **1942** Rusza masowa produkcja penicyliny.
- **1945** Fleming, Florey i Ernst Chain otrzymują Nagrodę Nobla za odkrycie penicyliny.

Działanie penicyliny

Penicylina blokuje działanie enzymu transpeptydazy, pozostawiając nową bakterię bez mocnej siatki łańcuchów (peptydoglikanu) wchodzących w skład ściany komórki.

1 Bakteria

2 Penicylina niszczy ściany bakterii.

3 Bakteria rośnie, ale nie może rozmnażać się.

4 Bakteria ulega rozerwaniu

Oporność

Niektóre bakterie wytwarzają enzym penicylinazę, który niszczy antybiotyk; inne bakterie mogą zmienić strukturę swoich ścian w sposób, który uniemożliwia ich niszczenie przez penicylinę.

Skutki uboczne

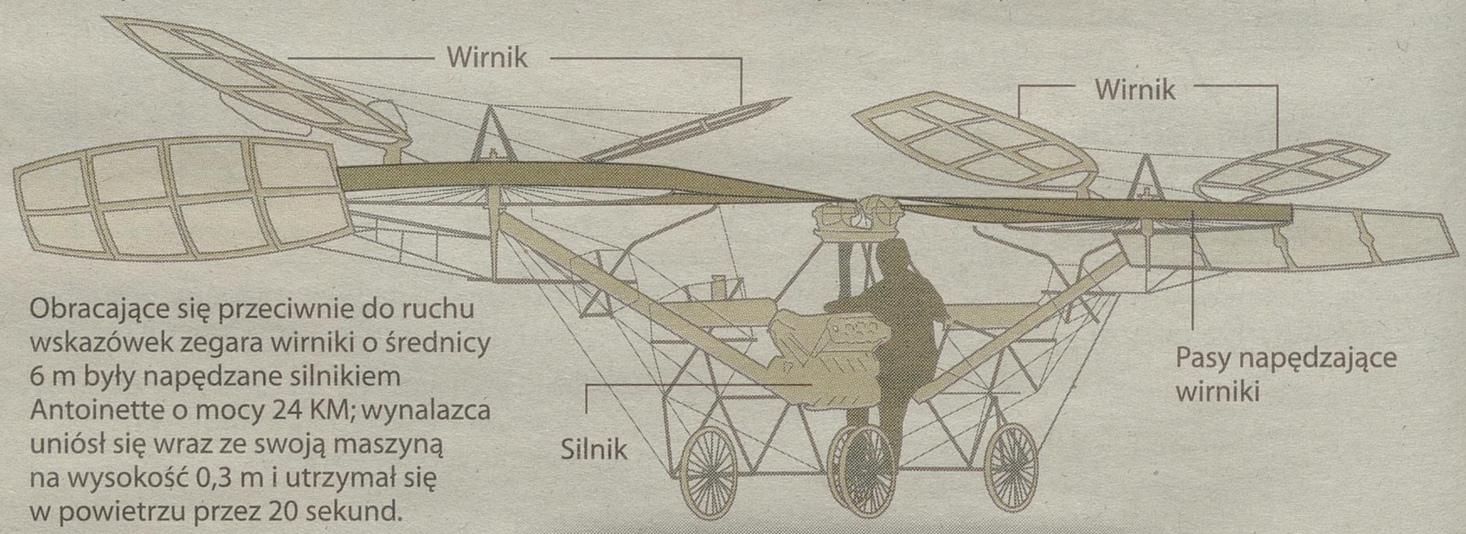
Biegunka, nadwrażliwość, nudności, wysypka, gorączka, wymioty; reakcja alergiczna skóry lub wstrząs alergiczny

Źródło: about.com, infoplease.com, drugs.com, Howstuffworks

© 2008.09.09 MCT/Bulls

Ponad wiek helikopterów

13 listopada 1907 r. francuski sprzedawca rowerów Paul Cornu po raz pierwszy oderwał się od ziemi helikopterem.

Obracające się przeciwnie do ruchu wskazówek zegara wirniki o średnicy 6 m były napędzane silnikiem Antoinette o mocy 24 KM; wynalazca uniósł się wraz ze swoją maszyną na wysokość 0,3 m i utrzymał się w powietrzu przez 20 sekund.

Ważniejsze etapy rozwoju helikopterów

1936 Pierwszym użytkowym helikopterem był niemiecki Focke-Wulf Fw 61.

1942 Sikorsky R-4 - pierwsza masowo produkowana maszyna.

1961 Najpopularniejszym helikopterem w historii jest Bell UH-1 Huey.

1962 CH-47 Chinook - popularny helikopter dwuwirnikowy (obecnie Boeing).

Współczesny amerykański helikopter Sikorsky Black Hawk

Zadania helikopterów

- Transport ciężkich obiektów
- Walka z pożarami
- Transport chorych
- W siłach zbrojnych i porządkowych

Nazwa

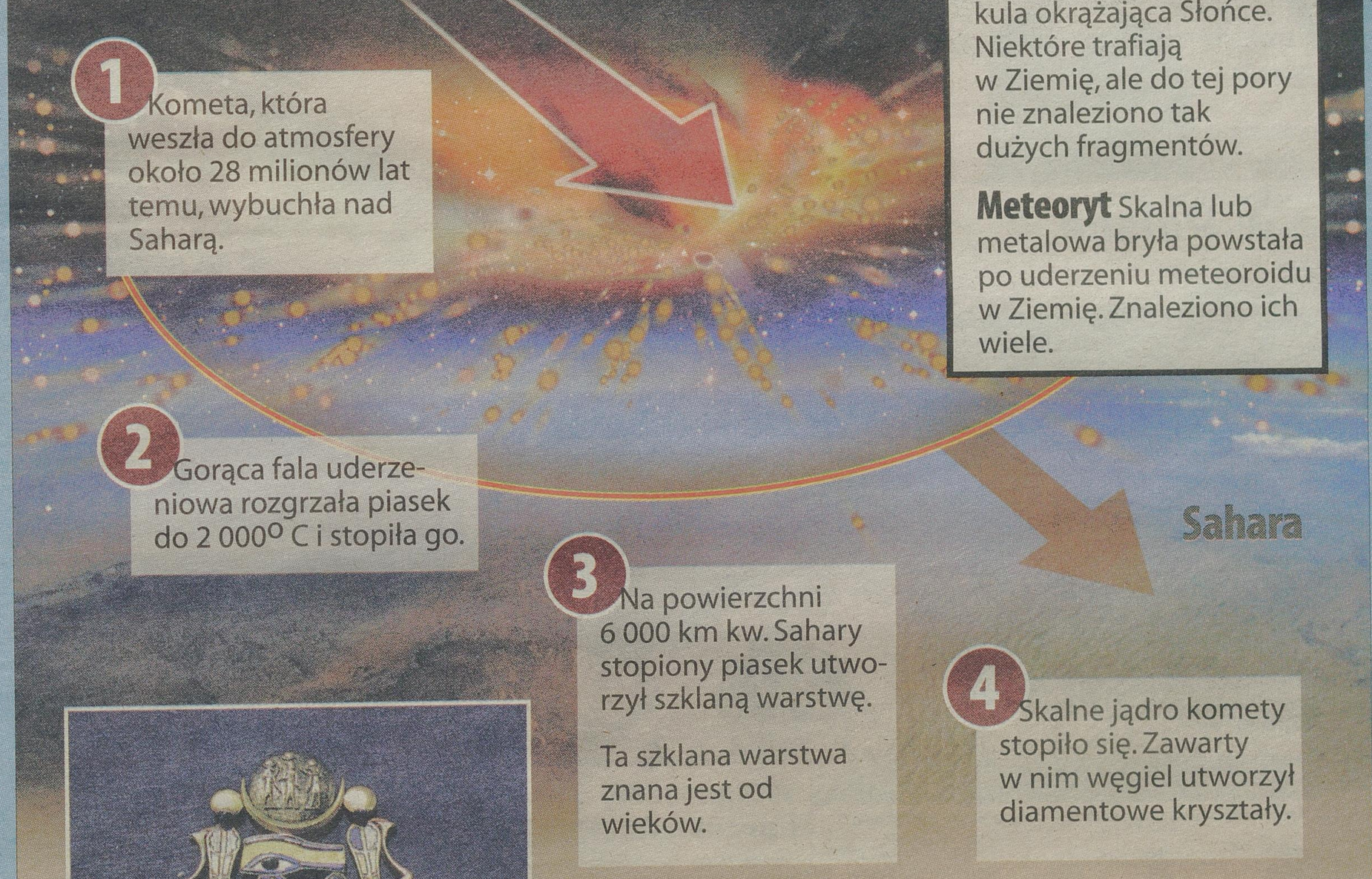
Helikopter - nazwę utworzono we Francji z połączenia greckich słów „helix" (= spirala, obroty) i „pteron" (= skrzydło).

Źródło: University of Maryland, helicopter-history.org

© 2007.11.12 MCT/Bulls

Odkryto pozostałości po komecie, która uderzyła w Ziemię

Wg zespołu badaczy, czarny otoczak znaleziony na Saharze jest dużym fragmentem pozostałym po komecie, która uderzyła w Ziemię. To pierwsze takie odkrycie w historii.

1 Kometa, która weszła do atmosfery około 28 milionów lat temu, wybuchła nad Saharą.

2 Gorąca fala uderzeniowa rozgrzała piasek do 2 000° C i stopiła go.

3 Na powierzchni 6 000 km kw. Sahary stopiony piasek utworzył szklaną warstwę.

Ta szklana warstwa znana jest od wieków.

4 Skalne jądro komety stopiło się. Zawarty w nim węgiel utworzył diamentowe kryształy.

Kometa Lodowo-pyłowa kula okrążająca Słońce. Niektóre trafiają w Ziemię, ale do tej pory nie znaleziono tak dużych fragmentów.

Meteoryt Skalna lub metalowa bryła powstała po uderzeniu meteoroidu w Ziemię. Znaleziono ich wiele.

Brosza znaleziona w grobowcu Tutanchamona

Na podstawie nowych badań czarnych otoczaków, znalezionych wiele lat temu w szklanej warstwie, ustalono, że pochodzą z jądra komety. To pierwsze odkrycie tak dużych pozostałości po komecie.

Co jeszcze pozostawiła kometa?

Złota brosza znaleziona w 1922 roku w grobowcu faraona Tutanchamona (po lewej) ma w środku żółty, wypolerowany kamień. Jest to piasek pustynny stopiony w wyniku uderzenia komety.

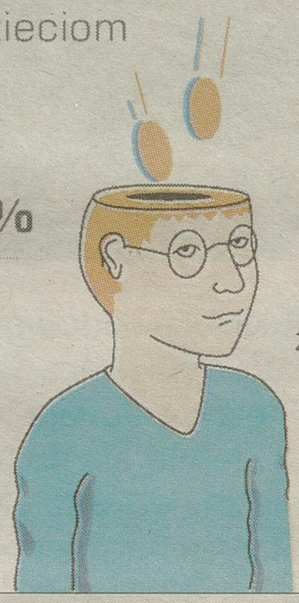
© 2013.10.23 MCT/Bulls

Źródło: Jan Kramers of the University of Johannesburg, David Block of Wits University (RPA)

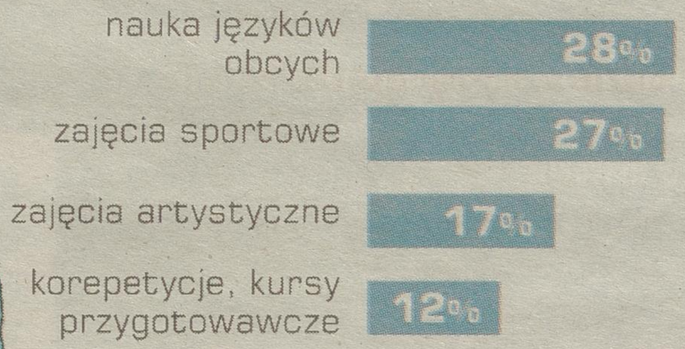
Zajęcia pozalekcyjne uczniów

Rodzice finansujący dzieciom zajęcia dodatkowe.

Najpopularniejsze płatne zajęcia pozalekcyjne.

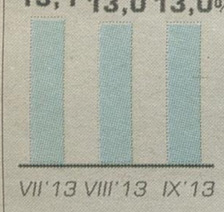

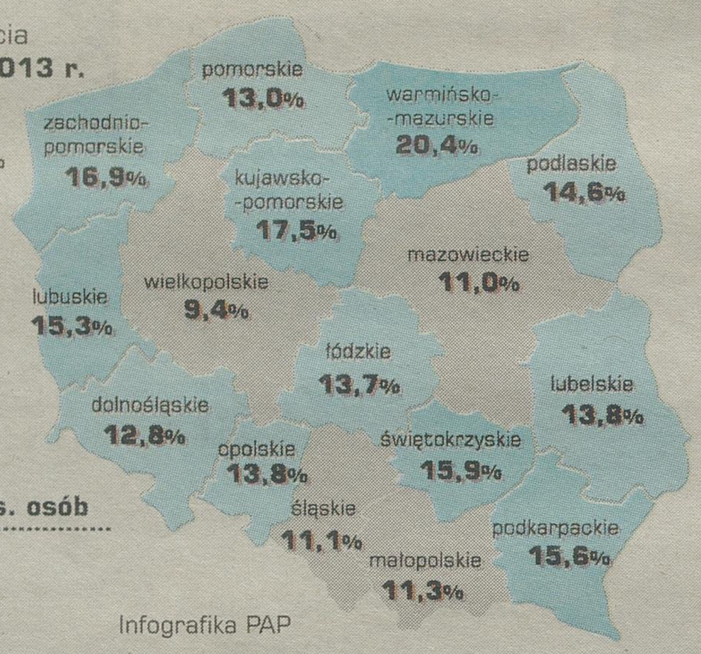
Infografika PAP

Źródło: CBOS, rok szkolny 2013/14

Bezrobocie w Polsce

Stopa bezrobocia **we wrześniu 2013 r.**

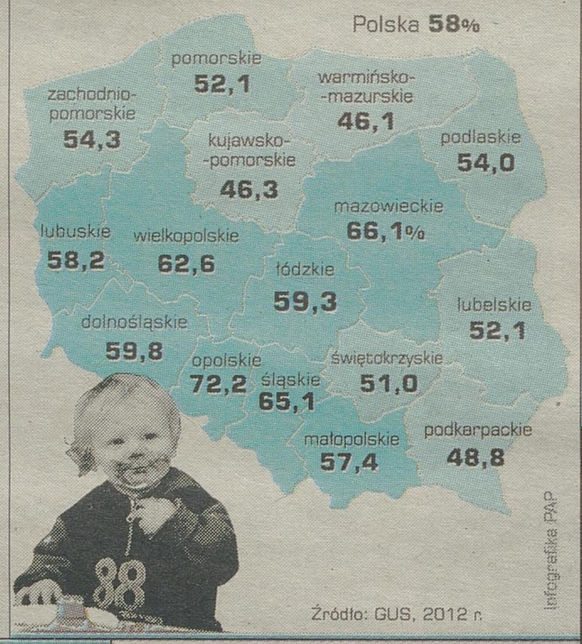
Liczba bezrobotnych: **2 mln 83,1 tys. osób**

Źródło: GUS

Infografika PAP

Wychowanie przedszkolne

Odsetek dzieci, w wieku 3-4 lat uczęszczających do przedszkoli w poszczególnych województwach.

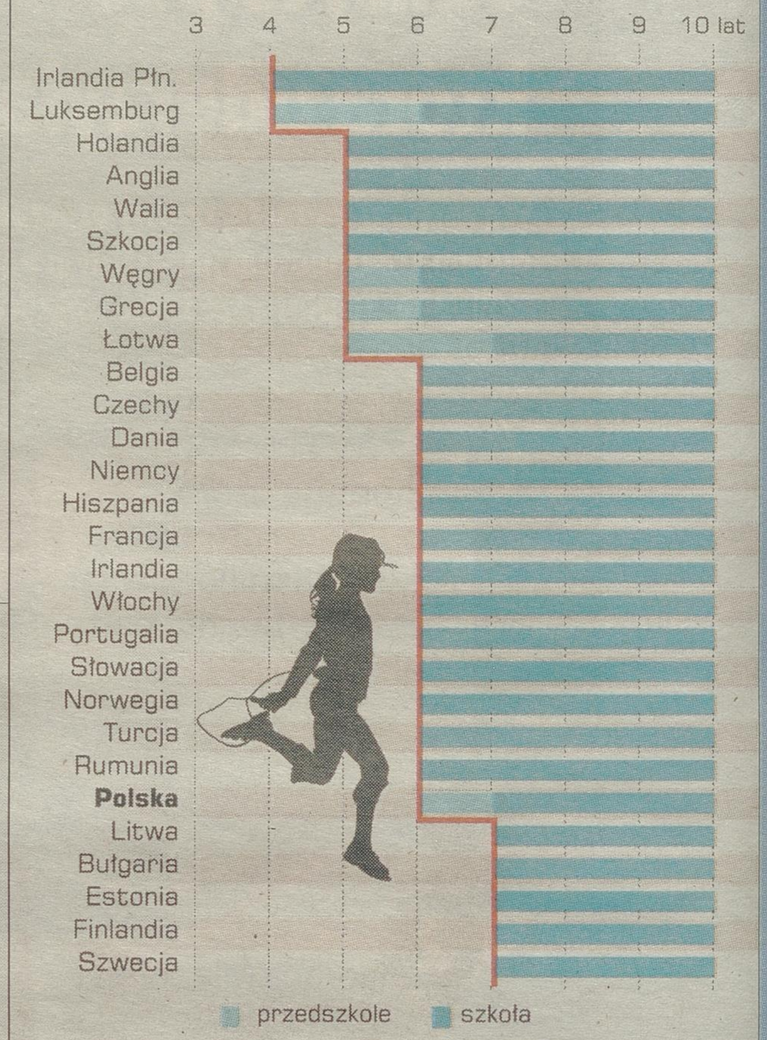

Źródło: GUS, 2012 r.

Infografika PAP

Witaj, szkoło!

Wiek rozpoczynania obowiązkowej nauki.

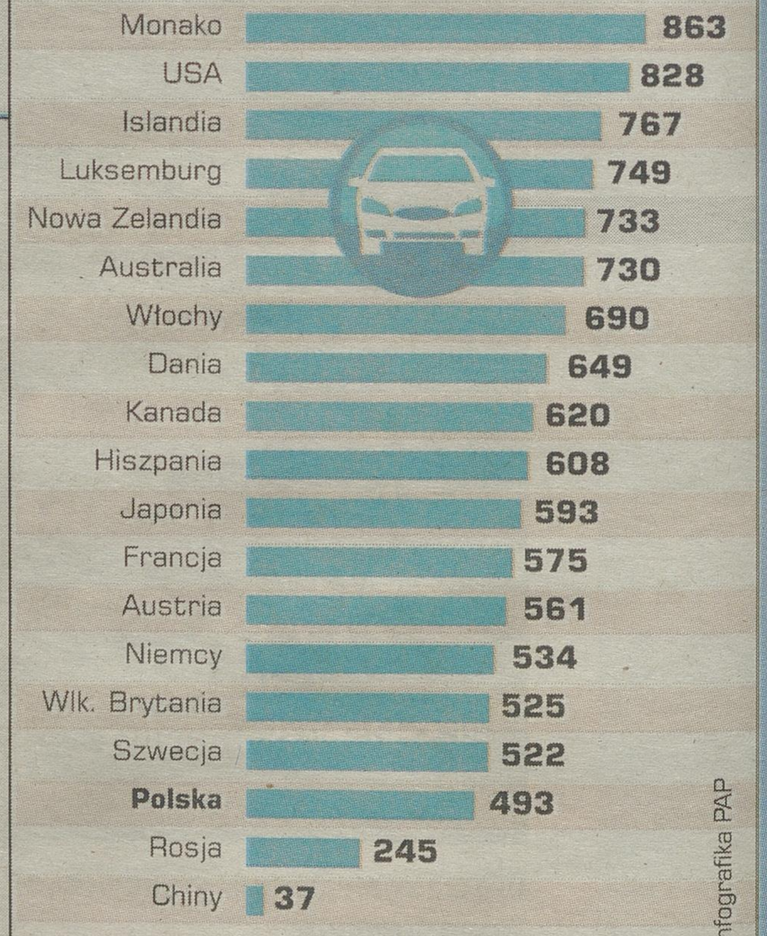

Źródło: Eurydice, 2011

Infografika PAP

Zmotoryzowany świat

Liczba samochodów na 1000 mieszkańców w wybranych krajach świata.

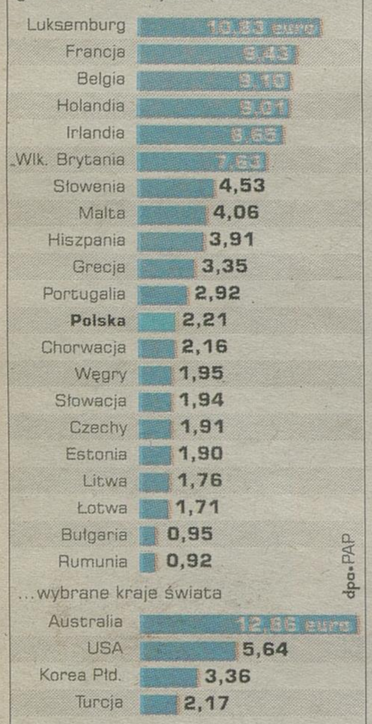

Infografika PAP

Źródło: NationMaster, The World Bank, 2007-2011

Płaca minimalna

Ustawowa minimalna stawka godzinowa w krajach UE*, w euro.

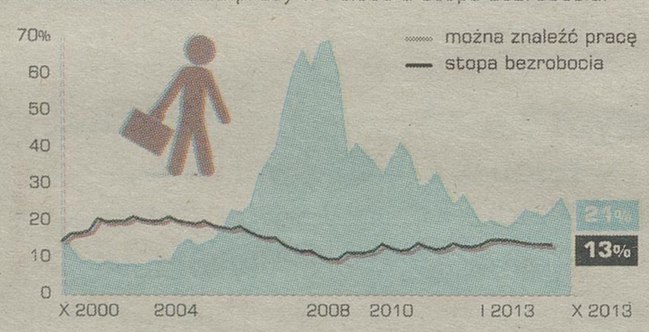
*brak ustawowej płacy minimalnej w Danii, Niemczech, Finlandii, Włoszech, Austrii, Szwecji i Cyprze

stan: styczeń 2013 Źródło: WSI Tarifarchiv

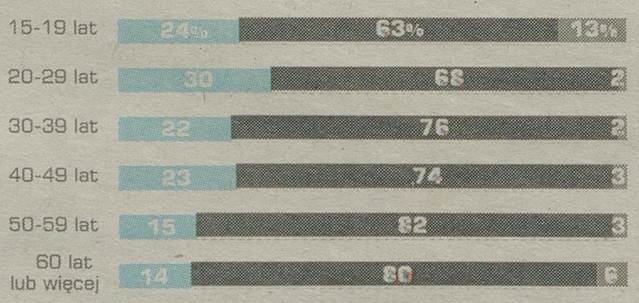
dpa-PAP

Znaleźć pracę

Możliwość znalezienia pracy w Polsce a stopa bezrobocia.

Możliwość znalezienia pracy w opinii osób w poszczególnych kategoriach wiekowych.

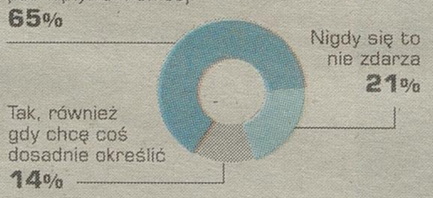

Źródło: TNS Polska

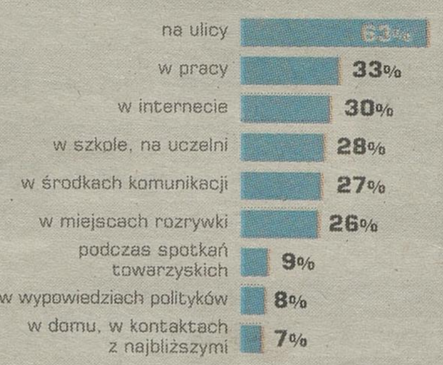
Infografika PAP

Wulgaryzmy i przekleństwa

Czy zdarza się, że używa Pan(i) słów niecenzuralnych, przekleństw?

Gdzie najczęściej styka się Pan(i) ze słowami wulgarnymi, niecenzuralnymi?

Źródło: CBOS

Infografika PAP

Pokonać zapalenie dziąseł

U osób przyjmujących odpowiednią ilość witaminy D rzadko pojawia się krwawienie dziąseł, wykazały najnowsze badania.

Nie tylko sardynki

• **Bogatym źródłem witaminy D** są sardynki z ościami (zdjęcie poniżej), łosoś, makrela i olej z wątroby dorsza.

• **Dobrym źródłem tej witaminy** są też wzbogacane produkty mleczne. Witamina D powstaje również w organizmie pod wpływem słońca.

© 2013.10.07 MCT

Źródło: American Journal of Clinical Nutrition, MCT Photo Service

Induktory snu

Produkty spożywcze o wysokim indeksie glikemicznym (IG) podnoszą poziom tryptofanu we krwi, który może wywoływać uczucie senności.

Gdzie się znajdują na liście IG

Osoby spożywające produkty o indeksie zbliżonym do „100" na cztery godziny przed porą snu, zaczynają odczuwać senność w ciągu 9 minut.

103 Daktyle

95 Bagietka

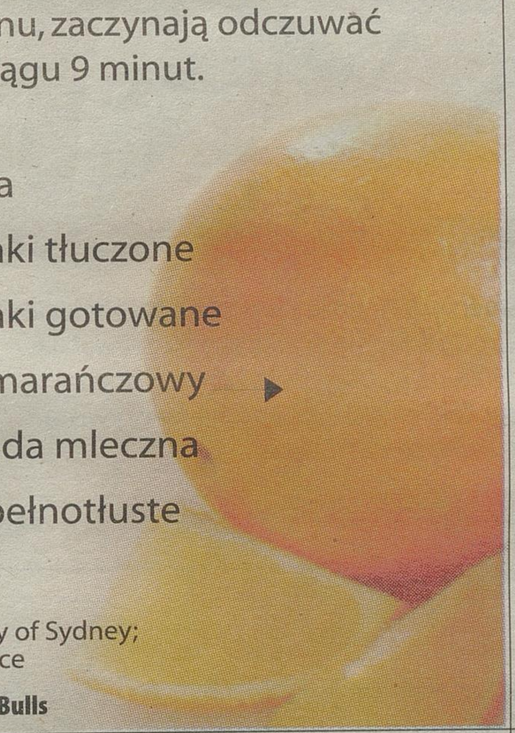
70 Ziemniaki tłuczone

56 Ziemniaki gotowane

52 Sok pomarańczowy

49 Czekolada mleczna

30 Mleko pełnotłuste

Źródło: University of Sydney; MCT Photo Service

© 2013.09.16 MCT/Bulls

Reduktor głodu

Spożywanie niskotłuszczowych produktów o dużej zawartości białka zmniejsza uczucie głodu i pomaga schudnąć.

„Podkręcanie" poziomu glukozy

• Białko zwiększa produkcję glukozy w jelicie cienkim.

• Wątroba wykrywa glukozę i wysyła informację do mózgu o pełnym żołądku.

Na zdjęciu pokazano bogate w białko, niskotłuszczowe danie z krewetek i serka tofu.

© 2013.09.23 MCT/Bulls

Źródło: Cell Metabolism, MCT Photo Service

Za i Przeciw

Kawa zawiera przeciwutleniacze, witaminy i trochę dietetycznego białka.

Fusy z kawy są dobrym nawozem, dostarczają roślinom azotu.

Pożyteczna w ogrodzie

Badania wykazują, że spożywanie kawy zmniejsza ryzyko wystąpienia niektórych chorób i dolegliwości:

- choroby Parkinsona
- choroby Alzheimera
- cukrzycy typu 2
- kamieni żółciowych
- nowotworów — jamy ustnej, przełyku i gardła
- ataków astmy
- zaburzeń rytmu serca
- udarów
- marskości wątroby
- kofeina zwiększa skuteczność niektórych środków przeciwbólowych; działa pobudzająco.

Nawet jeśli kofeina działa korzystnie na nasz organizm, to jej nadmierna ilość może powodować ujemne skutki.

- Zaburzenia snu
- Możliwość wystąpienia halucynacji słuchowych
- Utrudnione wchłanianie niektórych minerałów i witamin, na przykład magnezu, cynku, żelaza.
- Możliwy wzrost ciśnienia krwi
- Jako łagodny środek moczopędny może doprowadzić do odwodnienia i utraty witamin B i C oraz wapnia, żelaza i cynku.
- Może barwić zęby, a zawarte w niej kwasy nasilają zgagę.

Uprawy krzewów kawowych są często spryskiwane pestycydami.

Średnia zawartość kofeiny w filiżance
W mg

Filtrowana	**115–175**
Espresso	**100**
Parzona	**80–135**
Rozpuszczalna	**65–100**
Bezkofeinowa, parzona	**3–4**
Bezkofeinowa, rozpuszczalna	**2–3**

Im więcej, tym lepiej

Dobra dla kobiet

• U kobiet, które piły co najmniej pięć filiżanek kawy dziennie, stwierdzono o **57%** mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia potrójnie negatywnego raka piersi w porównaniu z tymi, które piły mniej niż jedną filiżankę dziennie.

• Kobiety w wieku 49-83 lata, które piją więcej niż filiżankę kawy dziennie mają o **20-25%** niższe ryzyko doznania udaru.

• U pijących duże ilości kawy występuje o **20%** niższe ryzyko zachorowania na raka piersi w odpowiedniej grupie wiekowej.

Dobra dla mężczyzn

• U mężczyzn, którzy pili co najmniej sześć filiżanek kawy dziennie, stwierdzono o **60%** mniejsze prawdopodobieństwo zachorowania na najbardziej śmiertelną postać raka prostaty w porównaniu z tymi, którzy nie piją kawy.

• Ogólnie, ryzyko zachorowania na jakąkolwiek chorobę jest o **10%** niższe.

• Mężczyźni, którzy piją 1-3 filiżanki kawy dziennie, mają o **30%** niższe ryzyko zachorowania na najgroźniejszą postać raka prostaty.

• To działanie dotyczy napojów kofeinowych i bezkofeinowych.

Prażenie ziaren

Kawa zawiera setki związków chemicznych. Część z nich powstaje podczas prażenia. Wysoka temperatura tego procesu powoduje powstawanie niektórych związków rakotwórczych, między innymi kreozotu, pirymidyny, smoły i aromatycznych związków

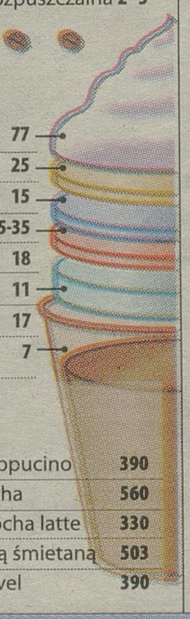

Możliwy wzrost masy ciała
Dodatki, kalorie

Bita śmietana 112 g	77
Mokka, karmel	25
Kostka cukru	15
Mleczko 1 łyżeczka	15-35
Mleko pełne 2 łyżeczki	18
Mleko chude 2 łyżeczki	11
Mleko sojowe 2 łyżeczki	17
Kawa	7

Specjalności sieci, kalorie w 450 ml

Sieć	Napój	
Starbucks	Caramel frappucino	390
McDonald's	Frappe mocha	560
Dunkin' Donuts	Caramel mocha latte	330
Peet's Coffee	Mokka z bitą śmietaną	503
Jamba Juice	Mocha Marvel	390

Źródło: Harvard School of Public Health, e-importz.com, National Coffee Association, The Specialty Coffee Association of America, Stroke: Journal of the American Heart Association

© 2011.07.11 MCT/Bulls

Cukier i stres

Naturalne cukry blokują wydzielanie hormonów stresu, wynika z nowych badań.

Naturalne vs. sztuczne

• Żywność zawierająca naturalne cukry zmniejsza poziom glikokortykoidów (hormonów stresu) we krwi.

• Żywność zawierająca sztuczne słodziki ma mniejszy wpływ na poziom tych hormonów.

Źródło: University of Cincinnati, MCT Photo Service

© 2013.09.30 MCT/Bulls

Zastawka serca z laboratorium

Używając wyhodowanej w laboratorium tkanki, naukowcy z University of Minnesota stworzyli eksperymentalną zastawkę serca. Stwarza to nadzieję dla wielu chorych na szybsze otrzymanie nowego implantu. Tylko w USA każdego roku wymiany zastawek serca wymaga około 100 000 pacjentów. Najczęściej jest to zastawka aortalna w lewej komorze serca.

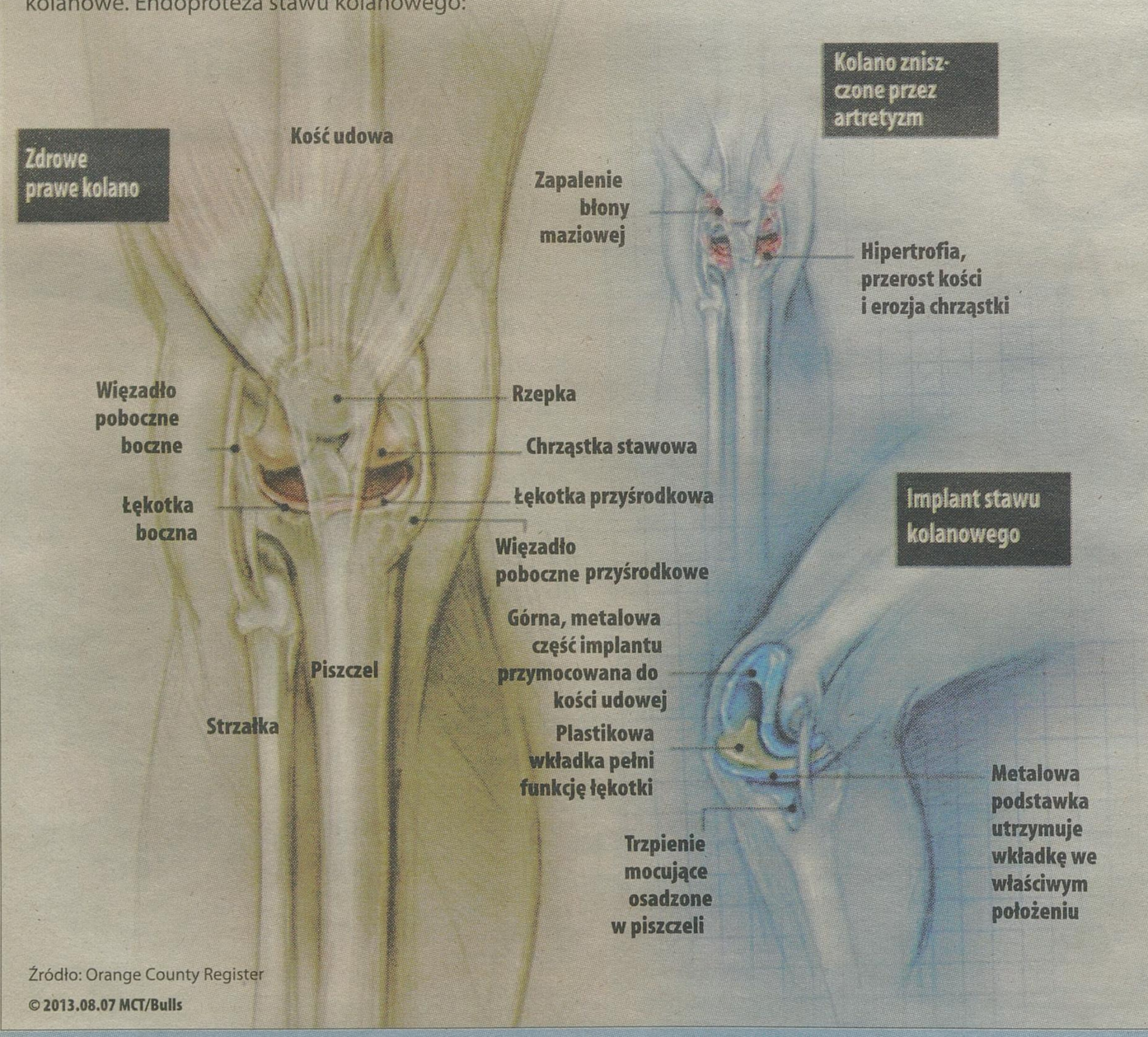
1. Wyhodowana w laboratorium tkanka tworzy cylinder.
2. Po dopasowaniu tkanki do ramy, implant zostaje osadzony w sercu.
3. Ciśnienie wsteczne powoduje zamknięcie niepodpartego odcinka tkanki zezwalając jedynie na opuszczenie komory przez krew. Taki implant naśladuje rzeczywistą zastawkę serca.

Źródło: University of Minnesota

© 2013.09.05 MCT/Bulls

Nowe życie kolana

Nowa generacja implantów znacznie poprawia komfort życia pacjentom, u których choroba zniszczyła stawy kolanowe. Endoproteza stawu kolanowego:

Źródło: Orange County Register

© 2013.08.07 MCT/Bulls

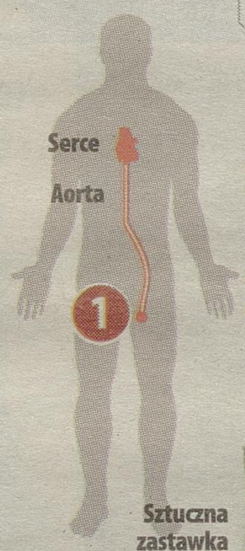
Wymiana zastawki bez otwierania klatki piersiowej

Kardiochirurdzy coraz częściej przeprowadzają wymianę zastawki serca metodą przezskórną, która daje nadzieję najbardziej ciężko chorym pacjentom.

Podczas rozkurczu serca zastawka zamyka się, aby zapobiec cofaniu się krwi z aorty do lewej komory serca.

Wymiana zastawki aortalnej serca metodą przezskórną

1 Wsunięcie cewnika
Elastyczny cewki, wsunięty do tętnicy w pachwinie, zostaje poprowadzony do serca.

2 Usunięcie chorej zastawki
Wsunięty przez cewnik balonik rozszerza się w sercu i wypycha uszkodzoną zastawkę.

3 Wsunięcie sztucznej zastawki
Przez cewnik zostaje wsunięta sztuczna zastawka stentowa. Metalowy szkielet rozszerza się i osadza w miejscu usuniętej zastawki.

4 Usunięcie cewnika
Po usunięciu cewnika sztuczna zastawka zaczyna pracować.

Zalety i koszty

+ Wymiana zastawki nie wymaga przeprowadzenia operacji na otwartym sercu.

− Koszt zastawki stentowej: 30 000 $
Koszt zwykłej zastawki: 5 000 $

Źródło: Edwards Lifesciences, Medtronic

© 2010.02.17 MCT/Bulls

Astma

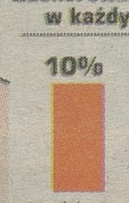
Głównym objawem astmy jest ostra duszność powiązana ze świszczącym oddechem.

Zapalenie wyściółki dróg oddechowych powoduje ich zwężenie.

Czynniki wywołujące astmę:

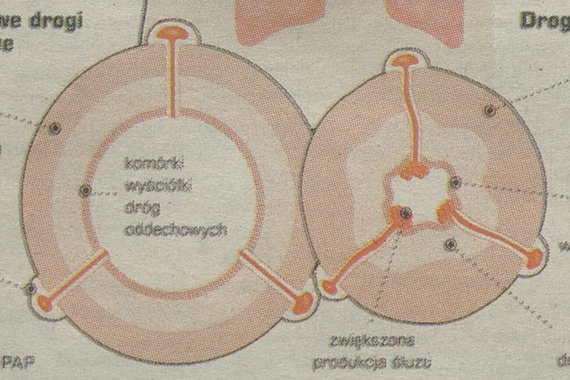
- silne zapachy
- wdychanie pyłków traw
- wdychanie kurzu domowego
- stres emocjonalny
- kontakt ze zwierzętami
- lekarstwa
- wysiłek fizyczny
- zimne powietrze
- śmiech

Zachorować można w każdym wieku

Prawidłowe drogi oddechowe

Drogi oddechowe w astmie

Infografika PAP

Chromoterapia - leczenie kolorami

Chromoterapia, nazywana też leczeniem kolorami, jest jedną z metod medycyny alternatywnej, w której terapeuta równoważy energię wewnętrzną organizmu używając barw i światłla.

Indyjska medycyna ajurwedyjska łączy kolory z siedmioma głównymi czakrami, centrami energetycznymi organizmu człowieka umiejscowionymi wzdłuż kręgosłupa:

Czakra siódma: FIOLET

• Leczy układ limfatyczny i śledzionę; uspakaja narządy, odpręża mięśnie, wycisza układ nerwowy

Czakra szósta: INDYGO

• Używana przy problemach z oczami, uszami, nosem, psychicznymi; działa uspakajająco

Czakra piąta: NIEBIESKI

• Łagodzi ból głowy, migreny, ból żołądka, skurcze mięśni, zaburzenia w pracy wątroby; ma pozytywne oddziaływanie na wszystkie rodzaje bólu

Czakra czwarta: ZIELONY

• Leczy zapalenie oskrzeli, stany zapalne stawów, obrzęki, torbiele, choroby oczu i cukrzycę; przyspiesza odprężenie narządów i stymuluje ogólną detoksykację

Czakra trzecia: ŻÓŁTY

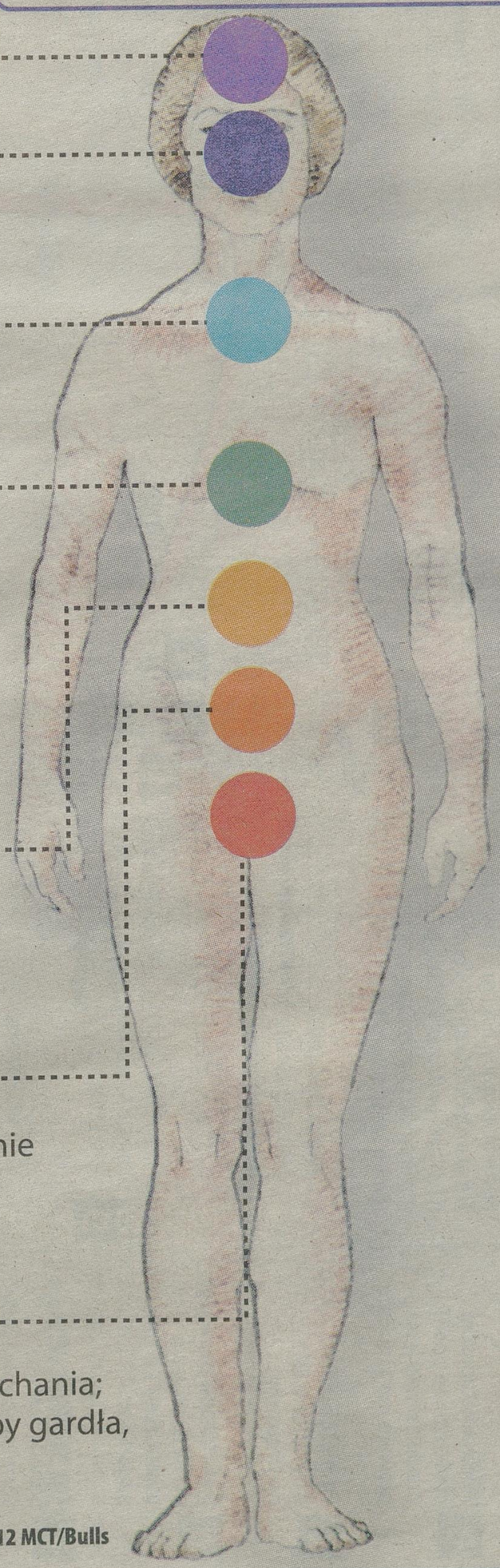
• Zwalcza choroby związane z gruczołami. układu limfatycznego. wzmacnia układ nerwowy, wspiera metabolizm i aktywność gruczołów

Czakra druga: POMARAŃCZOWY

• Leczy choroby psychiczne, depresję, niezadowolenie i pesymizm; arteriosklerozę, utratę apetytu, anemię, anoreksję i dolegliwości układu trawienia

Czakra pierwsza: CZERWONY

• Może zwiększyć tętno, ciśnienie krwi, tempo oddychania; uważa się, że może zwalczać anemię, astmę, choroby gardła, niektóre choroby skóry i przewlekły kaszel

Historia

• **Korzenie:** Starożytne Indie, Rzym, Grecja, Egipt, Chiny

• **1810:** J.W. Goethe („Teoria kolorów")

• **1878:** Edwin D. Babitt („Zasady światła i koloru")

• **1912:** Oskar Ganser („Chromoterapia")

• Lata **1950-te:** Test Lüschera

• **1979:** Heinz Schiegl („Terapia kolorami")

• **Obecnie:** Nowoczesna terapia kolorami z różnymi źródłami światła, również uwzględnianie punktów akupunktury i południków

Światło i organizm

• Światło powoduje uwalnianie przez organizm hormonów, wpływa na reakcje w mózgu

Źródło: Oxford Journals; www.alternet.org; About.com

© 2007.06.12 MCT/Bulls

Zabójstwo JFK: Samotny strzelec?

Po zabójstwie prezydenta USA Johna F. Kennedy'ego, który został zastrzelony 22 listopada 1963 r. w Dallas, nadal wiele pytań pozostaje bez odpowiedzi. Powołana do wyjaśnienia tej zbrodni Komisja Warrena stwierdziła, że prezydent zginął od trzech strzałów oddanych z budynku magazynu książek Texas School Book Depository (TSBD) przez domniemanego zabójcę Lee Harveya Oswalda. Jednak niektórzy niezależni badacze wskazują na spisek, w oparciu o następujące informacje:

Naoczni świadkowie

A Lee Bowers widział samochody i dwóch mężczyzn z radiotelefonami za płotem.

B Abraham Zapruder stwierdził, że pocisk przeleciał nad jego prawym ramieniem.

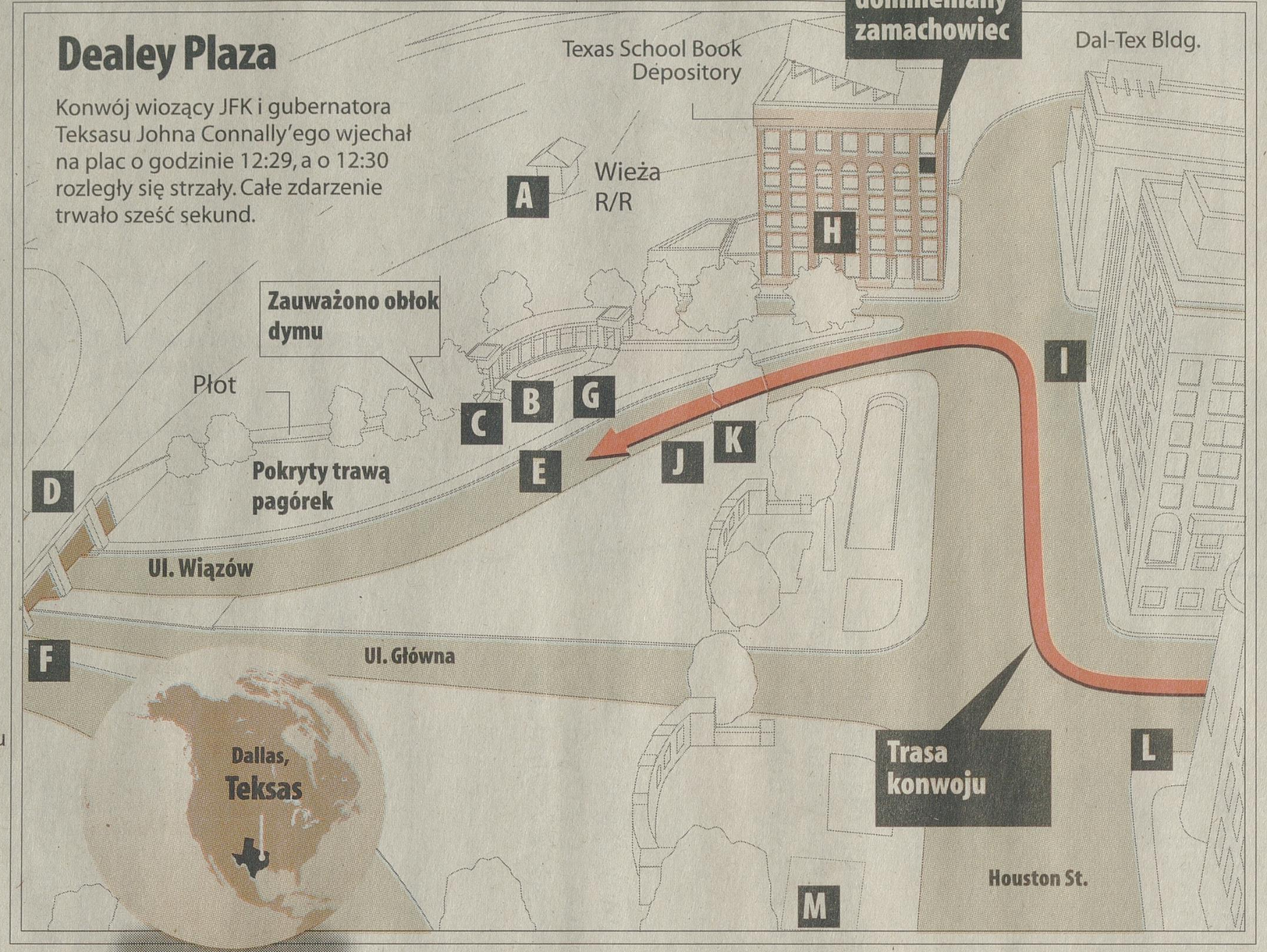
C Emmett Hudson usłyszał strzały nad i za sobą.

D S.M. Holland zauważył obłok dymu nad trawiastym pagórkiem.

E Wg agenta Secret Service Forresta Sorrelsa, strzały padły od strony pagórka.

F James Tague został uderzony fragmentem krawężnika, który oderwał się po trafieniu kulą, słyszał strzały od strony pagórka.

G Rodzina Newmana rzuciła się na ziemię, a strzały przeszły nad ich głowami.

H Wielu pracowników w biurach TSBD słyszało strzały od strony pagórka.

I James Crawford słyszał strzały od strony pagórka.

J Policjant Bobby Hargis jadący za JFK, stwierdził, że strzały oddano od strony pagórka. Poplamiony krwią skierował się w to miejsce.

K Tajny agent Paul Landis przyznał, że strzały padły od strony pagórka.

L Seymour Weitzman słyszał strzały od strony pagórka. Na ulicy Wiązów znaleziono kawałek czaszki.

M Znajdujący się na dachu Terminal Annex Bldg J.C. Price widział mężczyznę biegnącego w stronę wagonów kolejowych zaraz po salwie strzałów.

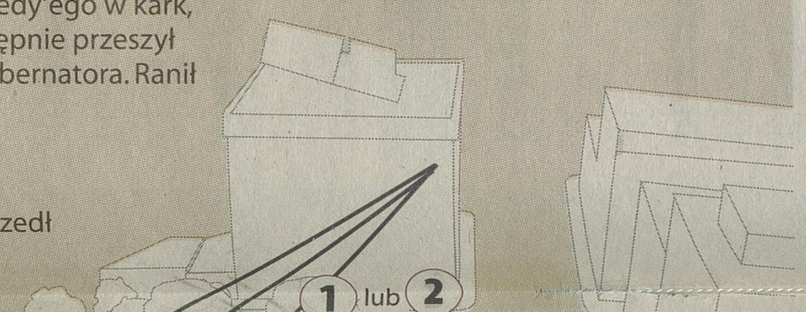
Ile strzałów?

Raport komisji Warrena: jeden strzelec i 3 strzały

Pocisk nr **1** lub **2** trafił Kennedy'ego w kark, wyszedł przez gardło, następnie przeszył klatkę piersiową i plecy gubernatora. Ranił

Pocisk nr **2** lub **3** trafił Kennedy'ego w głowę.

Pocisk nr **1** lub **2** lub **3** przeszedł obok limuzyny

Jedna z teorii o spisku: 3 strzelców i 6 strzałów*

Pocisk nr:

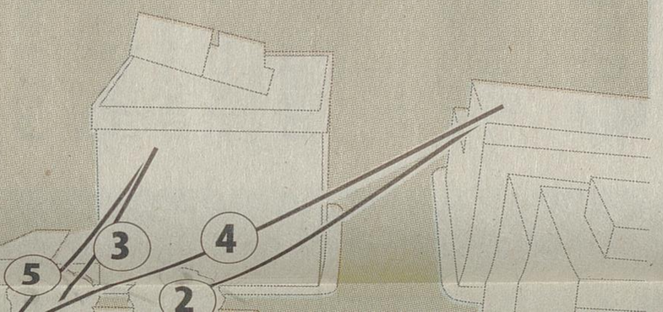
1 trafił Kennedy'ego w gardło.

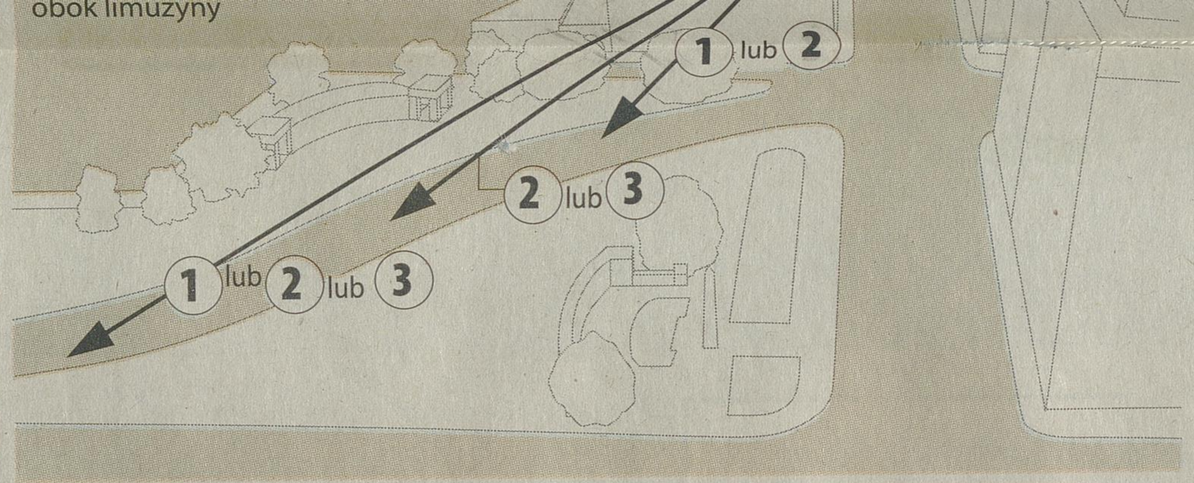
2 trafił Kennedy'ego w plecy.

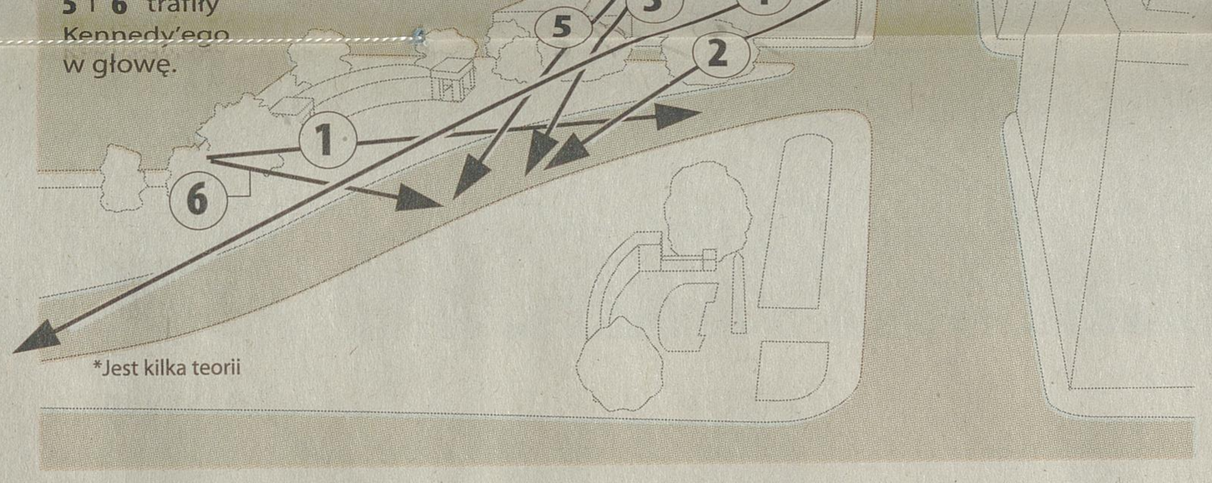
3 trafił Connally'ego w plecy.

4 uderzył w krawężnik i zranił stojącego w pobliżu Jamesa Tague.

5 i **6** trafiły Kennedy'ego w głowę

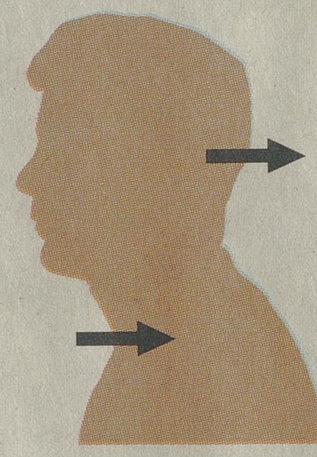

Raporty lekarzy

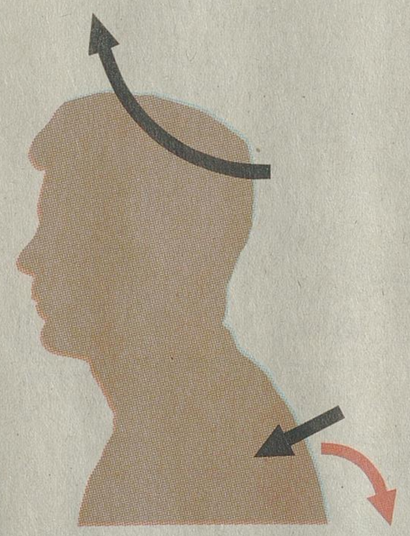
Parkland Hospital (Dallas)

Lekarze znaleźli dużą ranę „wylotową" z tyłu głowy, stwierdzili też brak fragmentu czaszki. Nad raną „wlotową" gardła prezydenta przeprowadzono zabieg tracheotomii. Rany z tyłu głowy nie badano.

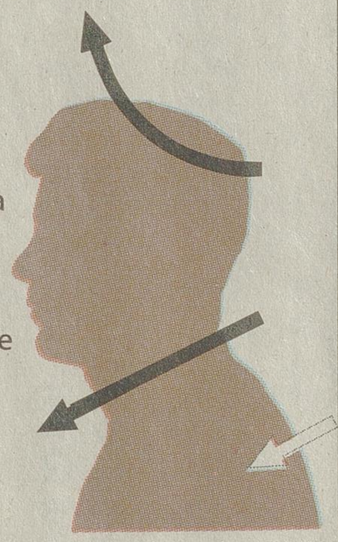
Bethesda Naval Hospital (Maryland)

W raporcie z sekcji zwłok opisano poważną ranę „wylotową" na prawej skroni oraz płytką ranę (2,5 - 5 cm) na plecach bez punktu wylotowego. Nie badano gardła.

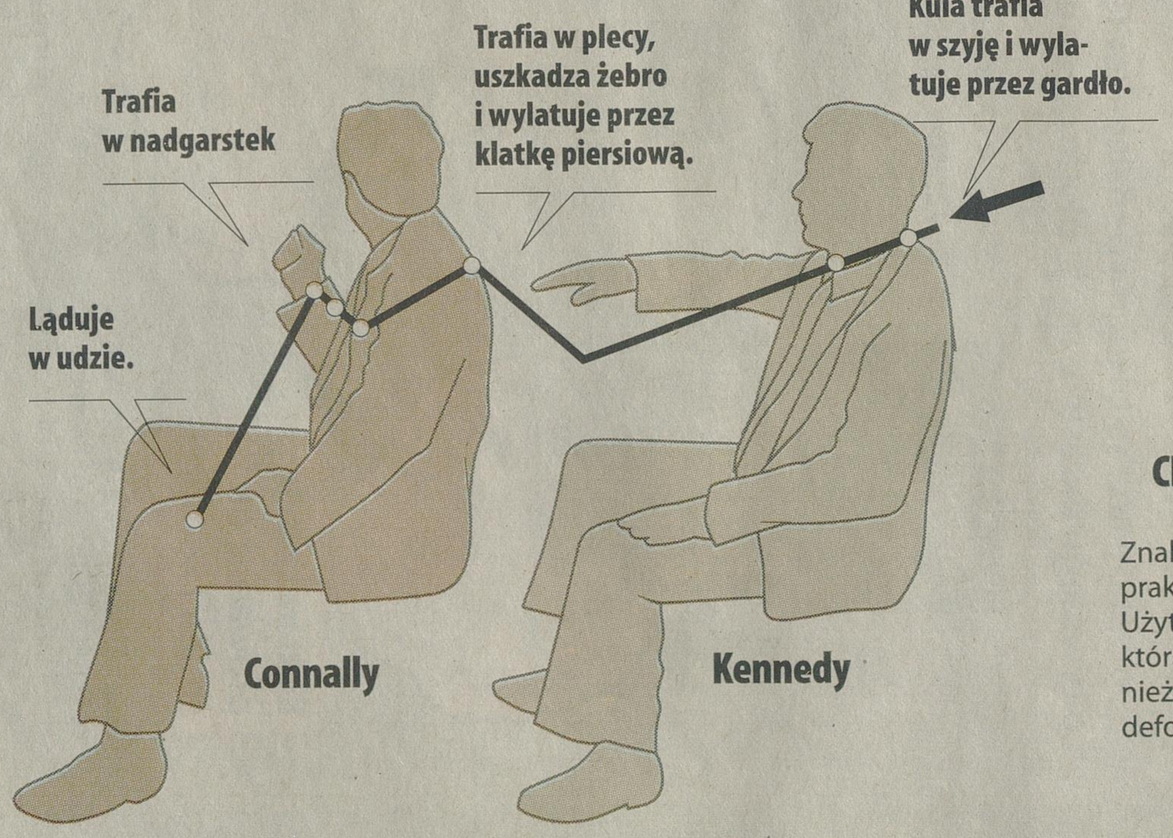
Bethesda Naval Hospital (Maryland)

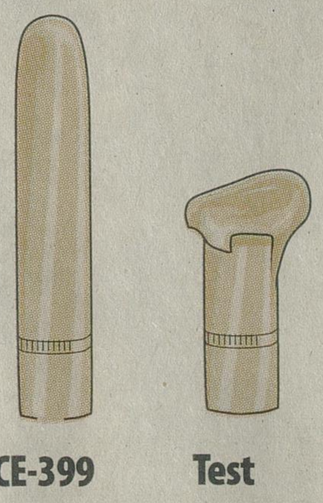
W poprawionej wersji raportu rana na plecach znajduje się kilka cm wyżej niż stwierdzono to w oryginale. Ta sama kula miała przejść przez gardło prezydenta i trafić Connally'ego. Wcześniejsze notatki z autopsji zostały zniszczone.

CE-399: magiczna kula

Commission Exhibit 399 („magiczna kula") została znaleziona na noszach w Parkland Hospital. Wg Komisji, ta kula, praktycznie nieuszkodzona, przeszła przez gardło Kennedy'ego i zraniła Connally'ego powodując siedem oddzielnych ran. Eksperci twierdzą, że pokazany poniżej, zygzakowaty tor lotu był w rzeczywistości niemożliwy:

Znaleziona kula CE-399 była praktycznie w idealnym stanie. Użyta w teście taka sama kula, którą przestrzelono nadgarstek nieżyjącej osoby, uległa znacznej deformacji.

Czy wiesz?

- W noc po strzelaninie Oswald przeszedł test wykrywający mikroślady wystrzału z broni palnej. Wyniki wykazały, że w ostatnim czasie nie używał takiej broni.
- Julia Ann Mercer, która utknęła w korku na ulicy Więzów, widziała człowieka wysiadającego z ciężarówki z bronią w ręku. Następnie mężczyzna skierował się w stronę pagórka. Został zidentyfikowany jako Jack Ruby.
- Przed, podczas i po strzelaninie na Plaza Dealey wykonano 510 zdjęć. Komisja Warrena przeanalizowała 26 z nich, a FBI 50.
- 16 na 20 zastępców szeryfa Dallas uważa, że strzały oddano z pagórka na Dealey Plaza. W tym też kierunku pobiegli.
- Ubranie gubarnatora Connally'ego oddano do pralni chemicznej, a dowody zniszczono.
- Matka Oswalda utrzymywała, że był on agentem amerykańskiego wywiadu.
- Po śmierci Connally'ego w 1993 roku w jego ciele wykryto więcej metalowych fragmentów.
- Mózg Kennedy'ego zniknął z National Archives.

Źródło: Mae Brussell Research Center, Tom Davis Books, The Assassination Archives and Research Center, „Best Evidence", „They've Killed the President", „Six Seconds in Dallas", „The Umbrella Man", „Reasonable Doubt", „JFK: An Unsolved Murder", „The Dallas Conspiracy", „Guns of Dallas", „The Assassination of President John F. Kennedy: The Application of Computers to the Photographic Evidence", „On the Trail of the Assassins", „Forgive My Grief", „High Treason"

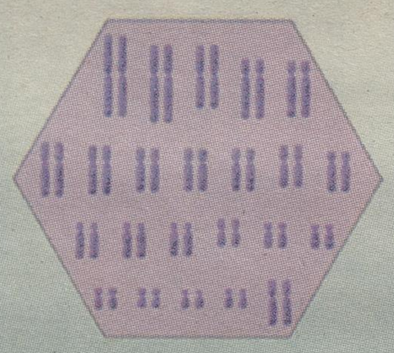
© 2013.10.15 MCT/Bulls

Mamy po kilka genomów

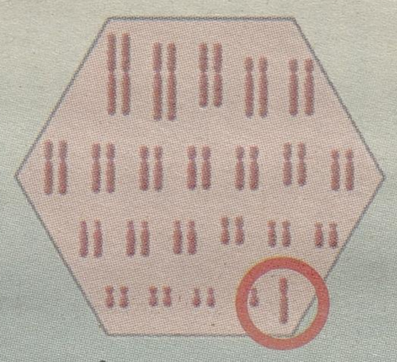
Wiele osób – prawdopodobnie większość – zawiera komórki o różnym DNA, a dzięki analizie indywidualnych genomów będzie można to potwierdzić.

Mozaika chromosomalna

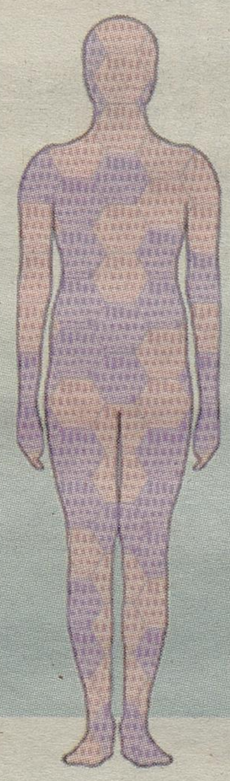
Komórki danej osoby posiadają dwa lub więcej wzorów chromosomów.

Prawidłowe komórki mają 46 chromosomów (po 23 od każdego rodzica).

W wariantach komórek brakuje jednego chromosomu (w tym przykładzie chromosomu X).

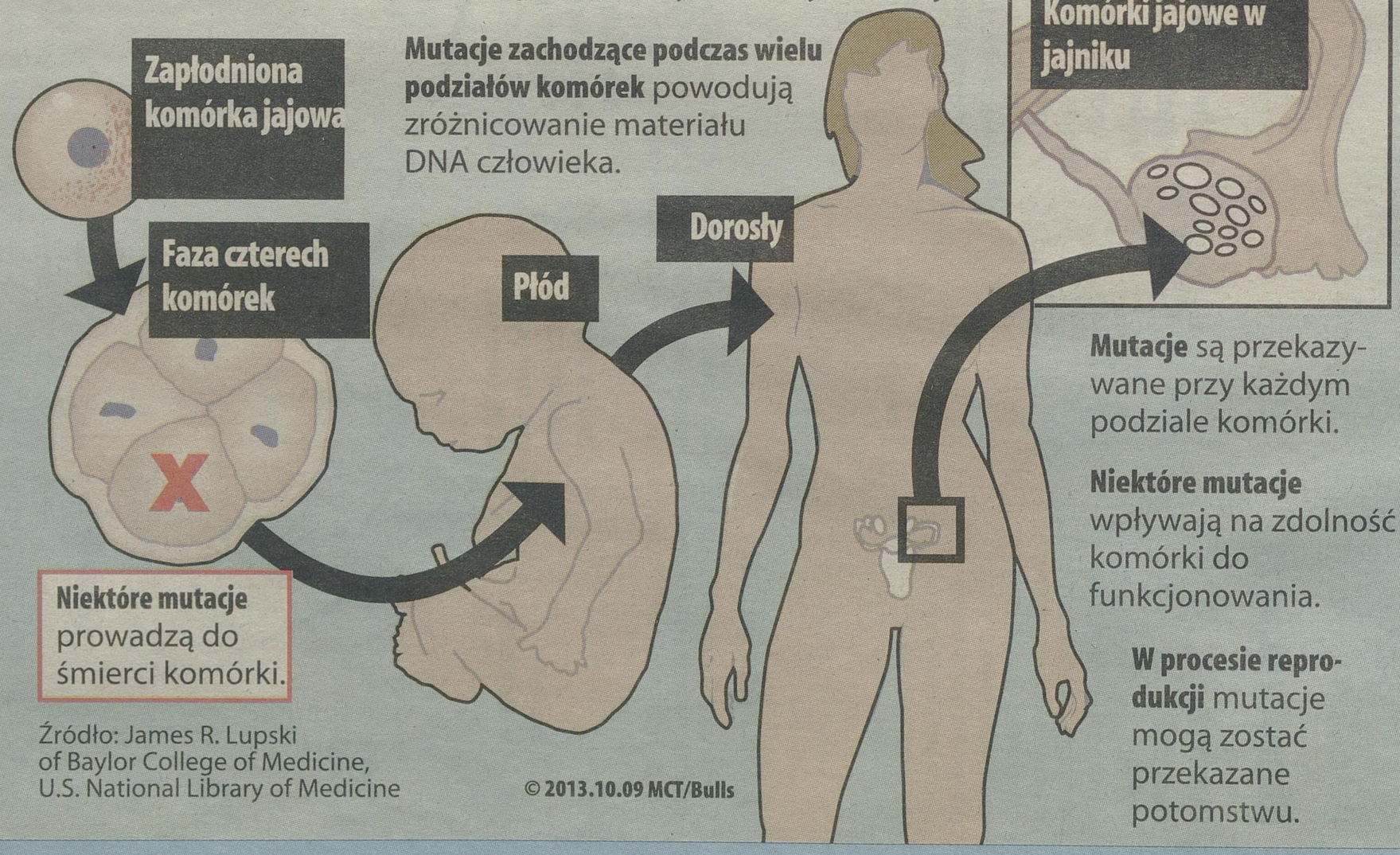
Organizm staje się mozaiką różnych rodzajów komórek.

Może to dotyczyć dowolnych komórek, w tym:

- krwi
- jajowych, spermy
- skóry (wzór jasnych i ciemnych plam tworzonych przez pigment skóry)

W organizmie powstaje wiele wariantów DNA

Spowodowane są błędami podziału komórki (mitozy) od pierwszego okresu rozwoju płodu przez całe życie osoby dorosłej.

Mutacje zachodzące podczas wielu podziałów komórek powodują zróżnicowanie materiału DNA człowieka.

Niektóre mutacje prowadzą do śmierci komórki.

Mutacje są przekazywane przy każdym podziale komórki.

Niektóre mutacje wpływają na zdolność komórki do funkcjonowania.

W procesie reprodukcji mutacje mogą zostać przekazane potomstwu.

Źródło: James R. Lupski of Baylor College of Medicine, U.S. National Library of Medicine

© 2013.10.09 MCT/Bulls

Rosnąca galaktyka GPS

Pierwsze amerykańskie i rosyjskie systemy globalnej nawigacji satelitarnej były wykorzystywane przez wojsko. Wkrótce jednak znalazły zastosowanie do celów cywilnych. Obecnie własne systemy GPS tworzy coraz więcej krajów.

Europejski Galileo

Europejska Agencja Kosmiczna i UE

2011 Start pierwszych satelitów

2014 Stan operacyjny. Pełny zestaw 30 satelitów planowany na 2019 r.

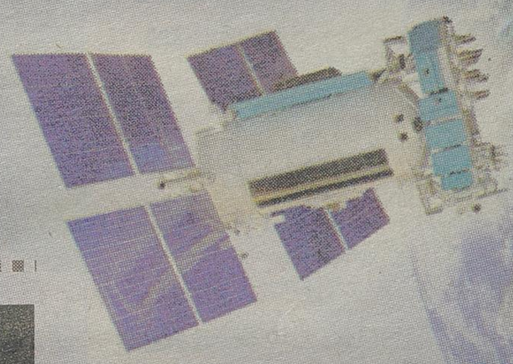
Zapewni dokładność 1 m.

Rosyjski GLONASS

1996 Uruchomiony z 24 satelitami. Zasięg ogólnoświatowy

2017 Wystartują satelity nowej generacji „M".

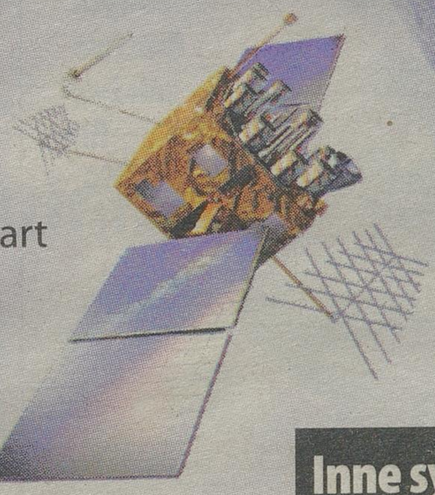

Amerykański GPS

1994 Pierwsze zastosowania do celów wojskowych. 24 satelity, mniej dokładna wersja cywilna.

2008-13 Satelity najnowszej generacji. Start kolejnej, 3.generacji satelitów w 2014 r.

Istnieje obawa, że w przyszłości system będzie zdolny do odcinania dostępu do nawigacji dla poszczególnych krajów.

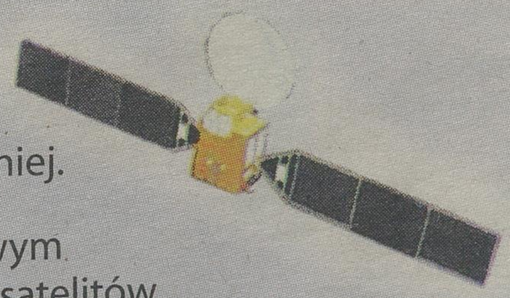
Większość znajduje się na „średniej orbicie okołoziemskiej" o wysokości około 21 000 km i okrąża Ziemię co 12 godzin.

Chiński Compass

Nazywany też BeiDou-2

2011 Rozpoczął działanie w ograniczonym zakresie w Azji Wschodniej.

2020 W ogólnoświatowym systemie ma działać 35 satelitów.

Inne systemy

Japoński QZSS System regionalny z trzema satelitami. Wystartował w 2010 r.

Indyjski IRNSS System regionalny z czterema satelitami. Pierwszy satelita wystartował w czerwcu 2013 r.

Źródło: Los Angeles U.S. Air Force Base; European Space Agency, International Laser Ranging Service, NASA, Russian Space Web; GlobalSecurity.org; GLONASS illustration by Anatoly Zak

© 2013.07.10 MCT/Bulls

Bractwo Muzułmańskie

Najstarsza egipska organizacja islamska, Bractwo Muzułmańskie, stała się ogólnoświatowym ruchem sunnitów, który posiada swoje filie w ponad 70 krajach. Celem Bractwa jest wprowadzanie prawa szariatu.

Historia egipskiego Bractwa

1928 Organizację założył Hassan al Banna w celu szerzenia moralności islamskiej i działań charytatywnych. Grupa zaangażowała się w działalność polityczną zmierzającą do wypędzenia Brytyjczyków z Egiptu.

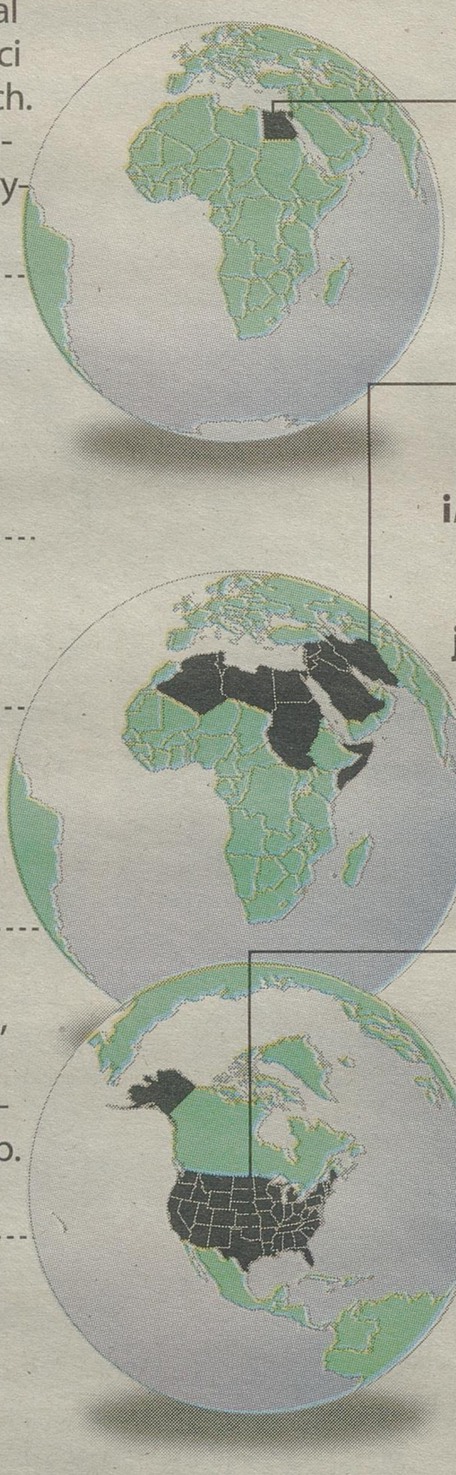
1948 Rozwiązana przez rząd egipski za atakowanie interesów brytyjskich i żydowskich. Oskarżona o zamordowanie premiera Mahnouda al Nuqrashi.

1952 Odegrała pewną rolę w zamachu, który zakończył rządy kolonialne.

1954 Zdelegalizowana po nieudanej próbie zabójstwa prezydenta Gamala Abdula Nasera. Zaczęła działać w podziemiu.

1964 Dzieła jednego z czołowych działaczy Bractwa, Sayyida Qutba, zwolennika dżihadu, zachęciły niektórych muzułmanów do założenia radykalnych ugrupowań, np. Islamskiego Dżihadu i al Kaidy.

Lata 1980-te Bractwo próbuje zaistnieć na scenie politycznej, tworzy sojusze z głównymi partiami politycznymi, zdobywa miejsca w parlamencie.

2005 Po zdobyciu przez Bractwo 20% miejsc, prezydent Hosni Mubarak zmienia konstytucję i zakazuje działalności partiom religijnym.

2010-2011 Związani z Bractwem kandydaci nie wchodzą do parlamentu i oskarżają rząd o oszustwa. Wybucha arabska wiosna, prezydent Mubarak zostaje obalony.

2012 Kandydat Bractwa Muzułmańskiego Mohamed Morsi wygrywa wybory i zostaje prezydentem Egiptu. Rok później, po fali protestów i wezwań do ustąpienia ze stanowiska, wojskowi odsuwają go od władzy.

Źródło: Federation of American Scientists, U.S. Senate Committee on Homeland Security and Governmental Affairs, BBC

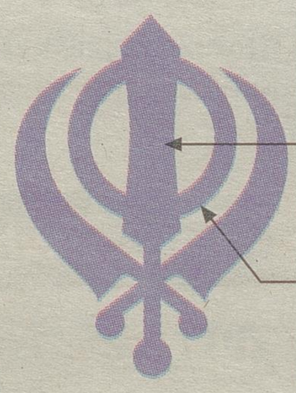
© 2013.07.03 MCT/Bulls

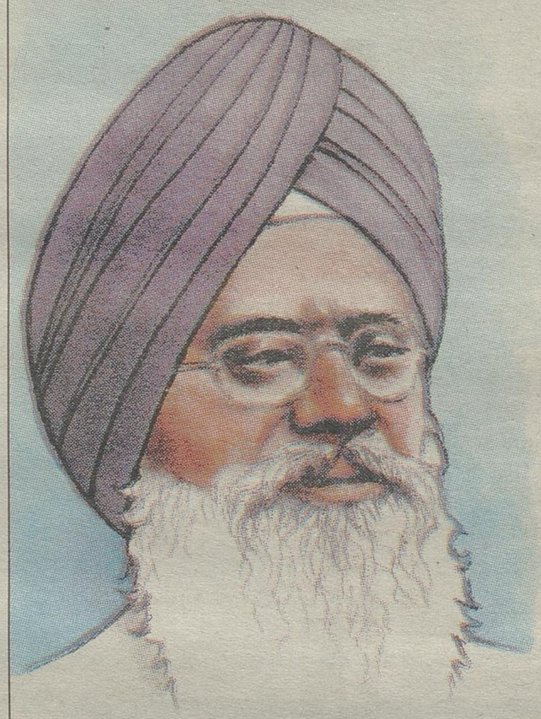
Sikhizm

Założycielem jednej z najmłodszych religii świata - sikhizmu - był Guru Nanak, który urodził się w 1469 r. Podkreślał wyższość wewnętrznego duchowego przebudzenia nad zewnętrznymi formami praktyk religijnych. Swoim wyznawcom nakazywał wczesne wstawanie, kąpiel, medytacje na temat natury Boga oraz poświęcanie codziennej działalności Bogu.

Khanda

Symbol sikhizmu jest otoczony przez dwa miecze symbolizujące moc duchową i doczesną.

- Sikhizm jest religią monoteistyczną, odrzuca kult bożków i system kastowy.
- Sikhowie przestrzegają nauk 10 guru zawartych w świętej księdze Adi Granth (Pani Księga).
- Mężczyźni noszą zwykle spiczaste turbany, którymi przykrywają długie włosy. Nie obcinają włosów z szacunku do dzieła stworzenia dokonanego przez Boga. Niektórzy sikhowie noszą też ozdobne sztylety.

© 2012.08.06 MCT/Bulls

Źródło: Dorling Kindersley Illustrated Dictionary of Religions

Popularne pielgrzymki

Miejsca kultu religijnego są również popularnymi obiektami turystycznymi; kilka najczęściej odwiedzanych miejsc w Europie:

- Każdego roku swój udział w pielgrzymkach zgłasza ponad 300 mln osób; łączna wartość takich wyjazdów wynosi 15,8 mld $ (12 mld euro).

Źródło: smavel.com, Pilgrim's Progress, European Institute of Cultural Routes

© 2009.04.08 MCT/Bulls

Biologiczny „Wielki Wybuch"

Większość współczesnych typów (phyla) zwierząt pojawiła się pomiędzy 520 a 540 mln lat temu w czasie „Kambryjskiej eksplozji", największych w dziejach Ziemi zmian ewolucyjnych.

Kambryjski T. rex

Anomalocaris, wielki drapieżnik morski o długości 2 m

Ilustracja Katrina Kenny i Nobumichi Tamura

Podobnie jak wiele nowych gatunków, posiadał zewnętrzną skorupę, odnóża połączone stawami, wielosoczewkowe oczy.

Trylobit

Przed Kambryjską eksplozją, większość organizmów żywych stanowiły jednokomórkowce, kolonie komórek i organizmy o miękkim ciele.

W okresie eksplozji, w ciągu 20 mln lat, pojawiły się prawie wszystkie współczesne typy organizmów.

Po tym okresie, zwierzęta i rośliny ewoluowały w niezliczone nowe formy, ale pięć razy wolniej niż w kambrze.

Źródło: Michael Lee z University of Adelaide School of Earth and Environmental Sciences, Current Biology

© 2013.09.18 MCT/Bulls

Nie każde zwierzę pełzające to wąż

Miliony lat temu, żyjące na pięciu kontynentach niektóre gatunki jaszczurek pozbyły się swoich nóg. Ta przebiegająca niezależnie ewolucja umożliwiła im szybkie zagrzebywanie się w piasku lub ziemi. Obecnie na świecie występuje ponad 200 gatunków tych zwierząt.

Żyje głównie pod ziemią w luźnej glebie lub piasku. Może spędzić swoje życie na obszarze odpowiadającym powierzchni stołu.

Rzadko widywana; większość osobników spotkano na wilgotnych terenach pod kłodami lub kamieniami.

Badacze odkryli cztery nowe gatunki jaszczurek beznogich żyjące na jałowych terenach Kalifornii. Jedna z nich zamieszkiwała obok lotniska Los Angeles, inna w pobliżu pustyni Mojave.

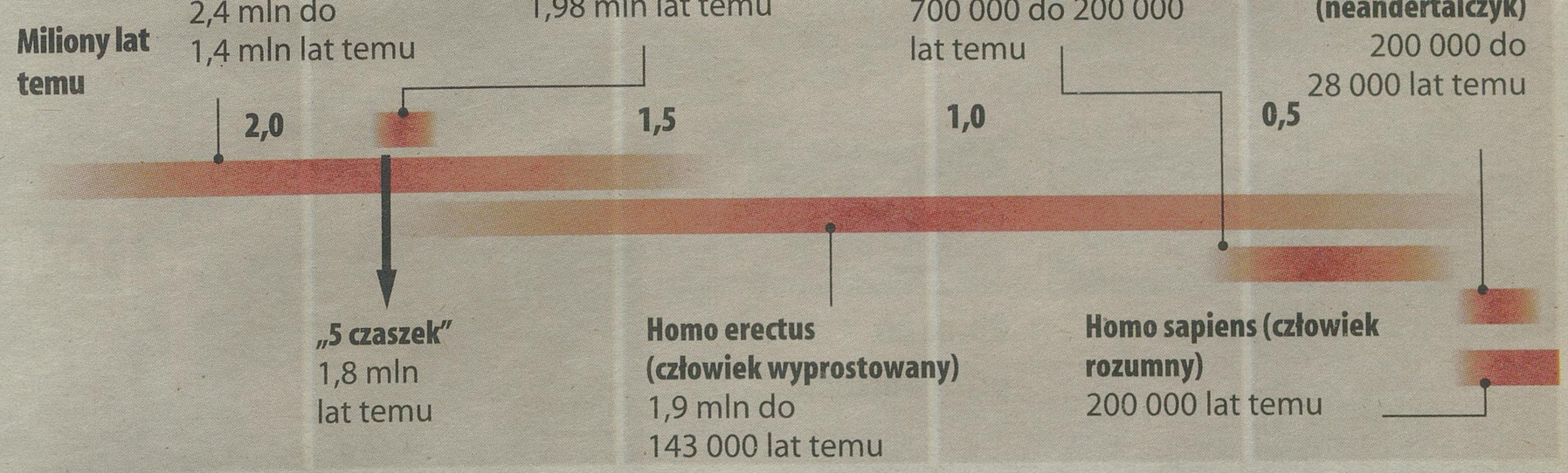

Źródło: Theodore Papenfuss z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley, Museum of Vertebrate Zoology; Breviora (czasopismo); MCT Photo Service; zdjęcie po lewej Marvin Harms

© 2013.10.02 MCT/Bulls

Nowy portret rodzinny

Analiza pięciu czaszek z gruzińskiego Dmanisi, których wiek jest określany na 1,8 mln lat, rzuca nowe światło na historię wczesnych przodków ludzi. Nowe badania sugerują, że szczątki przypisywane dotąd różnym gatunkom: Homo habilis, Homo rudolfensis i Homo erectus w rzeczywistości należą do jednego gatunku. Powszechnie akceptowana w ostatnich dekadach klasyfikacja wymieniała H. habilis i H. rudolfensis jako gatunki różniące się od H. erectusa, przodka H. sapiens czyli ludzi współczesnych.

Źródło: Smithsonian National Museum of Natural History

© 2013.10.18 MCT/Bulls

Rewolucyjny mikroskop

Dokonując prostej modyfikacji naukowcy przekształcili zwykły mikroskop w system obrazowania o rozdzielczości miliarda pikseli. Koszt zmian wynosi 200 dolarów amerykańskich. Nowy system może zrewolucjonizować pracę zakładów patologii.

Widok dużego pola vs. ostry obraz

To prosta zasada fizyki; mikroskop może pokazać ostry obraz małego pola lub niewyraźny obraz większej powierzchni.

Do powyższego wyboru zmuszają **soczewki obiektywu** (zespół małych soczewek powiększających).

Powiększenie X10 **Powiększenie X50**

Krwinka czerwona zaatakowana przez malarię

Obraz wyostrzony przez komputer

Próbka jest podświetlana przez diody LED pod różnymi kątami. Dzięki temu otrzymuje się 100 razy więcej informacji niż w obrazie konwencjonalnym.

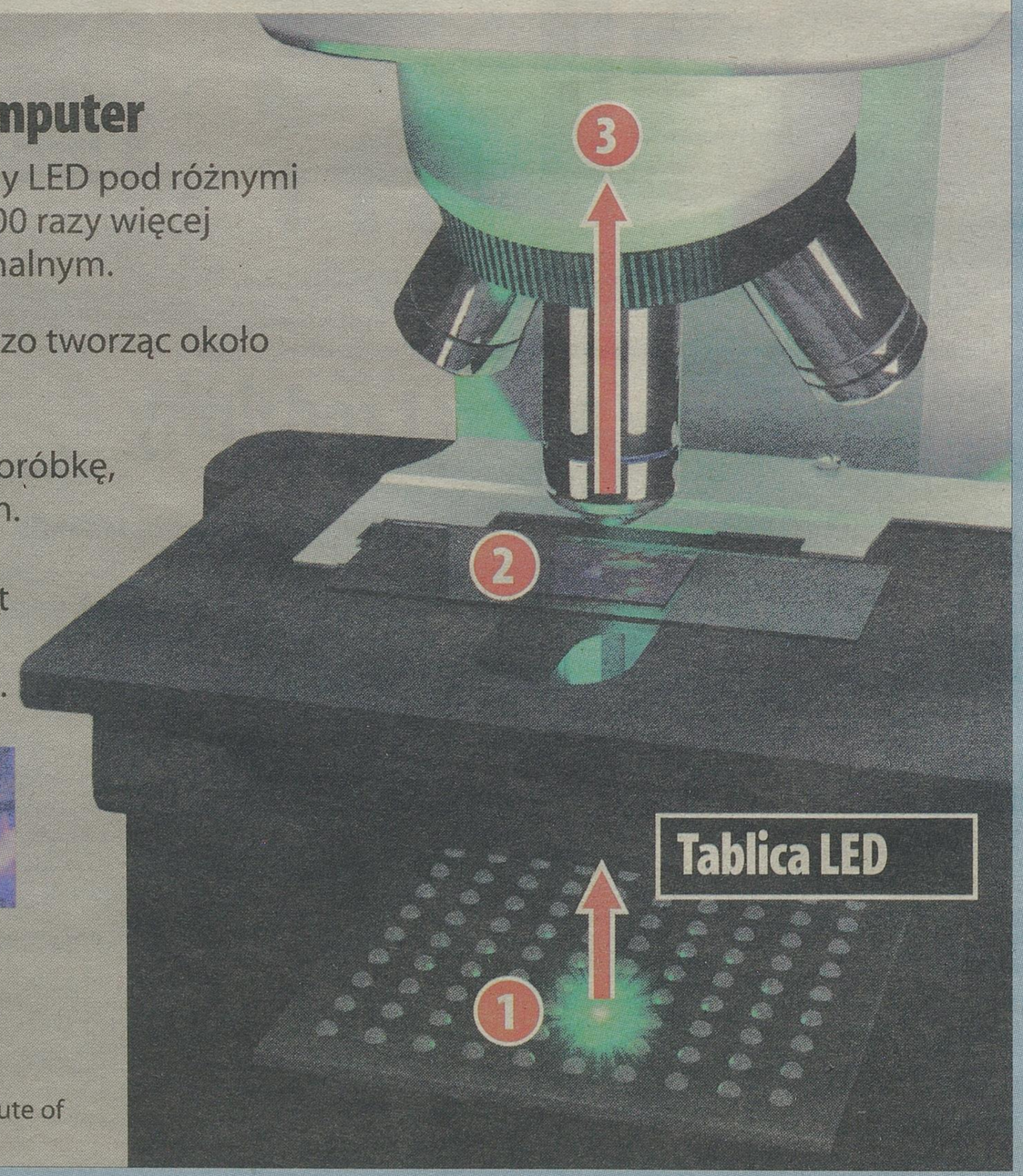
1 **Diody LED** zapalają się pojedynczo tworząc około 150 wiązek światła.

2 **Wiązki światła** przenikają przez próbkę, każda pod trochę innym kątem.

3 **Światło rejestruje** cyfrowy aparat fotograficzny. Komputer łączy około 150 zdjęć w jeden obraz.

Obraz surowy

Obraz po przetworzeniu

© 2013.08.28 MCT/Bulls

Source: Guoan Zheng z California Institute of Technology, Nature Photonics, U.S. National Institute of Allergy and Infectious Diseases

Dźwięki pomocne dla niewidomych

Nowe urządzenie przetwarza kolorowe obrazy na dźwięki, które ułatwiają niewidomym wyszukiwanie i rozróżnianie przedmiotów znajdujących się w ich pobliżu.

Kamera rejestruje obraz, który „słyszy" użytkownik

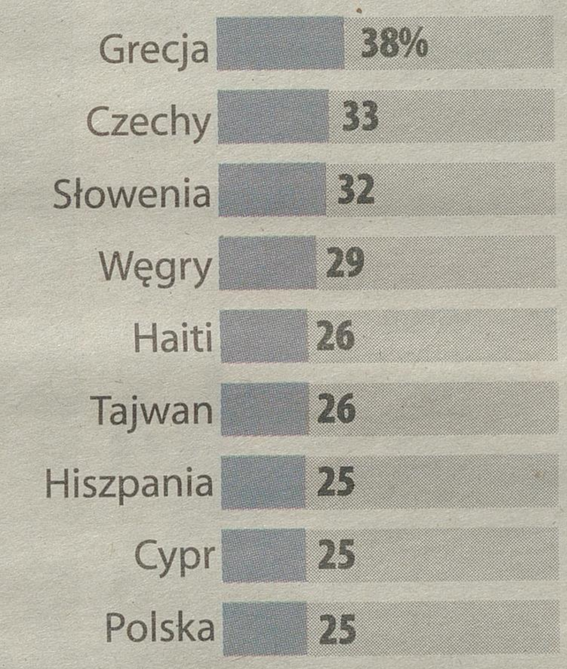
1. Dźwięki odpowiadające obrazowi od lewej do prawej (dźwięk opóźniony = obiekt po prawej stronie)
2. Wysoki ton = Wysoki obiekt
   Niski ton = Niski obiekt
3. Trąbka = Kolor niebieski
   Harmonijka = Zielony
   Śpiew = Biały
   Organy = Czerwony
   Skrzypce = Żółty
   Cisza = Czarny

Źródło: Amir Amedi of Safra Center for Brain Sciences and Hebrew University Institute for Medical Research Israel-Canada

© 2012.07.18 MCT/Bulls

Pesymiści

Kraje, których co najmniej 25% obywateli to pesymiści. Te osoby uważają, że w najbliższych pięciu latach ich poziom życia obniży się w stosunku do obecnej sytuacji:

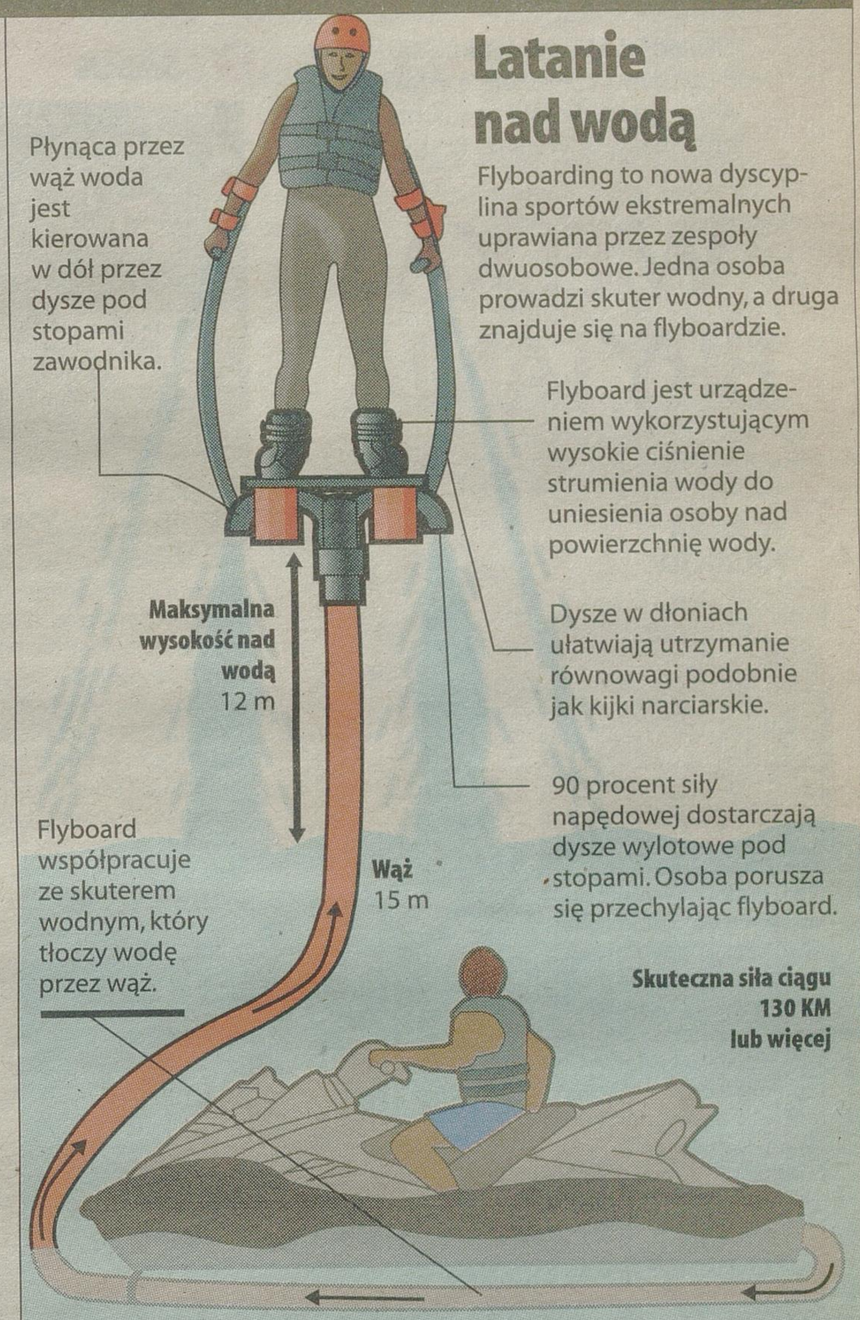

Źródło: Telefoniczna ankieta Gallupa - ok. 1 000 dorosłych w każdym kraju; 2012 r.; margines błędu: +/-1,6 do 5,6 punktu procentowego.

© 2013.07.19 MCT/Bulls

Latanie nad wodą

Flyboarding to nowa dyscyplina sportów ekstremalnych uprawiana przez zespoły dwuosobowe. Jedna osoba prowadzi skuter wodny, a druga znajduje się na flyboardzie.

Źródło: Zapata Racing

© 2013.09.09 MCT/Bulls

Podstawowe techniki Parkour

PARKOUR

Parkour to sport ekstremalny polegający na jak najszybszym i najefektywniejszym pokonywaniu przeszkód, którymi są elementy miejskiego krajobrazu. Jego zwolennicy uważają, że przynosi on satysfakcję fizyczną i uczy dyscypliny umysłowej; przeciwnicy twierdzą, że powoduje naruszenie, a nawet niszczenie czyjejś własności.

Pochodzenie
1988, Lisses, Francja

Jego twórcą jest Francuz David Belle; wzorem dla niego był ojciec - ratownik i strażak wojskowy, inspirowały go również teorie sztuk walki i gimnastyki.

Parkour oznacza „sztukę przemieszczania się".

Cel Przemieszczenie się z miejsca A do B tak efektywnie i szybko, jak to tylko możliwe, wyłącznie przy wykorzystaniu możliwości ludzkiego ciała.

Osoby uprawiające Parkour nazywane są traceurami.

Przy pokonywaniu przeszkód wykorzystywana jest gwałtowna redystrybucja masy ciała.

Ważnym czynnikiem jest absorpcja i wykorzystanie energii ruchu.

O powodzeniu decyduje szybkość oraz dobra technika skoku i lądowania.

Trening ciała i umysłu pozwala na właściwe reagowanie na przeszkody i wybór odpowiednich technik.

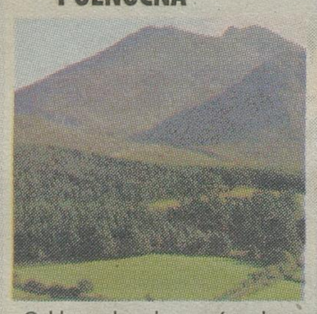
Źródło: Urban Freeflow, How Parkour Works

© 2007.06.29 MCT/Bulls

Na gości, którzy wybiorą się do Londynu, czeka wiele atrakcji. Warte odwiedzenia są również inne miasta w Wielkiej Brytanii,

WIELKA BRYTANIA

1 IRLANDIA PÓŁNOCNA

Od łagodnych wzgórz do surowych gór, Irlandia Północna jest krainą kontrastów. Nisko położone plaże i wysokie klify, okazałe majątki ziemskie i skromne wioski, hałaśliwy Belfast i spokojna prowincja, herbatka popołudniowa i legendarne piwo Guinness.

2 SZKOCJA

Jednym z symboli tej części Wielkiej Brytanii są dudy. Można je spotkać nie tylko wśród Szkotów, zdobyły popularność na całym świecie. Niezwykle bogata jest szkocka kultura: muzyka, taniec, teatr i sztuka użytkowa. W majestatycznym szkockim krajobrazie wyróżniają się jeziora i wyspy.

3 Stratford-upon-Avon

Miejsce urodzenia Williama Szekspira. Obecnie znajduje się tu siedziba Royal Shakespeare Theater. Stratford leży nad brzegiem rzeki Avon. Jest popularnym ośrodkiem turystycznym. Można tu posłuchać muzyki w licznych parkach, wybrać się w rejs po rzece lub spacer po wiejskiej okolicy.

4 Londyn

Ważący 13 ton dzwon Big Ben, znajdujący się w Clock Tower na budynku brytyjskiego parlamentu, jest tylko jedną z licznych atrakcji Londynu. Inne znane miejsca to liczący 775 pomieszczeń Pałac Buckingham, siedziba rodziny królewskiej, Tower of London, dawne miejsce egzekucji, a obecnie muzeum klejnotów koronnych oraz Westminster Abbey, miejsce koronacji i ceremonii pogrzebowych monarchów i poetów. Światowa metropolia jest też ważnym ośrodkiem kulturalnym z wieloma teatrami i muzeami. W samym mieście i jego okolicach można znaleźć wszystko, od ulicznych przedstawień do luksusowych sklepów. Położone nad Tamizą miasto można podziwiać spacerując wzdłuż brzegów rzeki, z pokładów łodzi rzecznych lub z wielkiego diabelskiego młyna London Eye.

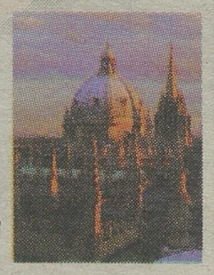
7 WALIA

Zamieszkała przez 3 miliony mieszkańców magiczna kraina znana jest z ponad 600 zamków (najwięcej w Europie), 11 mln owiec, trzech parków narodowych oraz niezliczonych opowieści i pieśni. W Walii znajduje się Beaumaris Castle (zdjęcie powyżej) z XIII wieku. Znany z potężnych fos zamek został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco.

6 Stonehenge

Niektórzy uważają ten obiekt za starożytną świątynię, inni za gigantyczny kalendarz słoneczny. Jedno jest pewne – Stonehenge zbudowano celowo. Prehistoryczna ikona została wzniesiona z olbrzymich kamieni ustawionych w kilku kręgach. Pierwsze kamienie zostały ułożone około 3 100 r. p.n.e. Obecnie obiekt znajduje się na Liście Światowego Dziedzictwa Unesco.

5 Oxford

W budynku Radcliffe Camera z wyniosłą kopułą mieszczą się czytelnie, z których korzystają studenci Oxfordu, najstarszego uniwersytetu w świecie angielskojęzycznym. Założona w XI wieku uczelnia posiada 38 kolegiów. Wszystkie wróżniają się swoją architekturą. Hrabstwo Oxfordshire oferuje to, co najlepsze na angielskiej prowincji – oryginalne wioski i zaciszne okolice.

© 2012 MCT/Bulls

Źródło: visitbritain.com, visitwales.com, visitscotland.com, visitoxfordand oxfordshire.com. Fodor's London, stonehenge.org, ESRI

Ważny szlak wodny Wschód - Zachód

Kanał Sueski jest główną trasą żeglugowa łączącą Morze Śródziemne z Morzem Czerwonym. Przepływa przez niego około 8 procent wszystkich towarów transportowanych drogą morską. Ostatnie zamieszki w Egipcie mogą zakłócić transport towarów tą drogą, szczególnie ropy naftowej.

Poszerzanie

Od czasu pierwszej modernizacji w 1876 roku Kanał był wielokrotnie poszerzany i pogłębiany.

	1869	2008
Szerokość (przy głębokości 11 m)	44 m	210 m
Długość	164 km	190 km
Maks. tonaż	5 000	210 000

Transport ropy

Dane z 2009 r.

- Przez kanał przepłynęło 35 000 okrętów, w tym około 10 procent to tankowce z ropą.
- Każdego dnia na północ płynie około 1 mln baryłek ropy i produktów pochodnych.
- Każdego dnia na południe płynie około 800 000 baryłek ropy i produktów pochodnych.

- Bardzo duże tankowce muszą wypompować część ropy w terminalu Ain Sukhna w Zatoce Sueskiej, a po przepłynięciu kanału ponownie zatankować ją w terminalu Sidi Kerir na zachód od Aleksandrii.
- Przez rurociąg przepływa na północ około 1,1 mln baryłek ropy dziennie.
- Został zbudowany, ponieważ kanał nie mógł pomieścić supertankowców.

Historia kanału

1856 Francuski dyplomata Ferdinand de Lesseps zakłada Kompanię Kanału Sueskiego, otrzymuje wyłączne prawo realizacji projektu budowy kanału. Kanał ma być przekazany rządowi Egiptu po 99 latach od zakończenia budowy.

1869 Otwarcie Kanału dla żeglugi. Koszt budowy około 100 mln $.

1875 Rząd Wielkiej Brytanii wykupuje udziały egipskie w Kompanii i staje się jej największym akcjonariuszem.

1882 Brytyjczycy faktycznie kontrolują kanał.

1914-1917 W. Brytania zamyka Kanał dla wrogich okrętów podczas I wojny światowej.

1956 Prezydent Egiptu Gamal Abdel Nasser nacjonalizuje kanał 12 lat przed upływem dzierżawy. Doprowadza to do kryzysu sueskiego. Izrael dokonuje inwazji na Egipt, wojska brytyjskie i francuskie okupują miasta: Port Said, Ismailia i Sues. ONZ negocjuje zawieszenie broni.

1957 Kanał zostaje otwarty.

1967 Po wojnie sześciodniowej Izrael okupuje Synaj. W odpowiedzi Egipt zamyka Kanał.

1975 Ponowne otwarcie Kanału.